ಈಗ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗಾಯಿತು? ಏನಾಯಿತು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಆಗಿದ್ದರೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದ ಲೀಕ್ ಔಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಹೊರಗಡೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಎಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಏನಾಗಿದೆ? ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ? ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಲೀಕ್‌ಔಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನತಕ್ಕದು ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಆ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರತಕ್ಕ ಬುಕ್ಕೋ ಮತ್ತೊಂದು ಬುಕ್ಕೋ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ, I have not seen that. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, It is a matter for enquiry.

ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ವಿಚಾರ ಏನಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡೋಣ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಜೆಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದರ ಗೌಪ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಲೀಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. Even name I stand by my statement. ತಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೀಕ್‌ಔಟ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮತ್ತು ಗೌಪ್ಯದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗ ತಾನೆ ಬಂತು. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಅನುಮಾನಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. (ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಟೀಸ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಮಾಡಿ ತಾವು ತಪ್ಪದೆ ದಯಮಾಡಿ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡವರು ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಸನ್ ಆಫ್ ಲೇಟ್ ಪೂಜಾ ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಗಂಗಚಿನ್ನಯ್ಯ ಸನ್ ಆಫ್ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಸನ್ ಆಫ್ ಲೇಟ್ ಷಣ್ಮುಗಯ್ಯ- ಇವರೆಲ್ಲರೂ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯವರು. ಇವರು ಸದನದಲ್ಲಿ 2-45 ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಯಿಂದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಚ್ ಅಂಡ್ ವಾರ್ಡ್‌ನವರು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸದನಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ 3 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದೆ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೂವರು ಮಹನೀಯರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಾವು ತಮ್ಮ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸದನ ಮುಂದುವರಿದು ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ 11 -00 ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸದನವು 4 ಗಂಟೆ 55 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ 4ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಮಾಹೆ 1992ರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು.)

(+ ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ)

BUDGET 1992 - 93

S P E E C H

OF

Shri S. BANGARAPPA

CHIEF MINISTER

March 3, 1992

Hon'ble Speaker,

I rise to present the Budget estimates for the year 1992-93.

The world has witnessed many significant changes, in the past one year, in the economic, political and social systems affecting the lives of millions of people in many countries. The most striking changes have occurred in the erstwhile Soviet Union, where the political and economic structures have undergone a historical metamorphosis — from Communism to free market economy and from Central authority to a Commonwealth of Independent States (CIS).

2. In our country also we have effected revolutionary changes in the economic, industrial, fiscal and monetary policies. These changes have been made with both short term and long term objectives. In the short run, these measures were necessary to tide over an adverse

balance of payment situation. In the long run these steps are aimed at providing a stronger, agricultural, industrial and commercial base with free competition playing a larger role. It is indeed heartening that these changes have already brought in the desired results. Though the economy is under strain, we are confident that the people of the country have got the basic strength and the will power to overcome these strains. Since independence, the country has built up quite a strong agricultural, industrial and commercial foundation and the economy is quite resilient to these far-reaching changes. As the Hon'ble Members are aware, we have adopted the concept of mixed economy, under which system, both the public and private sectors have been allowed their respective roles, which are complementary to each other. The core sectors of the economy like Steel, Irrigation, Power Generation, Roads, Road Transport, Communication and Railways, have in the past 45 years grown in strength in the public sector. At the same time, the private initiative has been responsible for the development of a number of

areas in industry and commerce, like electronics, textiles, heavy and light engineering, automobiles etc. With a view to expediting a systematic development of entrepreneurship and also to establish more and more industries, we have also had a very satisfactory experience in the concept of joint sector industries. We can confidently say that these measures have been very useful to the country in meeting the challenges that are thrown against us.

3. It is also imperative to note that the strains on the industrial, commercial and monetary systems of the country have not had any significant impact on the rural economy which is still dominated by agriculture and other related activities. In fact, history has taught us that if the rural economy is strong enough, the external economic challenges can easily be met by the country. Rural India is capable of providing that basic strength to all the people of the country.

4. It is, therefore, necessary that the economic policies of both the Government of

India and the State Government are oriented towards the strengthening of the rural economy and the upliftment of the people in the rural areas socially, politically and economically. In doing so, we can continue to believe in the democratic socialism that we have adopted for ourselves quite successfully all these years.

5. Karnataka has also demonstrated its strength during the last year. While we have been fortunate to have a good monsoon during the year, we have also had unprecedented floods in Kolar, and some parts of the State causing damages estimated at nearly Rs. 150 crores, by way of destruction of houses, crops, roads etc. On the contrary, many taluks in northern districts like Bidar and Gulbarga were affected by scarcity conditions. Government swung into action in both cases, and provided immediate and adequate relief to the victims of these natural calamities and also decided to rebuild the damaged infrastructure. The Government has released Rs. 53.21 crores, for these relief works and compensations, the details of which are as follows:

(Rs. in crores)

(a)	Flood Relief Compensation	25.00
(b)	Drinking Water Supply	8.55
(c)	Employment Generation	4.00
(d)	Fodder Supply	0.08
(e)	Fire Accident Compensation	0.58
(f)	Reconstruction of houses	15.00
		53.21

6. A notable feature of the relief works has been the decision of the Government to provide Rs.15,000 per family for reconstruction of houses which are fully damaged in the floods, as against the normal provision of funds for repairs. On this basis, about 40,000 houses are being taken up for reconstruction on a permanent basis, under 'Ashraya' scheme.

7. The expenditure that the State Government has incurred for both flood and drought relief works is almost twice that of Calamity Relief Fund of the State, which has been fixed

by the Government of India at Rs. 27 crores per annum on the basis of the award of the Ninth Finance Commission. For a large State like ours with frequent recurrence of droughts and floods, this Fund is quite inadequate. We have, therefore, repeatedly requested the Government of India to raise this Fund to a higher level. We have also submitted a memorandum to the Government of India seeking central assistance of Rs. 104 crores towards flood and scarcity relief measures. I would like to assure the Hon'ble Members that the Government will not spare any efforts to provide adequate and permanent relief to the victims of natural calamities, who require our sympathy compassion and utmost consideration.

8. The floods and drought conditions have, however, in no way affected the implementation of the Government's schemes and programmes for the development of the entire State in all its aspects. Though there is much more to be achieved, I would now like to appraise the Hon'ble Members of the progress that the

Government has made on the major schemes which I had announced in my last Budget Speech, namely VISHWA, ASHRAYA, AKSHAYA, SHUSHRUSHA and ARADHANA.

Vishwa

9. I had in my last Budget Speech informed the house that the Government has decided to launch a scheme which will ensure continuous productive employment in rural areas called 'VISHWA' - named after Sir M. Visveswaraya and had earmarked an amount of Rs.10 crores to launch this programme. Hon'ble Members are aware that this programme was inaugurated on 2nd October, 1991 by the Hon'ble Prime Minister Shri P.V. Narasimha Rao.

10. 'VISHWA' is a scheme that has been conceived, out of my social and economic thinking for the last 30 years and out of my concern for the growing rural population which does not get adequate opportunities to show its skills and capabilities or to earn a basic level of livelihood which is a fact, you are all well aware of.

11. In our society a lot of respect is given to the people who own property. The economic status of an individual has an important bearing on his social status also. Even though various schemes including land reforms and poverty alleviation programmes have been implemented over the years, a large section of our rural population continues to remain below the poverty line without having an assured means of livelihood or any property whatsoever. It is our duty to improve both the economic and social status of this section of the society. 'VISHWA' is a scheme which has been formulated to make this possible. The scheme is not based on the principle of charity nor is it with the intention of merely feeding a few mouths. On the contrary the basic philosophy of the scheme is to make these people employable by training them and providing them with the infrastructure of a workshed, supply of raw-material and marketing of the finished product. I am reminded of a proverb which says that it is better to teach a man how to fish rather than give him some fish.

12. This scheme also aims at exploiting the untapped skills and talent of our people. Ours is a land which has produced artisans of the calibre of Jakanachari. If centuries ago our people could build architectural marvels like Belur and Halebeed temples there is every reason for us to believe that great talents lie hidden amongst our people waiting to be exploited. 'VISHWA' would give this opportunity to our people even though it may be on a modest scale in the beginning.

13. It is true that we took more than six months to formulate 'VISHWA' in all its details. But, I am proud to say that this programme launched on 2nd October, 1991 has already covered more than 15,000 people in 650 villages in different parts of the State. These people who were given extensive training in acquiring fresh skills and also orientation towards productive employment, have already started production of various goods in the Textiles, Handicrafts, Coir, Leather, Food processing, Furniture, Edible Oil, Agricultural implements and various other

activities. These goods manufactured under 'VISHWA', have already entered the market and as on date turnover of Rs. 2 crores has been achieved. The additional feature of this scheme is that we have been able to obtain export orders for some of these products and generated trade enquiries of a substantial nature.

14. We expect, that, before the end of this month, the scheme would have covered about 30,000 people in different skills. In the year 1992-93, we propose to establish an additional 3,500 production centres providing additional employment to more than 1,50,000 persons. This also includes construction of 1000 Common Work Sheds at a cost of Rs.20 crores, which will be completed within six months, establishment of 175 Common Facility Centres, several testing laboratories for ensuring quality etc. This programme is estimated to cost Rs. 475 crores for the year 1992-93. I have proposed a budgetary support of Rs.75 cores towards this programme. An amount of Rs.320 crores will be obtained in the form of Institutional Finance

from banks, Small Industries Development Bank of India etc. The balance of Rs.80 crores will be provided for under IRDP, TRYSEM, SEP and other schemes which have been integrated into 'VISHWA' to provide a complete package of assistance.

15. The Government is making pension payments to many categories of people at present. Among them widows and physically handicapped persons could be advantageously covered under 'VISHWA' by giving them intensive training in certain selected trades, so that they could also earn a minimum of Rs.750 per month. I accordingly propose that all the widow pensioners in the State be brought under the 'VISHWA' programme within one year and all the eligible physically handicapped persons within a period of two years. Similarly, as many educated unemployed rural youth as possible would also be covered under this programme.

16. The ultimate objective of 'VISHWA' is to provide such continuous productive employment to at least five lakh people in over one and a

half lakh productive units in the next three years.

17. 'VISHWA' is a scheme which is being implemented with considerable amount of public money with the sole aim of creating continuous productive employment opportunities in the rural areas. I am of the opinion that these beneficiaries do have a social responsibility to discharge by actively participating in and contributing to the general development of their own villages. I, therefore, propose to formulate a scheme in which every 'VISHWA' beneficiary will contribute a small part of his or her earnings to a Fund which will be utilised for constructing village schools, houses, for drinking water supply schemes, rural roads and other such need based requirements in their own areas. The details of this Fund are being formulated and I hope to place them before you in this session itself, for the purpose of enacting a suitable law.

18. I am proud to state that a number of States in the country have shown considerable and keen interest in the programme with the

intention to formulate similar schemes in their States. The Government of India also has been in constant touch with us to ascertain the details of the implementation of 'VISHWA', with the objective of formulating National Policies on Rural Employment and Export Promotion.

Other Industrial Development

19. The Hon'ble Members are aware of the radical changes that are being made in the Industrial policy of the Country. Our State also has announced a comprehensive package of incentives and concessions for industrial development. The Government is making all efforts to ensure continued investment in the State and to promote both small and large industries. During the current year we have entered into a Memorandum of Understanding with Essar Gujarat to establish the Vijayanagar Steel Plant as a joint sector project. While the progress in this regard has been slow, I wish to inform the House that the Government is earnest about implementation of this massive project which would benefit our State in many ways. I also

wish to inform the House that the Japanese have shown interest in the establishment of a Japanese Electronic Township near Bangalore. This would provide a fillip to the electronic industry within our State, which is already considered as the Electronic State of the country.

20. The State's potential in International Trade and Commerce is also very vast. In certain areas like Silk, Sandalwood and Electronics etc., Karnataka is already known in many parts of the world. But the strength of the State in the other vital areas of tourism, heavy engineering, Sugar, cement, garments etc., require better exposure. One way of ensuring international attention is to host as many international conferences and seminars as possible. For this purpose, the Government proposes to construct an International Convention Centre at Bangalore. This Convention Centre will be built according to the International standards and will be financed by Government of India, International Agencies and the Financial Institutions.

I am making a provision of Rs.1 crore for commencement of work on this project in the year 1992-93.

Ashraya

21. In my last Budget Speech I had informed the Hon'ble Members that a Statewide survey of siteless people will be conducted and that nearly one lakh house sites will be distributed during this year. The survey which has since been completed has shown that there are more than 9 lakh families in the State in need of house sites. The Government is committed to provide the basic need of a roof over the heads of all our people, particularly those belonging to the poorer sections. As a first step towards fulfilling this very basic social obligation of the Government, the programme of distribution of free sites was launched on 19th November, 1991 and I am proud to say that within three months we have been able to distribute more than three and a half lakh sites throughout the State. I will be failing in my duty if I do not congratulate the Hon'ble Members for their unstinted support

and active participation in the 'ASHRAYA' programme which by any standard has been very successful. I do not think that this sort of achievement has been made by any other State in the country. It is my desire that the other siteless people should also be provided with house sites in the next year itself and the Government is serious about continuing the programme in all earnestness.

22. In addition to distribution of house sites, the Government has also launched the construction of 2,60,000 houses at an estimated cost of Rs.515.32 crores. The Government is committed to provide a sum of Rs.163.32 crores by way of subsidy to all the beneficiaries under this programme. The balance of Rs.352 crores will be obtained from the Housing Finance Institutions like National Housing Bank, HUDCO, LIC of India and Commercial Banks. It is also for the first time in the country's history that a massive housing programme like 'ASHRAYA' has ever been undertaken.

23. It is needless to say that the house construction programme should also be contin-

ued so that in the next 2 or 3 years we provide basic shelter to all people. In order to continue the tempo of construction, I have proposed that during the year 1992-93 the Government will take up construction of another 2,24,000 houses on a similar basis. For this purpose I am making a provision of Rs.84.30 crores which will be the State's contribution to the total cost of the project. I would like to remind the Hon'ble Members that there are certain unique features of 'ASHRAYA' and they are (a) each house will be self-sufficient with two rooms, a kitchen and a toilet attached thereto; (b) modern methods of constructions using pre-fabricated materials will be adopted to ensure early construction and durable quality; (c) the Karnataka Housing board has been nominated as the nodal agency, thereby avoiding multiplicity of departments/ agencies; (d) experienced and well equipped contractors have been entrusted with the work of expeditiously building the houses in different districts. The construction programme has already started and we hope to complete these houses before the onset of monsoons.

Akshaya

24. A society devoid of education is detrimental to development. In order to encourage and induce the children of poor families to attend schools regularly, particularly the primary schools, and with a view to preventing child labour in rural areas, I had announced the Government's intention to start a nutritious mid day meal scheme for children of class I to VII during the current year. While formulating the details of this scheme many suggestions were received. On an examination of these suggestions, the Government came to the conclusion that instead of undertaking a programme of cooking and providing a mid day meal to the children, which is beset with innumerable administrative problems, inconveniences, possibility of misuse and failure, it would be more desirable to give a cash incentive to the families of these poor children. Accordingly, we have started 'ASHRAYA' with a difference that a cash incentive of one rupee per day of attendance is given to those children from

class I to IV studying in Government schools. This is applicable only to children whose families are below the prescribed income limit. The payments will be made through banks which will maintain joint accounts of the child and its mother. This scheme is expected not only to reduce the school drop out rate but also to inculcate the habit of saving among the parents. The actual implementation of the scheme was slightly delayed in view of the elaborate arrangements to be made in regard to the modalities of the payment of the incentive through banks. The scheme which has been implemented from 1st November, 1991 covers more than 30 lakh children at a cost of more than Rs.47.5 crores. I am very happy to announce that Government has already released Rs. 20 crores for payment of this incentive. The Hon'ble Members will also very happy to know that the attendance in the primary schools has increased considerably with effect from November, 1991. This programme will be continued during the year 1992-93 to encourage higher enrollment of children, for which a budget provision of Rs.80 crores has been made.

25. In addition to 'Akshya', other schemes aimed at universalisation of elementary education such as Operation Black Board, Total Literacy Campaign etc., are being implemented vigorously. Phase IV of the Operation Black Board is under implementation involving appointment of 4,597 teachers, construction of 6,761 class rooms and supply of teaching and learning material to 7,918 primary schools. With the completion of Phase IV, all primary schools in the State will have a minimum of two teachers, two class rooms and adequate quantity of essential teaching and learning material. Efforts towards Universalisation of elementary education got a big boost with the achievement of 100% literacy level in Dakshina Kannada District during December 1991 as a result of Total Literacy Campaign. Similar campaigns are underway in Bijapur, Mandya, Raichur, Tumkur, Bidar and Shimoga districts during the current year. The Government proposes to cover the remaining districts in the next three years. It is also proposed to take up Continuing Education Programme for new literates in the

districts where the campaign has ended in order to sustain the literacy levels achieved during the campaign. I expect that 'ASHRAYA' Yojana along with Operation Black Board and Total Literacy Campaign will enable the people of Karnataka to achieve 100% literacy levels, at least by March 1995. The Hon'ble Members are aware that under the Vidyavikas Scheme the Government is providing free uniforms and text books for children belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes. For the year 1992-93 an allocation of Rs.352.50 lakhs has been made for this scheme as against an allocation of Rs.164 lakhs during the year 1991-92.

Shushrusha

26. The Government of Karnataka is committed to the goal of Health for all by 2000 AD. An important step was taken in this direction with the launching of 'Shushrusha' from 1st July, 1991 to provide community health check up for economically weaker sections of the society with a view to diagonise the existence of major diseases like Cancer, heart diseases etc.

Nearly 4.09 lakh people have been examined in 2,107 Mandals since then and over 55,000 patients have been referred to major hospitals and 12,300 patients have been referred to specialised institutions for further examination.

27. Shushrusha will be continued during the next year also, giving priority for conducting the medical check up camps in areas where people belonging to scheduled castes, scheduled tribes, economically and socially backward communities are predominant. For this purpose I am making a provision of Rs. one crore in the Budget for 1992-93 as was done during 1991-92.

Aradhana

28. 'Aradhana' scheme was launched, as promised during the current year to take up repairs and new construction of temples and other places of worship in localities inhabited by weaker sections of the society who have not been provided with even the basic facility of worship in a decent atmosphere for all these

years. In my last Budget Speech I had indicated that a provision of Rs. one crore was being made for this purpose. Subsequently, the Government had to provide Rs. 5 crores under this programme to meet the growing demand for assistance under this scheme from the poorer sections of the State. I need hardly state that this scheme will be continued till all the rural poor people do get a reasonably good place of worship. For the year 1992-93 also I propose an outlay of Rs. 5 crores for this scheme.

29. The Government has also taken steps to ensure proper management of the religious institutions in the State including the Wakfs. Government has also constituted Karnataka State Wakf Council with a revolving fund having an initial capital of Rs.60 lakhs. This is a unique and novel scheme on the lines of Central Wakf Council to advance loans to needy Wakf Institutions which can take up economically viable projects. In addition, Karnataka State Wakf Foundation for Women Development has

been constituted for development of Muslim Women in the field of education, self-employment and improvement of working conditions in Home/Cottage industries etc. It is proposed to provide Rs.25 lakhs as initial contribution to the Foundation during 1992-93. The allocation for the Minorities Development Corporation has also been increased from Rs. 60 lakhs during 1991-92 to Rs. 200 lakhs for the year 1992-93.

30. Sir, I have brought to the kind notice of the Hon'ble Members the progress achieved in these five schemes only to highlight that our Government is committed to the social and economic advancement of the society and that our policies and programmes will continue to be oriented towards that noble cause.

Planning and Budgeting - Government's Philosophy

31. I believe that the State's Annual Plans and budgets must be used as instruments of

achieving social justice and economic advancement of the lower strata of the society. This is possible provided sufficient financial outlays are made on basic infrastructural facilities required by the common people particularly in the rural areas. The most important and immediate needs of the people are drinking water, housing, agricultural development, irrigation, power, education, roads and communications and employment generation. Even at the cost of repetition, I would like to state that I believe in discharging this basic responsibility of the Government, by providing adequate funds for these sectors so that the pace of development of the people is stepped up.

32. It is indeed a matter of regret that the plan investment in our State has been either stagnant or has in fact declined over the years as is evident from the following figures:

State Plan Investment in Karnataka

Plan	Karnataka's approved outlay	Percentage Share in outlay of all 22 States plans
	(Rs. in crores)	
Fifth Plan (1974-79)	998	5.5
Annual Plan (1979-80)	299	5.2
Sixth Plan (1980-85)	2,265	4.8
Seventh Plan (1985-90)	3,575	4.4

33. I would not like to go into the details of why and how this has happened. But it is certainly necessary for us to know that this has very adversely affected the general living standards of the people and also resulted in a very poor performance in different sectors of our economy.

34. The average annual growth of the State's economy was only 5.25% during the Seventh Five Year Plan period, lower than the all India average of 5.6%. The investments in the core

sectors of irrigation and power have been so inadequate that the percentage of irrigated area to the cultivated area in the State is only 13.8%- much lower than the all India average of 32.5%. The foodgrain production in the state has remained stagnant and productivity has got decelerated. The poverty ratio i.e., the percentage of people below the poverty line, in Karnataka is 32% according to the latest estimates as against the all India average of 29%.

35. It is, therefore, very obvious that the State Government has to make strenuous efforts to increase the State plan investments substantially for the overall development of the State. It is on this understanding that I have ensured much higher plan outlays for developmental schemes during the years 1991-92 and 1992-93 as compared to the outlays in the Seventh Five Year Plan. The details are as under:

(Rs. in crores)

Year	Plan outlay	% growth over previous year
1985-86	651	.....
1986-87	765	17.51
1987-88	870	13.72
1988-89	900	0.03
1989-90	1,040	15.55
1990-91	1,145	10.09
1991-92	1,558	36.06

36. The Hon'ble Members may kindly see that the Annual Plan outlay for the current year 1991-92 of Rs.1,558 crores registers an increase of 36% over the plan outlay of Rs.1,145 crores for the year 1990-91.

37. Our performance of implementation of plan schemes during the current year has given us the confidence that the State will fulfil all the plan obligations and meet all the physical targets.

38. Sir, for the year 1992-93. the Planning Commission has approved an outlay of Rs.1,915 crores. However, our detailed exercises on the minimum needs of the State in the priority sectors and also the possibilities of higher resource mobilisation, have indicated that the State's plan outlay for the year 1992-93 should be at Rs.2,158.84 crores registering an increase of 38.6% over the current year. The Hon'ble Members will be happy to know that Karnataka stands first in the country, for the increase in the annual plan outlays for the year 1992-93 over the previous year. With this, the share of Karnataka in the total outlay of 22 States plans has also improved to 7.1% as against 4.4% during the Seventh Five Year Plan.

39. As I had stated, the State's capacity to mobilise additional resources for plan investments of this magnitude is being increasingly realised by constant and continuous efforts, more by improving the efficiency of the tax administration than by raising the rates or levels of taxation. I am also very happy to inform the

House that, in the last ten years, 1991-92 is the only year in which the State ensured timely and adequate flow of funds for all developmental schemes and yet did not go into an overdraft situation. It will be my endeavour to see that the State continues to enjoy such a sound financial health in the years to come.

40. At the time of discussions with the Planning Commission while finalising the Annual Plan for 1992-93 the Planning Commission has stated as follows:

> " Planning Commission praises the resource mobilisation efforts and fiscal management of the Karnataka Government. The State Government's schemes for providing house sites to the weaker sections and implementing literacy and population control schemes are also commendable.

I would seek your indulgence in reproducing the observations of the Deputy Chairman of the Planning Commission in this regard:

"I have also reposed full faith in the figures given by you regarding the Additional Resource Mobilisation (ARM) and increased utilisation of the Central support for the externally aided projects. Given the resilience of the Indian economic system, the innovativeness of our people and your dynamic leadership, I have no doubt that you will be able to show impressive growth rates during the Eighth Five Year Plan period".

41. With a view to further streamlining and strengthening the tax administration system. I propose to constitute a State Revenue Board under the Chairmanship of the Finance Commissioner. The Revenue Board will be entrusted with the responsibility of coordinating the work of different departments which contribute to the State's revenues like Commercial Taxes, Stamps and Registration, Excise, Transport, Mines and Geology and Forests. The setting up of this Board will enable the State Government to have a comprehensive policy of levy of taxes and to streamline the tax collection

systems and procedures in addition to continuous monitoring.

42. As I have mentioned earlier, it is necessary that the State's resources are invested in the sectors of the economy which will strengthen the agricultural base, develop the basic infrastructure of power generation and distribution and provide basic amenities to the rural population. I have already outlined the Government's programmes in the major fields of Rural Employment, Primary Education, Housing and Health. The other sectors which require attention are Irrigation, Power Generation, Drinking Water, Agricultural Development etc. I would now like to briefly outline the Government's new proposals in these areas.

Agricultural Development

43. It has become necessary for us to launch a multifaceted comprehensive programme to improve the nature of agricultural operations in the State with a view to increasing productivity and also enhancing production.

(a) Power Tariff for Irrigation Pumpsets

The Hon'ble Members are aware that soon after I assumed office as the Chief Minister, the power tariff for irrigation Pumpsets was reduced from Rs.90 to Rs.50 per HP per annum in the case of irrigation Pumpsets upto 5 HP capacity. Similarly, in the case of irrigation Pumpsets of above 5 HP and upto 10 HP, the power tariff was reduced from Rs.130 to Rs.60 per HP per annum. This had cost the State Exchequer an amount of Rs.16 crores. This was done in order to provide a basic relief to the farmers and also to encourage them to tap the ground water potential. However, the prevailing high rate of inflation has put a heavy burden on the farmer, making the cost of agricultural production very high without corresponding increases in the income. This will adversely affect the agricultural productivity in the State. Therefore, in order to provide relief to the farmers in the State and to encourage higher agricultural productivity, I propose that Karnataka Electricity Board shall give power to all irrigation Pumpsets upto

10 HP capacity free of cost with effect from 1-4-1992. The financial implication of this concession amounts to Rs.20.40 crores per annum. However, this concession would be applicable only to those farmers who repay their existing arrears.

(b) Bhoo Guna Scheme

Soil testing is the most reliable tool of ascertaining the type of agricultural practices suitable for the soil. The present facilities for soil testing are considered inadequate. The State has 19 Stationary Soil Health Centers and One Mobile Soil Testing Unit at Dharwad which are capable of testing about 5,80,000 samples every year. I consider that it will be very useful for the farmers, if the soil of the entire cultivated area is tested at least once immediately, the results of which will be valid for several years. Accordingly, I propose to launch a special campaign which will involve mobile teams conducting soil testing to cover all cultivable areas of the State in the course of one year. As a result of this campaign, a fertility status

hand book will be prepared for each of the land holders. This task will be completed by using the existing laboratories and the existing staff and by providing the required equipment and chemicals. Adequate publicity and other extension efforts will be undertaken throughout the State to educate all the farmers on the need for soil testing. For this purpose, I am making provision of Rs. one crore for the Year 1992-93. In addition to this campaign, I propose to establish a Micro-Nutrient Soil Testing Laboratory at Bellary at a cost of Rs.15 lakhs. It is hoped that this facility would enable our farmers to scientifically plan their cropping pattern in the coming years.

(c) Agricultural Implements

The next most important input for good agriculture is the supply of modern and more effective agricultural implements. When I was Minister for Agriculture, I had ordered for a State-wide Census of agricultural implements. I am very happy to announce that this census has since been completed. The results of the

census showed that there is an acute shortage of modern and scientific agricultural implements in the State. Therefore, it is imperative that steps should be taken immediately to produce within the State adequate number of modern and suitable implements to be supplied to the farmers. I, therefore, propose to revitalise and expand the KIMCO unit at Hassan and also to set up two new implements Factories, one at Gulbarga and the other at Haveri in the Joint Sector. An outlay of Rs. one crore has been provided for this purpose.

(d) Pulses and Oilseeds Research Units

Karnataka has a good potential for producing commercial crops such as pulses and oil seeds which give higher financial returns to the farmers. The two Agricultural Universities in the State are paying attention to develop high yielding varieties of pulses and oil seeds. However, more efforts are considered necessary in this direction to ensure higher productivity. I propose to establish a Pulses Research Institute at Gulbarga and an Oil Seeds Research

Institute at Hanumanahatti in Dharwad District. An amount of Rs.15 lakhs has been provided in the budget for this purpose.

(e) Sericulture College

The Hon'ble Members are aware that Karnataka is a leading State in the country in Sericulture and Silk production. We are already implementing several sericulture development programmes including Karnataka Sericulture Project with the help of World Bank. Even though Karnataka continues to lead the country in silk production the productivity is declining over the years. During 1991-92 our farmers were badly hit by the pebrine disease causing severe damage to the crops. Therefore, the development of sericulture sector in the State on a sustainable basis requires continuous research and development and availability of skilled and trained man-power. For this purpose, the Government proposes to establish a Sericulture College in Kolar District which will not only train the people in all activities related to Sericulture, but, it would also be a leading Institute for

research in the sector. An outlay of Rs.2 crores has been earmarked for this purpose for the year 1992-93.

(f) Hani Thene Scheme

A vital input for agricultural production is water, which is a scarce resource. The time has now come to encourage the scientific management and economical and effective use of water. We have to encourage the farmers in adopting scientific systems like Drip Irrigation, bival and Sprinkler System. I propose to introduce a scheme to provide incentives to farmers who shall adopt these modern systems and an amount of Rs.100 lakhs has been earmarked for the year 1992-93 in this regard.

(g) Krishi Prashashthi

Whatever be the schemes that the Government formulates in regard to improving the agricultural productivity, their success depends mainly on the initiative and hard work of the farmers. I consider that there is an urgent need to motivate and enthuse the farmers of the

State to take up the agriculture in a more professional manner by adopting more efficient agricultural practices. And this can be achieved by instilling in them a competitive spirit, which can be generated by suitably recognising those farmers who do some outstanding work in their respective fields and areas and who have achieved higher productivity. Accordingly, I propose to institute annual awards for outstanding farmers at Taluk, District and State levels as follows:—

Taluk Level:

I Prize	...	Rs. 25,000
II Prize	...	Rs. 10,000
III Prize	...	Rs. 5,000

District Level:

I Prize	...	Rs. 50,000
II Prize	...	Rs. 25,000
III Prize	...	Rs. 10,000

State Level:

I Prize	...	Rs. 1,00,000
II Prize	...	Rs. 50,000
III Prize	...	Rs. 25,000

For this purpose, I propose to make a provision of Rs.100 lakhs in the next year's budget.

(h) Shrama Kalyana Nidhi

Agricultural productivity is dependent on the work of the agricultural labourers, and is also related to their general welfare. These agricultural labourers, not being in the organised sector, it is the responsibility of the State Government to provide them with a minimum standard of living and also to take care of their general welfare. For this purpose, I propose to constitute Karnataka State 'Shrama Kalyana Nidhi' and make an initial Government contribution of Rs.5 crores during 1992-93. The Corpus of this fund will be increased through imposition of Agricultural Labour Welfare Cess on the agricultural produce purchased in APMCs and Sugar Factories.

Horticulture Development

44. The Hon'ble Members are aware that there is need for us to pay more attention to

development of the Horticultural Sector in the State, for the reasons that horticulture provides vegetables and fruits which are essential for a healthy development of the people and that quite a substantial extent of land can be brought under horticulture including floriculture more advantageously than under agriculture. It is heartening to note that horticulture has made some significant strides in the State and 12.72 lakhs hectares are under horticultural crops with a total annual production of 20 lakh tonnes. Though Karnataka is one of the most horticulturally progressive States in the country, a large potential still exists in the sector which has to be properly exploited. For this purpose the Government has formulated three Horticultural Development Projects and posed them for financial assistance from the World Bank, the European Economic Community and the National Dry Land Development Board. The total financial commitment of these three projects will be Rs.43.26 crores spread over five years. The schemes would be implemented as soon as necessary clearances are obtained from the funding agencies.

45. Pending clearance of the above schemes, I propose to start work on Horticulture Development by strengthening and expanding the HOPCOMS net work at all levels. As horticulturals products are perishable by nature, it is proposed to provide cold storage facilities wherever required. A provision of Rs.10 crores has been made for the horticulture sector to enable implementation of various schemes, as against the current year's outlay of Rs.5.17 crores. Horticulture Department has distributed 104.52 lakh seedlings during the year 1991-92 including those of mango, sappota, lemon, papaya etc. It is expected that during the year 1992-93 more than 125 lakh seedlings will be distributed.

Irrigation

46. Even though the State has a total irrigation potential of 55 lakh hectares, so far we have been able to provide irrigation to 24.4 lakh hectares only. Out of these, 13.3 lakh hectares come under major and medium irrigation projects and the remaining 9.06 lakh hectares under

minor irrigation. The Government has accored a high priority to the exploitation of the remaining potential also within a very short span of time. Our government's efforts in this direction will be quite sincere and continuous. I had made a provision of Rs.383.13 crores for irrigation projects during the current year. I propose to provide an outlay of Rs.549.85 crores for the year 1992-93, registering an increase of 43.51%.

47. I share with the Hon'ble Members their concern for an early completion of the Cauvery Basin Projects. Accordingly, I have proposed an outlay of Rs.200 crores for the ongoing projects of the Cauvery Basin as against a provision of Rs.136 crores during the current year. We are continuing to make these outlays for the Cauvery Basin Works under the non-plan, but have made requests to the Planning Commission and the Government of India to include, in the Plan, atleast the works related to the undisputed quantum of water.

48. Several farmers have expressed the need for more lift irrigation projects including the tail-end areas of both Cauvery and Krishna Basins.

Therefore, I propose to take up more number of lift irrigation schemes wherever required. For example, in the Visveswaraya Canal tail-end areas, such schemes will be taken up as a part of the Visvesaraya Canal modernisation programme. However, the existing Lift Irrigation Corporations have not been effective and the Government has undertaken a thorough review of both the Krishna and the Cauvery Lift Irrigation Corporations. It is proposed to merge the Krishna Basin Lift Irrigation Corporation with the Krishna River Basin Development Authority and suitable action will also be taken to revitalise the Cauvery Basin Lift Irrigation Corporation.

Kere Kalyana

49. There are 36,605 minor irrigation tanks in the State having an irrigation potential of 6.60 lakh hectares. However, due to siltation, breach of bunds, etc., a large extent of the potential is not utilised. It is proposed to take up restoration, repairs, and desilting of irrigation tanks in a large way and to utilise modern

equipments like excavators to speed up the process. It is also proposed to integrate this scheme with the social forestry programme of planting trees around the tank area in order to ensure soil binding. Pisciculture would also be introduced in the tanks, so as to have optimum utilisation of the various resources available in an integrated manner. For this purpose, an initial allocation of Rs.5 crores has been made for the year 1992-93.

Power

50. The Government's concern for expediting the new power projects and increasing power generation capacity is quite well known. During the current year, the Government took the extraordinary steps of providing an additionality of Rs.89 crores to the Karnataka Electricity Board to ensure that it gets a minimum rate of return of 3%. This additionality had to be provided to meet the Rural Electrification subsidy claims of the K.E.B. and also to discharge the liability of Local Bodies to K.E.B. in respect of outstanding power charges. A major event in the

power sector during the year was regular generation of power from the 3rd Unit of Raichur Thermal Power Station from October 1991. With the Commissioning of this 3rd Unit of the RTPS, the total installed capacity of power generation in the State has increased to 2970 MWs.

51. The Government is aware, of the vast opportunities for small hydel projects in the State. A team led by the Managing Director, Karnataka Power Corporation visited China during 1991 for two weeks mainly for training in the technology of construction and operation of small hydro electric projects. Karnataka Power Corporation has prepared a master plan for development of small hydro electrical projects in Karnataka and has focussed attention on mini-hydel schemes which can benefit the rural areas. Seventeen mini-hydel schemes with installed capacity of 25.25 MW have been identified and posed for assistance from the World Bank. Two schemes with an installed capacity of 18.5 MW have recently been awarded to two private entrepreneurs for implementation.

52. Due to various factors including the good monsoon experienced during 1991-92 and achieving a high plant load factor (PLF) at Raichur Thermal Power Station, it is expected that total energy available during the current year will improve to 16450 MUs inclusive of State share from Central Generating Stations as against last year's energy availability of 15243 Million Units. However, the unrestricted energy requirement is about 20440 MUs and therefore inspite of improved energy availability, a shortfall to the extent of 20% is expected during the current year. Credit must go to Karnataka State Electricity Board which has managed the power supply efficiently inspite of heavy energy deficit. Realising the importance of reduction in transmission and distribution losses, the Karnataka Electricity Board has placed emphasis on improvement of transmission and distribution network in the State. As against a targeted investment of Rs.50 crores for improvement of T & D network, Karnataka Electricity Board is expected to surpass this target by 25% during the current year. The achievements of the

Karnataka Electricity Board have been recognised at the National level in that it has been awarded a shield recently for achieving maximum reduction of transmission and distribution losses among all State Electricity Boards.

53. As per the policy of the State Government, the Karnataka Electricity Board has accorded top priority for energisation of agricultural pumpsets. As against the target of energisation of 60,000 pumpsets during 1991-92 the Board has already energised more than 54,480 pumpsets by middle of February 1992. The continued efforts of the Board to energise more and more agricultural pumpsets have ensured increased supply of electrical energy to the agricultural sector. The share of agricultural sector in total consumption of electrical energy in the State has increased from 23.9% in 1985-86 to 36% during 1990-91. It is proposed to continue the efforts in this direction.

54. In order to ensure that these targets are achieved and the power sector gets the necessary impetus, the financial allocation for power

sector for the year 1992-93 will be Rs.495 crores, as against a provision of Rs.270 crores in 1990-91 and Rs.373 crores in 1991-92.

Drinking Water

55. Another area of concern to the Government has been the provision of safe and sufficient drinking water to the people of the State. The constant growth of population, the lowering of the underground water table in some areas, scarcity and distance of surface water sources, etc., have all posed a very heavy pressure on the Government in its efforts to provide the basic need of drinking water. In the recent years, inspite of the high priority given to this sector, there has always been a gap between the requirement of funds and the actual investments. The Government has tried to put an end to such shortfalls in this vital sector. Accordingly, a budget allocation of Rs. 110 crores has been proposed for drinking water supply schemes for the year 1992-93, which represents an increase of about 44 per cent over the current year's allocation of Rs.76.57 crores.

In fact, even during the current year the Government has provided an additional outlay of Rs.18.55 crores over and above the original budget allocation, with a view to completing the water supply schemes in as many places as possible and also to take up new drinking water schemes.

56. The Government has also taken up a State-wide survey of the drinking water facilities available in all human habitations. This survey is aimed at drawing up a realistic programme of drinking water supply to all human habitations at the earliest. The survey is expected to be completed by April 1992.

57. According to available information, there were 175 habitations which did not have even a single source of safe drinking water as on December 1991. The Government has decided to ensure that these habitations are provided with safe drinking water by March 1993.

58. In order to augment the finances required for the schemes, the Government has got sanctions of aid from external financial

institutions, such as World Bank, DANIDA, etc., to the extent of Rs.179.82 crores covering 2120 villages.

59. It is the Government's intention to undertake a massive and extensive drinking water supply programme so as to ensure a per capita availability of atleast 40 liters per day, to the entire population of the State before the end of the VIII Five Year Plan.

Forest Development

60. In order to protect and develop the forests which are very vital for ecological balance, the Government has recently approved the Karnataka Forestry and Environmental Project with an outlay of Rs.84 crores, assisted by the Overseas Development Agency of the United Kingdom. The pre-project activities like training of staff etc., has already been commenced and the project will be implemented from April 1992 onwards.

Forest College in Kodagu District

61. The Government has proposed to establish a Forest College in Kodagu District with a view to providing more and more youth of the State with higher education on Forestry and related areas of wild-life preservation, environmental protection, etc. I have proposed an outlay of Rs.2 crores for the Forest College in the Budget for 1992-93.

62. The Government is aware that there is a need for an active involvement of the people in conserving and protecting the forests. I, therefore, propose to formulate a policy of participative management and development of forests and sharing of the produce with the local population. I request the Hon'ble Members to offer their valuable suggestions to formulate this policy.

63. Hon'ble Members are aware of the existing scheme of distributing seedlings in order to encourage the social forestry programme in the State. I am happy to announce that as against

945 lakh seedlings distributed during the current year it is proposed to distribute 1300 lakh seedlings during 1992-93. For this purpose I propose an additional allocation of Rs.2 crores for the coming year.

Anila Yojane

64. One of the major reasons for destruction of the forests is the requirement of fuel wood for cooking and heating purposes. We are convinced that as long as this is not checked protecting the forests would be an impossible task. There is an urgent need to explore non-conventional sources of energy to replace fuel wood. I, therefore, propose to launch a programme to popularise gobar gas plants in three different sizes to suit different requirements in all the forest areas and the habitations adjoining the forest areas. This would discourage the people from cutting trees for fuel wood. Keeping this in view I propose an outlay of Rs.8.00 crores for the programme for the year 1992-93 as against the current year's provision of Rs.4.65 crores.

Animal Husbandry and Veterinary Services

65. The Government is making efforts to provide health coverage services to the entire livestock population of the State. The programme of eradication of Rinderpest will be given greater thrust with the assistance of Government of India, so as to eradicate this disease completely. Along with the artificial insemination, embryo transfer technology is also being practiced. KMF has performed 70 embryo transfers by adopting this technology. The Government will continue its efforts in the direction of comprehensive and overall development of Animal Husbandry and Veterinary Services. Additional Veterinary Hospitals and Dispensaries will be established to provide facilities in rural areas. The provision for this sector has been increased from Rs.14.28 crores in 1991-92 to Rs.26.79 crores in the year 1992-93.

Fisheries

66. With a view to providing reduced rate of tariff and other concessions, as applicable to

agriculture, the Government has decided to treat acquaculture on par with agriculture. A leasing policy to lease brackish water land to scheduled castes, scheduled tribes and other weaker sections of the society besides private entrepreneurs has been formulated to bring brackish water under prawn farming. Suitable amendments to Karnataka Irrigation Act, Karnataka Land Reforms Act and Karnataka Land Grant Rules will shortly be made to give effect to the above policy.

67. The fishing rights in minor irrigation tanks are being auctioned every year. However, adequate attention has not been given to fishing rights in major reservoirs/irrigation tanks in the State, even though the Government is spending huge sums to develop pisciculture in these reservoirs. Government proposes to auction the fishing rights in such reservoirs as a source of revenue and also towards a more professional exploitation of the resource.

68. In order to give a boost to the fishing activity in the State and to undertake various

welfare programmes for the fishermen I have increased the allocation from Rs.864.55 lakhs in the year 1991-92 to Rs.1946.63 lakhs during 1992-93.

Samagra Vikasa

69. There are a large number of Lambani Tandas, Harijan Keries, Wadder Onies, Hakki-Pikkies settlements etc., in the State. Such habitations have lagged behind in development process due to piece-meal approach adopted so far. The Government proposes to evolve an integrated time bound scheme for development of such habitations. This integrated scheme will have inputs from 'Ashraya' for housing, Rural Drinking Water, Minimum Needs Programme for improvement of living conditions, 'Bhagya Jyoti' for lighting, 'Vishwa' for employment, 'Sushrusha' for health cover, 'Akshaya' and 'Operation Black Board' for elementary education, 'Aradhana' for place of workship, etc., and will also cover improvement of rural roads. In other words, all relevant developmental schemes of the State Government and Central Government will be

amalgamated into one integrated scheme for overall development of such habitations. It will be a time bound programme and shall be completed within a year's time.

Rudrabhoomi

70. Most of the villages in the State are facing shortage of land for burial purpose. The Government proposes to have a time bound programme for acquisition of suitable lands for burial grounds. A provision of Rs. 1 crore has been made during 1992-93 for this purpose.

Social Welfare

71. The Government is committed to welfare of people belonging to Scheduled Castes, Scheduled tribes, Backward classes and other weaker sections of the society. The emphasis has been given to educational advancement, economic betterment and improvement of living conditions of the people belonging to such communities. The Government provides more than 4.3 lakh scholarships every year to the students belonging to these communities and

has established more than 750 hostels to provide accommodation to such students near the place of their education. The Government proposes to provide Rs.245.79 crores for various social welfare programmes for the year 1992-93 aimed at upliftment of weaker sections of the society as against Rs.107.07 crores in 1991-92.

SC/ST Community Irrigation Facility

72. The Karnataka SC/ST Development Corporation is already implementing individual irrigation borewell programme for the benefit of Scheduled Caste and Scheduled Tribes. At present the Corporation is providing 75% subsidy subject to a maximum of Rs.26,250 per borewell. I propose to raise the limit of maximum subsidy to Rs.30,000 per borewell. It is also proposed to sink 2,000 irrigation wells during the year 1992-93. The total allocation required is Rs. 6.00 crores of which Rs. 2.00 crores will be in the form of budgetary support and Rs. 4.00 crores shall be provided by Government of India. It is expected that this would vastly

benefit SC/ST small and marginal farmers particularly in the rainfed areas.

73. We had already announced several programmes to be carried out during the Dr. B. R. Ambedkar Birth Centenary Year. During the year 1990-91 an allocation of Rs. 30.16 crores was made available from the pooled funds in order to take up specific programmes as part of the centenary celebrations. It was also decided to continue these programmes in the next two years. For the year 1991-92, an amount of Rs. 15.97 crores has been pooled to take up specific programmes which are as follows :

a) Construction of houses for SCs in rural areas	.. Rs.12.65 crores
b) Scholarships for SC students	.. Rs. 1.47 crores
c) Rehabilitation of Devadasis	.. Rs. 0.30 crores
d) Construction of houses in urban areas	.. Rs. 1.55 crores
Total	**.. Rs. 15.97 crore**

74. We have also taken up construction of the Ambedkar Bhavan and I would like to reiterate that the Government is committed to the development and welfare of the SCs and STs and shall spare no efforts in this regard.

75. During the current year the Karnataka State SC/ST Development Corporation had targeted to cover 44,800 beneficiaries with a total outlay of Rs. 130 crores. This includes some of the programmes transferred to the Department of Rural Development. The corresponding figures for the year 1992-93 are nearly 50,000 beneficiaries with a total outlay of more than Rs.150 crores.

76. The Karnataka State Backward Classes Development Corporation had a programme outlay of Rs. 4.00 crores for the current year with a target of covering 3,600 beneficiaries. It is expected that during the year 1992-93 nearly 4,000 beneficiaries would be covered with a programme outlay of Rs. 5.00 crores.

77. The Karnataka Minorities Development Corporation had a programme outlay of Rs. 2.40

crores during the year 1991-92 to cover 2,300 beneficiaries. As against this during the year 1992-93 the total outlay is proposed to be stepped up to Rs. 8.00 crores to cover 4,000 beneficiaries.

78. The Karnataka Women Development Corporation is to have a programme outlay of nearly Rs. 7.00 crores to cover 25,000 beneficiaries as against a programme outlay of Rs. 5.74 crores during 1991-92.

SC / ST and Backward Class Students Hostels

79. The Government is making all efforts to provide better amenities for SC/ST and Backward classes students. The allocation for construction of hostels for these students has been increased from Rs. 403 lakhs in 1991-92 to Rs. 570 lakhs during 1992-93. Apart from this a scheme for providing incentive to voluntary organisations who are involved in the constructions of such hostels has also been formulated and a provision of Rs. 20 lakhs has been made for the year 1992-93.

80. There has been a demand from SC/ST and Backward Class students to increase the rates of the extra boarding and lodging charges payable to them. keeping in view the fact that prices have gone up in the last few months, I propose to increase the amount of extra boarding and lodging charges payable to these students. An additional allocation of Rs. 1.00 crore has been made for the year 1992-93 for this purpose.

81. Many Hon. Members have represented that working women find it difficult to get living accommodation in towns and cities. This has been causing considerable difficulties to the women of rural areas who get employment opportunities in the urban areas. Government realises the importance of constructing more and more hostels for working women throughout the State. I propose a budget outlay of Rs. 25 lakhs towards this scheme which will be the State's contribution to a national scheme under which Government of India will contribute 75% of the cost of hostels for working women.

Nethra Yojane

82. Various schemes for the welfare of handicapped people are already under implementation. However, sufficient attention has not been given to the welfare of the blind and the people with impaired eye-sight. The Government proposes to formulate and implement a suitable welfare scheme for such people which would involve free eye camps and distribution of free spectacles to the weaker sections of the society. For this purpose, I propose a Budget outlay of Rs. 25 lakhs during 1992-93.

Beedhi Bhagya

83. The Hon'ble Members are aware that there are thousands of workers engaged in many professions and income earning activities which are not in the organised sector. Examples are Porters, Autorikshaw Drivers, Push Card Vendors, Dhobis, Barbers, Fruit and Vegetable sellers etc., Government considers it necessary to provide social security to these under-

privilaged classes of people. Accordingly, Government proposes to take up a Group Insurance Scheme and establish a welfare fund for all these people. For this purpose a budget provision of Rs. one crore is being made for the year 1992-93. Nearly five lakh people will be benefitted under this scheme.

Labour and Industrial Relations

84. Karnataka is known for its peaceful industrial relations. The labourers of our State have shown considerable understanding and hard work during the current year, which has been appreciated by every body. This is in fact attracting more and more new industrial projects in the State. I compliment the entire work force of the State for this outstanding contribution to industrial production and growth. Our Government is committed to the welfare of the workers in all aspects and I assure them through the Hon. Members that Government will spare no efforts to make them a satisfied force.

85. In pursuance with the announcement made in the previous Budget Speech the

Government has taken a decision to disinvest in and privatise public undertakings such as Karnataka Implements & Machineries Company Limited, Mysore Chrome Tanning Company and Mahadeva Textile Mills. Separate Committees have been constituted for suggesting the best possible offers the Government can accept in respect of these companies. These disinvestment activities will not only reduce the burden on the exchequer but will also contribute to the revival of these sick industries in the private sector.

86. Reservations have been expressed on the Government's decision to close down loss making and unviable State Public Sector Undertakings. I assure the workmen of all these undertakings that the Government will take very specific measures to redeploy them elsewhere by proper training, orientation etc. For this purpose, I propose to constitute a Fund from out of the proceeds of the sale of the assets of these units.

Co-Operation

87. During the year 1991-92 Co-Operative Spinning Mills at Raichur, Bagalkot and Bijapur

which remained closed were taken up for rehabilitation by providing Rs. 1.00 crore each. These mills have now been taken over by successful co-operative institutions and they have already started functioning as per rehabilitation package. The Annual General Meetings and Elections to the co-operative societies in the State which were not conducted since 1986-87 were ordered to be completed on or before 10th February, 1992. More than 85% of the Societies have completed their Annual General Meetings and elections. A comprehensive amendment to the Karnataka Co-operative Societies Act will be brought shortly before the Legislature during the current session.

88. The finances of the co-operative credit institutions in the State are in poor health on account of various reasons including Central Government's failure to release the promised amounts under the debt relief scheme. The total financial implication of the Karnataka debt relief scheme was Rs. 136 crores of which the State's share of the burden was Rs. 68 crores. We are fully committed to the scheme and have already

begun repayment of loan extended by NABARD as per schedule. During 1991-92 we have paid Rs. 12.39 crores to NABARD on behalf of farmers. But the Central Government is yet to release its balance share of grant as well as arrange further loan from NABARD. In the circumstances, the co-operative credit institutions in the State are badly in need of funds. I am of the firm belief that it is imperative to improve the finances of these institutions in order to ensure continued credit flow to the farmers, etc. with this objective in view, we had introduced the Agricultural Production Incentive Scheme according to which the farmers, on payment of all dues along with the full interest at the rates as prescribed by NABARD after 31-10-1991 will be eligible for an incentive to the extent of an amount equal to 5% interest rate. This scheme is effective upto 31-3-1992 and it is estimated that more than Rs. 38 crores will be spent under the scheme. the Government has already released Rs. 10.00 crores as first instalment towards this and it is expected that the farmers will make use of this incentive fully.

Package For Weavers

89. We have created a separate Directorate of Handlooms and Textiles in the State to ensure better coordination, monitoring and implementation of the various schemes pertaining to the textile sector. The Government has also introduced a few additional schemes exclusively for the welfare of the weavers which are as follows:

(a) Construction of 25,000 houses at an estimated cost of Rs. 52.50 crores. This involves funding from financial institutions and subsidy from State and Central Governments.

(b) Nekarara Asha Jyothi Scheme for providing better lighting scheme at a cost of Rs. 15 lakhs.

(c) Coverage of weavers under liberalised insurance scheme.

(d) Providing maternity benefits to weavers.

(e) Providing Green Card facilities to weavers.

(f) Introduction of liberalised Thrift Fund Scheme.

(g) Construction of residential Priyadarshini Training Institute at a cost of Rs. 1.00 crore.

(h) Common wage pattern among all sectors of weavers viz., Khadi, Co-operative and Corporate Sectors.

90. These measures have already given unprecedented confidence, among the handloom weavers in the state Government's sincerity and compassions for these productive and skilled people.

Special Areas Programme

91. The Hon'ble Members are aware that the Hyderabad Karnataka Development Board and the Malnad Development Board have now been given statutory status in order to ensure speedy and effective implementation of the the schemes in these areas and also to involve the representatives of the people in these programmes. I am happy to announce that the financial outlays for these areas are being substantially increased

from Rs. 50 crores in 1991-92 to Rs. 65 crores in 1992-93 for Hyderabad Karnataka Development Board and from Rs. 10 crores to Rs. 35 crores for Malnad Development Board. Similarly the allocation for the Border Areas Programme has been raised from Rs. 10 crores from 1991-92 to Rs. 15 crores in 1992-93.

Shimoga - Bhadravathi Corporation

92. The Government has resolved to merge the municipal bodies of Shimoga and Bhadravathi towns into a Shimoga Bhadravathi Municipal Corporation, in order to ensure the integrated and planned development of the area.

Karnataka Darshana Samsthe

93. Development of the people is always interlinked with the development of their culture and language. Government has finalised the modalities of establishing a 'Kannada Darshana Samsthe' for the all round development of Kannada language. It is proposed to allot 50 acres of land to the Authority near Bangalore University and provide Rs. 50 lakhs during

1992-93. The Government has also taken up publishing of famous Kannada literature in a large way. The Government also proposes to establish a Kannada Book Development Authority to carry out all developmental activities in the field of Kannada literature. An outlay of Rs. 25 lakhs has been proposed in the budget for this purpose.

University Of Fine Arts

94. In order to promote the fine arts including music, drama. dance and folk arts etc., in an integrated manner, the Government proposes to establish an University of Fine Arts at Mysore. The modalities of this project are being worked out. However, Rs. 1.00 crore has been proposed in the budget of 1992-93 so that the work of establishment of the university can be taken up as soon as the modalities are completed.

Kittur Development Project

95. Kittur Rani Channamma was a brave and valiant ruler who fought against the British and made us proud. In order to make the successive

generations of the people of Karnataka aware of the glorious heritage of Rani Channamma, the Government proposes to take up the development of Kittur, in memory of Rani Channamma, as a place of historic, cultural and tourist importance. For this purpose, a plan of Rs. 6 crores has been drawn up and I am making a Budget provision of Rs. 1 crore for the year 1992-93.

96. During this year Cultural festivals were held at Chitradurga, Pattadakal, Navaraspur, Hampi, and in the Districts of Uttara Kannada and Dakshina Kannada. It is proposed to make these festivals annual features which will revive the cultural heritage of these areas and also give a boost to the tourism industry in the State.

97. Hon. Members may recall that during the previous budget speech, I had proposed to form Trusts to develop the birth places of Dr. D.R. Bendre, Kuvempu and Dr. Pu. Ti. Na. and to conduct research on the works of theses literary gaints. A provision of Rs. 70 lakhs bas been made for the year 1992-93 for this purpose.

Kannada Films and Drama

98. In order to encourage production of good quality films a special award named after late Sri. Gubbi Veeranna will be instituted for the overall contribution in the development of Kannada and regional language films from the year 1992-93 onwards. The award carries a cash price of Rs. 1.00 lakh and is in addition to Sri. Puttanna Kanagal award for the best Film Director of Kannada and regional language films.

99. Besides, with a view to avoid administrative delays in the Government in regard to film production in the State, I propose to constitute a single window agency which will be responsible for giving all approvals and permissions for shooting within the State. It is hoped that this would encourage production of more films in the State.

100. Karnataka has a very rich heritage in Dramas in different parts of the State. The dramatic talent of the people of the rural areas

has to be properly tapped. Many groups of people with such talents have formed drama troupes but are unable to exhibit their talents for want of proper theatre equipment. With a view to provide financial assistance to them, I propose a budget outlay of Rs. 25 lakhs for 1992-93.

Sports Schemes For Rural Youth

101. I propose to introduce a comprehensive scheme for promotion of sports and games in rural areas of the State. Over the years, training and other facilities for sports and games have been made available in urban areas, but sufficient attention has not been given to rural areas. The proposed scheme, which will cater to the rural youth exclusively, comprises conducting coaching camps in different sports and games in rural areas preferably for the youth in the age group of 8 to 20 years. 175 coaches at the rate of one coach per taluka will be selected preferably from amongst the rural youth to organise these camps. These coaches will be paid consolidated pay of Rs. 1,500 per month. The coaching camps will help in preparing the

rural youth for competing in State and National level competitions. An allocation of Rs. 31.50 lakhs has been made for the year 1992-93 for this scheme.

102. I also propose to construct an Integrated Multipurpose Indoor Stadium of international standards in Bangalore which would help the conduct of prestigious national and international tournaments in basket ball, badminton, volley ball, table tennis etc. This stadium will have a seating capacity of five thousand people. An initial outlay of Rs. 1.00 crore has been provided in the year 1992-93 for this purpose.

103. I propose an allocation of Rs. 100 lakhs for the year 1992-93 towards the Karnataka Sports Council as against the allocation of Rs. 29.33 lakhs during the year 1991-92. This would enable the council to play a more active role in the promotion of sports activities in the State.

104. I propose an allocation of Rs. 156 lakhs for the year 1992-93 for construction of rural stadia. This is an initial contribution from the State Government.

Ekalavya Award

105. The above scheme should enthuse our rural youth into good games and sports activities. Further, encouragement can be given by honouring the outstanding sportsmen of the State in different games and sports. For this purpose I propose to institute a State Level annual award for outstanding sports persons called "Ekalavya Award" and make an allocation of Rs. 10.00 lakhs for the year 1992-93.

Tourism

106. Karnataka has a vast potential to develop tourism as it has coast line, forests as well as several places of historical and architectural value. We have been making attempts to get clearance for a large externally aided project which would lead to an integrated development of tourism in the state. The Government has also taken steps to form the Jog Development Authority which would draw up and implement a comprehensive plan for the overall development of this tourist spot. An allocation of Rs. one

crore has been earmarked for the year 1992-93 for the Jog Development Authority.

107. The need for an International Airport at Bangalore to promote Industry, Trade and Commerce and also Tourism has been felt for a long time. The Government of India has constituted a committee to identify a suitable place for International Airport. I appeal to the Government of India to take a decision in this regard very early and commence the construction of the project in the year 1992-93 itself and I assure through this House that the State Government will provide all necessary assistance and support for this venture.

State Government Employees

108. The Goverment gives Dearness Allowance to its employees to compensate them for inflation in the economy. Due to steep inflationary trends in the economy, the D. A. liability of State Government is increasing every year by leaps and bounds. The present resource crunch makes it further difficult for the state Government to

bear this increase in expenditure every year. The total expenditure for D. A. to the State Government employees during the year 1991-92 is Rs. 435.01 crores. It is likely to increase by another Rs. 103.79 crores during the year 1992-93. During the current financial year, the State Government Employees' Association came forward to contribute the increase in D.A for three months towards Irrigation Projects in the State. This gesture of Employees Association towards development projects in the State is deeply appreciated by the State Government and I take this opportunity to thank them in this respect.

109. The Government has constituted the Karnataka State Fourth Pay Commission to recommend rationalisation of the pay structure of the State Government employees keeping in view the resource position of the State Government.

Government.

Economy Measures

110. Non-Plan expenditure of the State Government is increasing significantly every year, thus eroding the capability of the State government to provide more funds for the development programmes in the State. To check such phenomenon, the State Government has take a conscious decision to curb its non-plan expenditure and propose the following steps:

(a) Winding up or merger or privatisation of several State Public Enterprises Corporations and Boards which are making losses and are not serving any useful public purposes.

(b) To merge certain Directorates of the Government whose activities and roles are identical.

(c) To identify superfluous posts at the apex and senior levels in the Departments of Personnel & Administrative Reforms, Police,

Reforms, Police, Forest, Public Works and Irrigation and abolish such posts. Divisional Commissioners and other divisional level posts will also be abolished.

(d) Stoppage of ex-gratia payments by loss making State public enterprises.

(e) Cuts to the extent of 5% in the staff components, 10% in office expenditure and 20% in fuel consumption by all Departments of the State Government.

(f) To merge Bangalore Metropolitan Regional Development Authority (BMRDA) with Bangalore Development authority.

(g) To restrict frequent trips of fields officers to State/District headquarters.

(h) To restrict the trips of Secretaries to Goverment and Heads of Departments to Delhi to the barest minimum by utilising the services of Resident Commissioner and his officers to the maximum extent.

(i) To abolish all the sub-divisional offices and the Assistant Commissioners working in these sub-divisions are suitably redeployed and the powers at present excercised by ACs would be delegated to Tahsildars Gr. I.

111. Before I proceed to the Receipts I wish to indicate the sectoral allocations made under state Plan for the year 1992-93 which are as follows:

SECTORAL STATE PLAN ALLOCATION DURING 1992-93

Sector	*Rupees (in crores)*	*Percentage to total*
A. ECONOMIC SERVICES :		
Agriculture & Allied Services	180.42	8.36
Rural Development	91.81	4.25
Special Area Programme (Hyderabad-Karnataka & Border Area Development)	115.00	5.33
Irrigation & Flood Control	349.85	16.21
Energy	495.57	22.95
Industry & Minerals	176.82	8.19
Transport	92.60	4.29
Science, Technology & Environment	2.25	0.10
General Economic Services	16.29	0.75
B. SOCIAL SERVICES :		
Education, Sports, Arts & Culture	205.46	9.52
Health	68.46	3.17
Water Supply, Housing & Urban Development	243.04	11.26
Information & Publicity	2.65	0.12
Welfare of SCs/STs & Backward Classes	46.35	2.15
Social Welfare & Nutrition	32.80	1.52
Labour and Labour Welfare	9.43	0.44
C. GENERAL SERVICES	30.04	1.39
TOTAL	**2158.84**	**100.00**

Sales Tax

112. Sir, commercial taxes form major source of revenue for the State. I consider that by rationalising the tax structure and making the Commercial Taxes Department more efficient, it is possible for the State to realise more revenues. In that direction I had announced in September 1991, three major rationalisation measures. Firstly, the registration and taxable turnover limits were raised from Rs.1.0 lakh to Rs.2.0 lakhs. Secondly, the summary assessment limit was also raised from Rs.1.00 lakh to Rs.2.5 lakhs, without calling for books of accounts. Thirdly, a facility was given to the small assessees with an annual turn over of upto Rs.5.0 lakhs of paying sales tax on a quarterly basis instead of every month. These were aimed at reducing the hardship to the small assessees and at the same time relieve the Commercial Taxes Department Officers from concentrating on these smaller assessees. I am closely watching the impact of these measures.

113. However, I am very happy to inform the house that due to very strenuous efforts and efficient functioning of the Commercial Taxes Department, the commercial taxes collection is expected to be around Rs.2,000 crores for the current year as against the originally budgeted amount of Rs.1,805 crores. I am confident that the Department will continue its efforts to realise more revenues for the State.

114. I have received many representations from farmers, Members of the Legislature, Chambers of Commerce and Industry, Trade Associations etc., in regard to the tax structure and rates. I have very carefully examined all of them. Keeping in view the policies of the Government, I propose to exempt the following commodities from sales tax:—

(a) Paddy and rice;

(b) Organic manure including fish and poultry manure;

(c) Sowing seeds of cereals;

(d) Parts and accessories of sprayers and dusters;

In addition to the above I also propose to exempt sales tax on some more commodities specified in Annexure I.

115. I have received representations, from farmers growing sugarcane in the districts like Mysore, Mandya and Belgaum, that they are unable to dispose off the surplus sugarcane grown by them to sugar factories outside the State of Karnataka because of the purchase tax payable on sugarcane. As a measure of relief to these farmers, I propose to exempt the purchase tax on such sugarcane meant for only export.

116. Similarly, I propose to reduce the rates of sales tax on commodities which are basically used in the agricultural sector and by poorer sections of the society. A list of commodities and the proposed rates are at Annexure II. Sir, these measures will provide a substantial relief to the agricultural sector to the extent of Rs.23.69 crores.

117. I propose to continue the benefit of reduced tax rate of 5% on three wheelers for one more year as the reduction has shown a considerable improvement in tax collection.

118. In order to remove ambiguity I propose to include fungicides in the entries relating to insecticides and pesticides retrospectively.

119. I propose to modify the rates of tax on certain commodities specified in Annexure III to prevent diversion of trade and to promote healthy trading practices.

(a) I propose to withdraw the concession given to the oil industry and to subject both oil seeds and the oil to a reduced rate of 3% tax and I also propose to abolish turnover tax payable by them on their turnover relating to non-refined edible oil. Similarly, the tax on Vanaspathi is also proposed to be reduced from 5% to 4% and the turnover tax payable is proposed to be reduced to 1%.

(b) Liquor other than beer is presently taxable at 45% at every point of sale with a set off facility. In order to plug tax avoidance through stock transfers to retail outlets I propose to impose a tax of 45% on sale of such liquor at the hands of retailers.

(c) I propose to withdraw the exemption to cashew kernel which is obtained out of tax suffered raw cashew in order to plug tax avoidance. However, I propose to extend to set off facility keeping in view the interest of the industry.

(d) I propose to withdraw the tax exemption given to plasticware manufactured wholly out of plastic scrap to prevent evasion of tax.

(e) Keeping in view the decisions of the courts. I propose to withdraw the special exemptions given to the local manufacturing industries. This, however, would not apply to the new industrial units which are eligible for incentives and concessions under the existing package.

(f) As a measure of rationalisation I propose to revise the compounded rates of tax on works contracts specified in Annexure IV at such rates indicated therein.

(g) I also propose to enhance the rates of tax applicable to the items of works contracts specified in Annexure V to the levels indicated therein.

(h) I propose to bring certain chemicals, petroleum products, thermoware articles, watch straps from multi-point to single-point taxation.

120. Earlier in the year I had proposed an increase in the turnover limits for registration and tax liability from Rs. One lakh to Rs. two lakhs. Some of the dealers in this category include potential tax payers like hoteliers, manufacturers, importers and liquor dealers. I propose to keep the exemption limit for such dealers at Rs. one lakh as was prevalent earlier.

121. I propose to empower Central Government, Statutory Bodies and Local Authorities to collect and pay tax by deeming them as dealers as is applicable to State Government Departments.

122. In order to augment revenue to the State I propose to:

(a) Increase the rates of tax on certain commodities specified in Annexure VI at the rates specified therein;

(b) Increase the turnover tax payable by dealers having total turnover of more than Rs. 5 crores per annum from the existing level of 1.75% to 2.50%.

(c) Impose tax on certain commodities which are presently exempt from tax as detailed in Annexure VII.

(d) Inpose tax on certain works contracts specified in Annexure VIII.

(e) Impose tax on leasing of gas cylinders and crates and bottles at the rate of 5%.

(f) Impose tax at the point of last sale at 5% on 'suitcases, brief cases, attache cases and despatch cases including those made of leather' manufactured and sold under brand names;

Entry Tax

123. The Municipalities in the state have been suffering for quite some time now for want of adequate funds even to take up their obligatory functions like sanitation, roads and drinking water supply. In order to provide the required finance to these municipal bodies, the Government had decided to reintroduce Octroi. The Hon'ble Members are aware that subsequent to the abolition of Octroi in the State, the Government have been finding alternate sources of finance for the municipal bodies. One of them is the Entry tax. The State Government had imposed this entry tax on eight categories of commodities which is being collected by the Commercial Taxes Department. The present level of entry tax at a maximum rate of 2% is not adequate to provide compensation to the municipalities. Therefore, the State Government had proposed to levy entry tax on 104 commodities listed at Annexure IX. For this purpose the Legislature had passed the Karnataka Tax on Entry of Goods into Local Areas for Consumption, Use or Sale Therein (Second Amendment)

Bill, 1987 and sent to the President for his assent. The assent of the President has been received a few days ago. Though the proposed amendment contemplates levy of Entry Tax at higher rates up to 5% on all these 104 commodities. I propose to exempt from the levy of entry tax those commodities which are predominantly consumed by the poorer sections of the society. The total revenue yield on account of levy of entry tax is estimated at Rs. 216 crores. This includes the income of Rs. 103 crores estimated for the year 1992-93 at the prevailing rates.

Professions Tax

124. I propose to exempt certain class of persons from the levy of professions tax as detailed in Annexure X. I also propose to increase the rates of professions tax on certain categories as detailed in Annexure XI.

Motor Vehicles Tax

125. I propose to rationalise the Motor vehicles taxation structure as in Annexure XII.

126. I also propose partial privatisation of bus services in Cities and to permit private bus operators to operate feeder services to a maximum extent of 50 Kms on notified routes from the divisional headquarters of the State and also Hubli-Dharwar Corporation area to start with. This is expected to reduce the pressure on housing and other problem related to urbanisation as it would facilitate the people to opt for satellite townships. This would also reduce the burden on Karanataka State Road Transport Corporation and would introduce an element of competition which would result in better efficiency.

127. I also propose to permit private stage carriage operators to run their services to a maximum distance of 10 Kms on the nationalised routes in their entire journey.

128. In the interests of tourists and also to promote tourism I propose to issue special permits to private bus operators of our State.

129. The necessary amendments to the Karnataka Motor Vehicles Taxation Act and Rules. 1957 and Karanataka Contract Carriage (Acqui-

sition) Act, 1976 are proposed. The above measures are expected to yield and additional revenue of Rs. 22.74 crores.

State Excise

130. As against the budget estimate of Rs.555 crores for the year 1991-92 the budget estimate for 1992-93 has been fixed at Rs.573 crores. In order to mobilise additional resources I propose to increase the existing licence fee as per Annexure XIII. An additional yield of Rs.24.50 crores is expected during 1992-93.

Stamps and Registration

131. As against the budget estimate of Rs. 210 crores for the year 1991-92 the estimate for 1992-93 has been fixed at Rs. 275 crores. Apart form the normal bouyoncy on account of increasing real estate measures like compulsory registration of apartments etc.

Disinvestment In Public Sector Enterprises

132. I have already mentioned earlier in this Budget Speech regarding the Government's intention in continuing with the policy of disinvestment, partial privatisation etc., in loss making State Government enterprises and in State Government Enprises engaged in activities

other than in the priority areas of the Government. It is expected that these measures would yield an amount of Rs.30 crores as additional resource mobilisation during the year 1992-93.

Revised Estimates 1991-92

133. As I have mentioned earlier, Commercial Taxes in general and Sales Tax in particular accounts for the largest share of the State Revenues. As against the Budget Estimate of Rs.1,805 crores for Commercial Taxes, the Revised Estimate is Rs. 2,000 crores thereby giving a substantial step up to the tax revenue. On account of the economy measures of the Government of India, a 5% cut on the Centrally Sponsored Schemes was imposed by the Central Government causing the estimated receipt on this account to be lower than anticipated. However, on account of the increased tax revenue the revenue account surplus for RE 1991-92 has gone upto Rs.21.16 crores as against the BE 1991-92 of Rs.2.45 crores. Both recoveries of loans and advances and capital outlay have been shown at higher level on account of the conversion of Rs.200 crores of loan to KEB into equity. The net deficit on capital account, however, is at Rs.83.32 crores as against the Budget Estimates of Rs.54.53 crores. The overall

deficit for the year 1991-92 as per the revised estimates is Rs.58.85 cores as against the budget estimates of Rs.53.06 crores which represents only a marginally higher deficit.

Budget Estimates 1992-93

134. The share of Central Taxes for the year 1992-93 is expected to go up by Rs.117.56 crores as compared to the Budget Estimates of 1991-92 and by Rs. 57.26 crores as against the Revised Estimates of 1991-92. This increase is partially set off by the stagnation in the levels of plan assistance released under Gadgil Formula. The total revenue receipts for the year 1992-93 is expected to be Rs.5,672.91 crores while the total revenue expenditure is expected to be Rs.5,677.97 crores leaving small revenue deficit of Rs.5.06 crores. Together with the deficit on capital account and the opening balance deficit the closing balance is expected to be (-) Rs.326.59 crores. However, this is expected to be set off to a very large extent by the net additional resource mobilisation (Annexure XIV.) This would leave an overall deficit of Rs.81.75 crores which could be covered during the course of the year through greater efficiency in tax collection and economy in expenditure.

135. in this budget I have attempted to make the foundation of the rural economy stronger. I have also tried to highlight both the existence

of a very rich heritage of this glorious State of Karnataka in the fields of culture, language, religion, human capabilities, etc., and also the need for their revival. I am of of the considered view that the successive genarations of the people of Karnataka should be very consciously aware of their rich traditions which have been built up not by any particular section or caste, creed or religion of the society, but by people belonging to different sections of the society and also living in every nook and corner of the State who are proud of belonging to this State, who consider themselves as capable as anybody else in the country. It is this awareness that will give required confidence to the present generation of the people to move forward in social and economic spheres.

136. It is necessary that all sections of the society have to make very sincere attempts in this direction and also help the Government in formulating and implementing various schemes in this direction.

137. I am conscious of the fact that some of the schemes that have been proposed are quite ambitious in nature requiring substantial amounts of money and demanding a very sincere will and commitment to implement them. But I am equally conscious that a major part of the revenues of the State should be

utilised for successful implementation of these schemes and this will bring up the general standard fo living of the so far neglected sections of the people. I have taken extra ordinary care not to increase the levels of taxation unduly, for I believe that even at the current level of taxes, the Government is in a position to generate more and more resources by more efficient tax administration. I have also consciously avoided increasing levels of taxes on goods and services which are essentially required by the poorer sections of the society. I have done these with the sole objective of making entire cross section of the society become responsible for the over all development of the State.

138. The Budget estimates placed before you have been tested in the crucible of my thoughts, keeping in mind the overall development of Karnataka. All these schemes have to be implemented with your co-operation to ensure the full realisation of the intended benifits to the people of our State. Let us all join hands to make use of this opportunity of leading our State towards the developmental goals of our country

139. I now commend the Budget Estimates for 1992-93 for the consideration and approval of the House.

BUDGET AT

Sl. No.	Item		Budget Estimates 1991-92	Revised Estimates 1991-92	Budget Estimates 1992-93
	Opening Balance	...	(-)11.14	3.31	(-)58.85
A.	**REVENUE ACCOUNT**				
I.	**Receipts**				
	State Taxes	...	2870.07	3055.36	3478.11
	Share of Central Taxes	...	721.78	782.08	839.34
	Grants from Central Government	...	584.51	413.99	637.96
	Non-tax Revenue	...	641.55	623.47	717.50
	Total—A.I	...	**4817.91**	**4874.90**	**5672.91**
II.	**Expenditure**				
	Social Services	...	1863.68	1924.03	2218.95
	Economic Services	...	1384.52	1436.07	1698.16
	General Services	...	1455.66	1379.47	1635.39
	Grants-in-aid & Contributions	...	111.6	114.17	125.47
	Total—A. II	...	**4815.46**	**4853.74**	**5677.97**
A.	Revenue Account Surplus(+) / Deficit(-)	...	2.45	21.16	(-)5.06

A GLANCE

(Rs. in crores)

Sl. No.	Item		Budget Estimates 1991-92	Revised Estimates 1991-92	Budget Estimates 1992-93
B.	**CAPITAL ACCOUNT**				
I.	**Receipts:**				
	Loans from Government of India	...	670.71	518.97	817.77
	Open Market Loans etc.,		150.23	156.83	156.12
	Loans from LIC, RBI, GIC & NCDC	...	27.54	24.19	29.45
	Recoveries of Loans and Advances	...	130.56	118.90	91.12
	Public Account (Net) etc.	...	71.71	239.96	185.32
	Total—B.I	...	**1050.75**	**1058.85**	**1279.78**
II.	**Disbursements:**				
	Capital Outlay (Net)	...	533.20	516.66	766.43
	Repayment of Central Loans	...	172.10	164.81	197.26
	Repayment of Loans to LIC, RBI, GIC and NCDC.	...	10.39	13.88	11.22
	Disbursements of Loans and Advances	...	389.59	446.82	567.55
	Total—B. II	...	**1105.28**	**1142.17**	**1542.46**
B.	Capital Account Surplus (+)/ Deficit (-)	...	(-)54.53	(-)83.32	(-)262.68
C.	Overall Surplus/Deficit for the year	...	(-)52.08	(-)62.19	(-)267.74
D.	Closing Balance	...	(-)63.22	(-)58.85	(-)326.59
	ARM	...	10.16	0.00	244.84
E.	Overall Surplus / Deficit	...	(-)53.06	(-)58.85	(-)31.75

Annexure I

[Para 114]

Commodities proposed for exemption of Sales Tax

Sl. No.	*Name of the Commodity*
1	*2*
1.	Tender Coconuts.
2.	Candles.
3.	Braille Watches.
4.	Handloom Carpets Costing less than Rs.100/-.
5.	Spectacles Costing less than Rs. 150/-.
6.	Ball Point Pen Refills.
7.	Bones and Horns (with effect from 1.4.89).
8.	Dressed Chicken (with reprospective effect).
9.	HMT Wrist Watches with Portrait of Dr. B.R. Ambedkar Costing up to Rs. 700/- for a period of one year.

Annexure II

(Para 116)

Commodities proposed for reduction in the rate of Sales Tax

Sl. No.	*Name of the Commodity*	*Present rate of tax (in %)*	*Proposed rate of Tax (in %)*
1	*2*	*3*	*4*
1.	Animal feeds and Feed Supplements that is, processed commodity sold as 'Poultry feed', 'Cattle feed', & feed supplements & mineral mixture concentrates intended for use as cattle & poultry feed supplements	3	2
2.	Insecticides, Pesticides, Weedicides, Herbicides, Fungicides & Plant regulators excluding Copper Sulphate	3	2
3.	Pumpsets with electric motors & Oil engines of not more than 10 H.P.	10	5

1	2	3	4
4.	Plastic Pipes and fittings used for Water Supply and Irrigation	6	3
5.	Coir products other than rubberised coir products	4	2
6.	Footwear Polish	15	10
7.	Bamboo and Cane furniture	13	10
8.	Parts and accessories of tractors and power tillers	10	4
9.	Soapnuts	6	4
10.	Umbrellas	6	3
11.	Drip Irrigation Equipments	13	6
12.	Chemical Fertilisers and mixtures	3	2
13.	All Kinds of Jari	5	4
14.	Containers	8	4
15.	Pens Costing Rs.10/- and above	8	4
16.	Parts of all kinds of Electronic Goods	6	4

Annexure III

(Para 119)

Commodities proposed for modification in the rate of Sales Tax

Sl. No.	*Name of the Commodity*	*Present rate of tax (in %)*	*Proposed rate of Tax (in %)*
1	*2*	*3*	*4*
1.	Fibreglass sheets and articles excluding helmets	13	10
2.	Photographic Color Paper	10	4
3.	Cinematographic Films	8	4
4.	Foamed rubber, Plastic foam or any other synthetic foam articles such as Sheets, Cushions, Pillows, Mattresses and the like	15	13
5.	Oil Cake	5	3
6.	Truck-Bus Chassis with side body	6	3
7.	Edible Oils (Non-refined)	4	3
8.	Oil seeds namely, Groundnuts and Seeds, Sunflower seeds, Safflower seeds and Copra	4	3
9.	Vanaspathi	5	4
10.	Rock Drills, Wagon Drills and other like equipments used in mining and granite quarrying	13	6

Annexure IV

[Para 119 (f)]

Works Contracts proposed for modification in the rate of Sales Tax

Sl. No	Items of Works Contracts	Proposed rate of Tax (in %)
1	2	3
1.	Fabrication and installation of plant and machinery	10
2.	Fabrication and installation of elevators (lifts) and escalators	12
3.	Fabrication and installation of cranes and hoists	10
4.	Fabrication and installation of rolling shutters and collapsible gates	10
5.	Supplying and fixing of mosaic tiles	10
6.	Supplying and fixing of marble slabs. Polished granite stones and tiles (other than mosaic tiles)	10
7.	Supply and installation of air conditioning equipments including deep freezers, cold storage plants, humidification plants and dehumidifiers	10

1	2	3
8.	Supplying and installation of air conditioners and air coolers	10
9.	Construction of railway coaches on under-carriages supplied by railways supplying and fixing of furnitures and fixtures, partitions including contracts for interior decorations	10
11.	Construction, repair, improvement and overhauling of aircrafts and helicopters	10

Annexure V

[Para 119 (g)]

Works Contract proposed for reduction in the rate of Sales Tax

Sl. No.	*Items of Works Contract*	*Present rate of tax (in %)*	*Proposed rate of Tax (in %)*
1	*2*	*3*	*4*
1.	Fabrication and erection of structural Works including fabrication, supply and erection of Iron trusses, purlines etc.,	5	7
2.	Supplying and fixing of furnitures, fixtures and partitions including contracts for interior decorations	8	13
3.	Ship and boat building including construction of barges, ferries, tugs, trawlers and dredgers	5	7

Annexure - VI
[Para 122(a)]

Commodities proposed for increase in the rate of sales tax

Sl. No.	*Name of the Commodity*	*Present rate of tax (in %)*	*Proposed rate of tax (in %)*
1	2	3	4
1.	Agarbathi (branded)	8	10
2.	Arecanut	6	8
3.	Cashew	5	6
4.	Pulses	2	3
5.	Coffee including coffee beans and coffee seeds (whether raw or roasted) but excluding coffee powder, french coffee, instant coffee, and coffee drink.	7.8	8
6.	Wood, that is to say Eucalyptus and Casuarina of any shape or size	8	15
7.	Cold storage plants and equipments	15	18
8.	Blasting gun powder and other mechanised explosives	8	10

1	2	3	4
9.	Brass, Bronze and copper utensils (Kitchenware)	8	10
10.	Bullion and Specie	1	2
11.	Carpets	8	15
12.	Cheese sold loose	6	13
13.	Articles of food and drinks sold in star hotels	10	15
14.	Furs and skins (other than those falling under Fourth Schedule) and articles made there from but excluding those falling under any other entry of Second Schedule	15	20
15.	Footwear (Branded)	8	10
16.	Ivory and Sandalwood articles	8	10
17.	Superior Kerosene	5	10
18.	Lifts	15	18
19.	Wine	10	25
20.	Fenny	13	20
21.	Machine Tools such as twist drills, taps, etc.	4	5

1	2	3	4
22.	Rayon grade pulp and such other pulp	8	10
23.	Rubber and other tyres, tubes and flaps	9	10
24.	Stationery articles, Account Books (excluding student note books), envelopes, etc.	6	8
25.	Granite Stones (unpolished) and chips, polished cuddapah stones, slabs and tiles, Shahabad Stones, Slabs and tiles	8	10
26.	Bamboo	6	8
27.	Bicycles, tandemcycles, Cycle combinations, Cyclerikshaws, perambulators, children's Cycles and similar articles and parts and accessories there of including tyres, tubes and flaps	3	5
28.	Cotton Hosiery	2	3
29.	Icecream (Branded)	5	8
30.	Sewing machines and its parts and accessories	6	8

1	2	3	4
31.	Mineral water sold in sealed containers	10	13
32.	Solvent Oils (Petroleum Product)	4	10
33.	Spices - Jeera, Methi Poppyseeds (Kaskas), turmeric, cloves, cinamon corriander and tamarind	5	6
34.	Rectified Spirit	13	15
35.	Ethyl Alcohol	10	15
36.	Electronic Clocks and time pieces	4	6

Annexure - VII

[Para 122(c)]

Commodities proposed for levy of sales tax

Sl. No.	*Name of the Commodity*	*Proposed rate of tax (in %)*
1	2	3
1.	Aluminium Utensils	3
2.	Bread (Branded)	2
3.	Bricks and tiles	3
4.	Electronic musical instruments	6
5.	Khandasari Sugar	4
6.	Sugar and Sugar preparations other than those specified in IV Schedule	4
7.	Textiles and Fabrics other than those specified in IV Schedule	4
8.	Tobacco products other than those specified in IV Schedule	4

Annexure - VIII

[Para 122(d)]

Items of Works Contract proposed for levy of Sales Tax

Sl. No.	*Item of Works Contract*	*Proposed rate of tax (in %)*
1	2	3
1.	Electrogalvanising and similar processes	5
2.	Lamination, rubberisation, coating and similar processes	10
3.	Printing and block making	8
4.	Supply and erection of weighing machines and weigh bridges	13
5.	Supply and installation of submersible and centrifugal pumpsets	5
6.	Dyeing and printing of textiles	5
7.	Construction of tankers on motor vehicles	
8.	Supply and fixing of door and window curtains including venetian blinds and nets	10
9.	(i) Gold and Silver articles not studded with precious or semi precious stones	4
	(ii) Gold and Silver articles studded with precious and semi precious stones	8

ANNEXURE - IX
(Para)

Sl. No. (1)	Name of Commodity (2)
1.	Airconditioning plants, air coolers and air conditioners and parts thereof.
2.	Arms of all kinds including guns, rifles, revolvers pistols and ammunition for the same.
3.	Batteries and parts thereof including dry cell and dry cell batteries.
4.	Brass, bronze and copper articles including sheets, circles, rods, rounds, squares and flats made of brass, bronze and copper but excluding those specified elsewhere.
5.	Bricks and tiles other than those specified elsewhere.
6.	Bullion and specie and articles made of gold and silver other than those specified elsewhere.
7.	Butter, ghee and cheese.
8.	Cassette tape recorders and players (audio and video) including audio and video casettes.
9.	Cement and water and weather proofing compounds.
10.	Chemicals of all kinds.
11.	Chinaware, porcelainware and stoneware (Articles) other than those specified elsewhere.
12.	Chicory powder.
13.	Cigar and cigarette cases, holders and lighters and tobacco pipes.
14.	Cinemotographic, photographic and other cameras, projectors, enlargers, lenses and parts and accessories thereof.
15.	Clocks, time pieces and watches (all kinds) and parts thereof including watch straps and chains (made of base metals).
16.	Coir products including rubberised coir products.

17. Confectionary, biscuits and cakes.
18. Copper sulphate.
19. Cotton yarn waste and cotton waste.
20. Crockery and cutlery.
21. Deoderants, disinfectants, germicides other than those falling under any other entry.
22. Dictaphones and other similar apparatus for recording sound and parts and accessories thereof.
23. Diesel engines and parts thereof.
24. Dry fruits including almonds, walnuts and pista.
25. Edible oils including hydrogenated oils and cooking medium.
26. Druggets and durries.
27. Dyes.
28. Electrical and electronic goods, appliances, instruments and apparatus and parts and accessories thereof but excluding those specified elsewhere.
29. Fibreglass sheets and articles made of fibreglass.
30. Films (all kinds) including X-ray films.
31. Fire fighting equipments and durries.
32. Fire works and colour matches.
33. Foamed rubber, plastic foam or any other synthetic foam articles such as sheets, cushions, pillows, mattresses and the like;
34. Food and non-alcoholic drinks that is to say :-
    (i) Ready to serve foods, processed foods, semi-cooked or semiprocessed food stuffs, fruits (other than dry fruits including almonds, walnuts and pista), dried vegetables (whether cooked or not), fruits and vegetables products when sold in tins, cans, bottles or in any kind of sealed containers.
    (ii) Instant mix, such as, Jamoonmix, idli mix, ice cream mix, jelly mix and the like, sambar and rasam powders and pastes, curry powder and pastes and the like, soft drink concentrates

(other than fruit and vegetable concentrates) whether in liquid or powder or crystal form).

(iii) Aerated water including ready to drink soft drinks whether or not flavoured or sweetened and whether or not containing vegetable or fruit juice or fruit pulp when sold in bottles, tins, cans or in any kind of sealed containers but excluding soft drink concentrates.

35. Food preservatives, food colours and food flavours.
36. Footwear and polishes.
37. Furniture of all kinds including treasure chests, safes and lockers and parts and accessories thereof.
38. Furs and skins and articles made therefrom including hides and skins.
39. Glass sheets and all articles made of glass.
40. Gramophones of every description and accessories and parts thereof.
41. Gramophone records and needles.
42. Hardware, that is to say :-
    (i) fittings of doors windows and furniture (made of base metal and alloy thereof);
    (ii) Bolts, nuts, rivets, screws of base metal or alloy thereof including bolt ends, screw studdings, self tapped screws, screw hooks, screw rings, wire nails, measuring tapes and scales;
    (iii) Metalic barbed wire, metalic wire mesh and metalic wire nettings.

43. Industrial gas, such as oxygen, acetylene, nitrogen and the like.
44. Insecticides, pesticides, weedicides, fungicides and plant nutrients and plant regulators.
45. Ivory and sandal wood articles including sandal wood oil.

46. Jaggery.
47. Kitchen ware (all kinds) used for cooking as well as serving.
48. Laminated impregnated or coated matting materials such as linoleum generally used for floor coveing (other than floor tiles).
49. Leather goods other than footwear and those specified elsewhere.
50. Lifts, elevators and escalators whether operated by electricity or hydraulic power.
51. Liquor including arrack and toddy.
52. Machinery (all kinds) and parts and accessories thereof but excluding agricultural machinery.
53. Man made or synthetic staple fibres, fibre yarn, or filament yarn (all kinds).
54. Marble slabs and articles made therefrom.
55. Medicinal and pharmaceutical preparations.
56. Mill yarn (all kinds) excluding cotton yarn and those specified elsewhere.
57. Mineral water sold in containers.
58. Motor vehicles (all kinds) and parts and accessories thereof including chassis of motor vehicles.
59. Non-edible oils (other than petroleum products) and those specified elsewhere.
60. Non-ferrous castings and ingots and scrap of base metals (other than iron and steel scrap) and alloys thereof.
61. Oil cake.
62. Opium, Ganja and Bhang.
63. Optical goods (all kinds) including spectacles, sunglasses, goggles, lenses and frames including attachments, parts and accessories thereof.
64 Paints, colours, varnishes, pigments, polishes, indigo, enamel, bale oil, while oil, turpentine (all kinds) thinners, primers and paint brushes.
65. Paper (all kinds) including carbon paper, blotting

paper, waterproof paper, PVC coated paper, ferropaper, ammonia paper, stencil paper, but excluding photographic paper, pulp boards, art boards, duplex boards, triplex boards, card boards, corrugated boards and the like; cellophane.

66. Packing materials namely;
   (i) fibre board cases, paper boxes, folding cartons, paper bags, carrier bags and card board boxes, corrugated board boxes and the like;
   (ii) tin plate containers (cans, tins and boxes) tin sheets, aluminium foil, aluminium tubes, colapsible tubes, aluminium or steel drums, barrels and crates and the like;
   (iii) Plastic, polyvynile chloride and polythelene films, bottles, pots, jars, boxes, crates, cans, carboys, drums, bags and cushion materials and the like;
   (iv) Wooden boxes, crates, casks and containers and the like;
   (v) Gunny bags, bardans (including batars), hessian cloth, and the like;
   (vi) glass bottles; jars and carboys and the like;
   (vii) Laminated packing materials, such as bituminised paper and hessian based paper and the like;

67. Petroleum products, that is to say, petrol, diesel, crude oil, lubricating oil, transformer oil, brake or clutch fluid, bitumen (asphalt), tar and others, but excluding aviation fuel, liquid petroleum gas (LPG), kerosene and naptha for use in the manufacture of fertilizers.

68. Photographic paper and photo album.

69. Pipes, tubes and fittings of iron and steel (other thatn those specified in section 14 of the Central Sales Tax Act, 1956), cement and asbestos.

70. Plastic sheets, granules and articles made from all kinds and all forms of plastic including articles made of poly propelene, polyesterene and the like materials.

71. Precious stones, namely, diamonds, emeralds, rubies, real pearls and sapphires and articles in which such precious stones are set, semi-precious stones and articles in which such semi-precious stones are set.

72. Playing cards of every description.

73. Pressure cookers and parts and accessories thereof.

74. Raw-wool, woolen yarn and woolen blended yarn.

75. Readymade garments including caps, neck-ties and bows.

76. Refreigerators, including deep freezers, bottle coolers, water coolers, cold storage equipments and the like and parts thereof.

77. Rolling shutters and collapsible gates whether operated manually, mechanically or electrically and their parts.

78. Roofing, light roofing and false roofing materials including cement and asbestos sheets, asphalt sheets, straw boards, hard and soft boards, plywood, veneered boards and panels and laminated sheets.

79. Rubber, namely, that is to say :-

   (i) Rubber plates, sheets and strips unhardened whether vulcanised or not and whether combined with any textile material or otherwise.

   (ii) piping and tubing of unhardened vulcanised rubber.

   (iii) transmission, conveyor or elevator belts or belting of vulcanised rubber whether combined with any textile material or otherwise.

   (iv) synthetic rubber including butadiene rubber and butyl rubber, synthetic rubber latex including prevulcanised sysnthetic rubber latex.

   (v) rubber articles that is articles made whobly of rubber (other than specified elsewhere)

80. Raw materials, component parts and inputs which are used in the manufacture of an intermediate or

are used in the manufacture of an intermediate or finished product other than those specified in the second schedule.

81 Rubber and other tyres, tubes and flaps other than those specified in section 14 of the Central Sales Tax Act, 1956.

82 Sanitary fittings of every description excluding pipes and fittings of stoneware, cement and iron and steel.

83 Slotted angles and ready to assemble parts of steel racks.

84 Soaps, soap flakes, soap powders, detergent powders and liquids and laundry brighteners.

85 Sound transmitting equipments including loud speakers and parts thereof excluding telephones and its parts.

86 Spirits and alcohol, that is to say :-
- (i) denatured spirit;
- (ii) rectified spirit;
- (iii) ethyl alcohol;

87 Stationery articles, namely :-
- (i) Account books, paper envelops, diaries, calenders, race cards, catalogues, greeting cards, invitation cards, humour post cards, picture post cards, cards for special occasions and stamp albums;
- (ii) office desk materials

88. Stones, that is to say :-
- (i) Granite stones, slabs and chips
- (ii) Cuddapah stones and slabs
- (iii) Shahabad stones and slabs

89. Stoves and parts and accessories thereof.

90. Sugar other than confectionery and the like.

91. Suit cases, brief cases, attache cases and despatch cases including those made of leather but excluding steel trunks.

92. Silk yarn that is to say twisted or thrown silk yarn.

spun silk yarn and noil silk yarn.

93. Telephones of every description and parts thereof.

94. Textiles namely cotton, woollen or silk or artificial silk including rayon or nylon and other man-made or synthetic fabrics manufactured in mills or power-looms and hosiery cloth in length; and including fabrics coated with or impregnated with P.V.C. or cellulose derivatives (whether or not manufactured in mills or powerlooms)

95. Tiles (all kinds) used for floors and walls other than those specified elsewhere.

96. Tobacco products of all description including beedies, cigarettes, cigars, churuts, snuff, zarda, quimam etc.

97. Toilet articles (whether medicated or not) except toilet soaps but including razors and razor blades and cartridges.

98. Typewriter, parts and accessories thereof and type-writer ribbon.

99. Vacuum flasks and refills.

100. Weights and measures.

101. Wireless reception instruments and apparatus including televisions and components thereof; amplifiers and synthesisers.

102. X-ray apparatus.

103. Goods other than those specified in any of entries in this schedule, but excluding those specified in the second schedule.

Annexure - X
[Para 122]

Classes of persons proposed for exemption from the levy of proffesions tax

Sl. No.	*Classes of persons*
1.	Persons running Kannada Medium Schools
2.	Persons belonging to scheduled caste, scheduled tribe, backward caste or backward community running schools.
3.	Persons running Charitable/philanthrophic throffic hospitals/nursing homes in places below the Taluka level (excluding Urban and Rural Districts of Bangalore) where charges per day per patient does not exceed Rupees Five.
4.	Persons running dance or schools, yoga schools, radio and television repair classes and tailoring schools

Annexure - XI

(Para 124)

Classes of Persons proposed for levy of increased rates of Professions Tax

Sl.No.	Classes of Persons	Present rate	Proposed rate
1	**Salaried Class**		
	Salary or wage earners whose salary or wage or both as the case may be for a month is		
	a) Not less than Rs.3,000/- but less than Rs.4,000	Rs.30/-p.m.	Rs. 40/- p.m.
	b) Not less than Rs.4,000/-	Rs.40/-p.m.	Rs.50/- p.m.
2.	**Other Classes**		
	a) Persons owning/ running STD/ISD booths other then those owned /run by Government or Physically handi-capped persons.	Nil	Rs.250/ Per annum
	b) Persons providing entertainment using Dish Antennae and Cable T.V	Nil	Rs.500/- per annum
	c) Property developers including land developters and Building/ flat develeters	Nil	Rs.2,500/- per annum

1	2	3	4
d)	Computer Institutes selling time	Nil	Rs.1,000/- per annum
e)	Computer training Institute/driving Institutes/technical/ Training Institutes	Nil	Rs.500/- per annum
f)	Owners of marriage halls/Kalyana Mantapas	Nil	Rs.2,500/- per annum
g)	Medical practitioners including Medical consultants other than practitioners of Ayurvedic, Homeopathic and Unani systems of Medicine, Dentists, Radiologists, pathologists and persons engaged in other similar professions or callings of a para Medical nature.		
(i)	In Bangalore Urban Agglomeration or within the Municipal limits of a District Headquarters town where the standing in profession is		

1	2	3	4
	(a) Two years or more but less than five years	Rs.300/- p.a.	Rs.1,000 /- p.a.
	(b) Five years or more	Rs.500/- p.a.	Rs.1,500/- p.a
	(ii) In any other area in the State		
	(a) two years or more but less than five years	Rs.100/- p.a.	Rs.500/- p.a.
	(b) five years or more but less than ten years	Rs.200/- p.a.	Rs.1,000/- p.a.
	(c) ten years or more	Rs.300/- p.a.	Rs.1,500/- p.a.
3.	1. Enrolled persons other than those specified at Sl.No.2 above and those already paying Rs.2,500/- per annum	As per the schedule appended to the Karnataka Tax on Professions Trader, callings and Employments Act 1976	Ten per cent over and above the existing rates.

ANNEXURE - XII
(Para 125)
Motor Vehicles

Sl. No.	Item of Schedule to part 'A' of K.M.V.T. Act 1957	Existing rate of Tax in Rs.	Proposed rate of Tax in Rs.
1.3	Goods Vehicles		
1.	Vehicles in Weight laden		
c.	vehicles exceeding 2000 kgs but not exceeding 4000 kgs	465-00 per quarter	600.00 per quarter
d.	vehicles exceeding 4000 kgs but not exceeding 7000 kgs	845.00 -do-	1000.00 -do-
e.	vehicles exceeding 7000 kgs but not exceeding 9500 kgs	1120.00 -do-	1200.00 -do-
f.	vehicles exceeding 9500 kgs but not exceeding 10500 kgs	1220.00 -do-	1300.00 -do-
g.	vehicles exceeding 10500 kgs but not exceeding 12000 kgs	1430.00 -do-	1500.00 -do-
h.	vehicles exceeding 12000 kgs but not exceeding 13,500 kgs	1560.00 -do-	1600.00 -do-
i.	vehicles exceeding 13,500 kgs but not exceeding 15,000 kgs.	1785.00 -do-	1800.00 -do-
j.	vehicles exceeding 15,000 kgs	1875.00 -do-	1900.00 -do-
	For every 250 kgs or part there of in excess of 15,000 kgs.	65.00 -do-	65.00 -do-

Sl. No.	Item of Schedule to part 'A' of K.M.V.T. Act 1957	Existing rate of Tax in Rs.	Proposed rate of Tax in Rs.
2.	In Notification No. FTD 234 TMT 80 dt 8–8–86 w.e.f. 1–9–86, reduced the tax payable in respect of goods vehicles having laden welfht of 15000 kgs and above by rupees one hundred per quarter for a period of three years from the month its new registration (new vehicles).	100.00 reduced per quarter	**The Notification No. FTD. 234 TMT 80 dt 8–8–86 alllowing reduction of Rs. 100-00 P.Q. on new registration of new goods behicles exceeding 15000 kgs R.L.W. are withdrawn a.e.f. 1–4–92.**
3	4(1) (d) vehicles permitted to carry six persons but not exceeding twelve persons (exclusding driver) for every person	200.00 per quarter	225.00 per quarter
	4(2) vehicles permitted to carry more than twelve possengers (other than the dirver and conductor) and plying exclusively on routes within in limits of cities and towns notified by the with the limits of cities and towns notified by the Government for every passengers.	250.00 -do-	225.00 -do-
	4(3) Vehicles permitted to carry more than twlelve passengers (other than the driver and conductor) and the total mileage of which does not exceed 100 kms per day. for every passengers	300.00 -do-	375.00 -do-

Sl. No.	Item of Schedule to part 'A' of K.M.V.T. Act 1957	Existing rate of Tax in Rs.	Proposed rate of Tax in Rs.
	(4) vehicles permitted to carry more than twelve passengers (other than the driver & conductor) and the total distance of which excesds 100 kms per day, for every paeenger.	325.00 per quarter	400.00 per quarter
4.	5–motor vehicles plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which contract carriage permits have been issued under the MV Act 1988 and permitted to carry more than tweleve passengers excluding driver/attendent/conductor for every passenger which the vehicles is permitted to carry.	300.00 per quarter	500.00 per quarter
5.	6 (I) Motor vehicles other thean those mentioned in item (b) playing for hire or reward in respect of which special permits have been issued under section 88(8) of MV Act1988 and permitted to carry more than twelve passengers exlcuding the driver/conductor/Attendant for every passenger which the vehicle is permitted to carry	400.00 -do-	500.00 -do-
	(b) Motor vehicles (luxury buses plying for hire or reward for transport of passengers in respect of which special permits have been issued under section 88(8) of MV Act 1988 and permitted to carry	400.00 -do-	600.00 -do-

Sl. No.	Item of Schedule to part 'A' of K.M.V.T. Act 1957	Existing rate of Tax in Rs.	Proposed rate of Tax in Rs.
	more than twlelve passengers excluding the driver/ conductor/attendent for every passenger which thevehicle is permitted to carry.		
6.	In Notification No. FTD 114 TMT 89 dt 8-6-90 The Government of Karnataka being the opinion that it is necessary in public interest so to do, hereby exempt the tax payable under the said Act in respect of revenue earned by Motor vehicles owned by the Karnataka State, Road Transport corporation an inter state routes in Maharastra to the extent that such revenue is earned out side the borders of Karnataka State, This shall be effective from 1-4-89.	–	The Notification No. FTD 114 TMT 89dated : 8-6-90 is withdrawn w.e.f. 1-4-92 and the tax is payable at 17% of gross traffice revenue earned out side the borders of Karnataka State.
7.	(8) Omni buses and private Service vehicles: (e) (iii) owned by driving training schools and exclusively used for driver training for every square metre.	–	400.00 per quarter
8.	10 Motor vehicles not themsleves constructed to carry any load (other than water, fuel, accumulators and other equipment used for the purpose of propulsion, loose tools and loose equipment) used for		

Sl. No.	3 Item of Schedule to part 'A' of K.M.V.T. Act 1957	Existing rate of Tax in Rs.	Proposed rate of Tax in Rs.
	haulage solely and weighing together with the largest number of trailers proposed to be drawn in weight laden.	1785.00	Rs. 25.00 for every 250 kgs or party thereof in excess of 15000 kgs per qurater
	(g) Exceeding 15000 kgs Rs. 1785.00 P.Q. Rs. 50.00 for every 250 kgs or part thereof in excess of 15000 kgs.		
9.	15 (i) Imported cars of the year 1980 and earlier		
	models manufactured or assembled out side India	100.00 per quarter	125.00 per querter
	and owned by the persons other than the companies, in weight unladen:	130.00 -do-	150.00 -do-
	(a) Not exceeding 1500 kgs	210.00 -do-	250.00 -do-
	(b) Exceeding 1500 kgs but not exceeding 2000 kgs	310.00 -do-	350.00 -do-
	(c) Exceeding 2000 kgs but not exceeding 3000 kgs	410.00 -do-	450.00 -do-
	(d) Exceeding 3000 kgs but not exceeding 4000 kgs	510.00 -do-	550.00 -do-
	(e) Exceeding 4000 kgs but not exceeding 5000 kgs		75.00 -do-
	(f) Exceding 5000 kgs		
	(g) Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing trailers		

Sl. No.	Item of Schedule to part 'A' of K.M.V.T. Act 1957	Existing rate of Tax in Rs.	Proposed rate of Tax in Rs.
10.	**16 (i) Motor cars, Campers van and Motor Vehicles other than those liable to tax under foregoing provisions of this schedule in weight un-laden:**	50.00 -do-	
	(a) Not exceeding 1500 kgs	100.00 per quarter	125.00 per querter
	(b) Exceeding 1500 kgs but not exceeding 2000 kgs	130.00 -do-	150.00 -do-
	(c) Exceeding 2000 kgs but not exceeding 3000 kgs	210.00 -do-	250.00 -do-
	(d) Exceeding 3000 kgs but not exceeding 4000 kgs	310.00 -do-	350.00 -do-
	(e) Exceeding 4000 kgs but not exceeding 5000 kgs	510.00 -do-	550.00 -do-
	(f) Exceding 5000 kgs but not exceeding 6000 kgs	510.00 -do-	850.00 -do-
	(g) Exceeding 6000 kgs but not exceeding 7000 kgs	900.00 -do-	950.00 -do-
	(h) Exceeding 7000 kgs	1000.00 -do-	1050.00 -do-
	Part "AA"		
11.	Motor Cycles		
	(a) Vehicles Not exceeding 50 cc	500.00 as life time tax	750.00 as **Life Time** Tax
	(b) Vehicles exceeding 50 cc But not exceeding 300 cc	1200.00 as life time tax	**1400 as life time tax**

Sl. No.	Part "B" Schedule of KMVT ACT 1957	Existing rate of tax		Proposed rate of tax-in Rs.	
		for period not exceeding 7-days at a time	for period exceeding 7days but not exceeding 31 days	for period not exceeding 7 days at a time	for period exceeding 7 days but not exceeding 31 days
12.	6(a) Motor vehicles other than those mentioned in sub item (b) plying for transport of passenger in respect of which special permits have been issued under section 88(8) of MV Act 88 and permitted to carry more than twelve passengers (other than driver and conductor/attendent) for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	25.00	50.00	50.00	100.00
	(b) Motor vehicles (luxury buses) plying for transport of passengers in respect of which special permit has been issued under section 88(8) of the Motor vehicle act 1988 and permitted to carry more than twelceve passenger (other than the driver, attendent/conductor) for every passenger which the vehcile is permitted to carry.	50.00	75.00	100.00	150.00
13.	8. Omni buses and private service vehicles (d) Having floor area exceeding twelve square meters for every square metre.			100.00	300.00
	(e) (iii) owned by driver training schools used exclusively for training of motor driving for every square metre.			25.00	100.00
14.	(13) Goods vehicles mounted with drilling rigs	1160.00	3180.00	250.00	500.00
15.	(7) Motor vehicles plying for hire or reward used for transport of person in respect of which permits have been issued under section 88(9) of the Motor vehciles Act 1988 and permitted to carry more than twelve persons excluding the driver for every person which the vehicle is permitted to carry.	540.00	1000.00	300.00	600.00

Annexure - XIII

(Para 130)

ARM measures for 1992-93 (State Excise)

Sl.No.	Particulars	Existing licence fee	Proposed Licence fee	Remarks
1.	Primary Distillery (Molasses Based)	2,00,000	3,00,000	
2.	Redistillation plants in primary Distilleries	—	1,00,000	
3.	IML Blending Units	2,00,000	3,00,000	
4.	Primary Distilleries (Non-Molasses Based)	2,00,000	3,00,000	
5.	Fenny Distilleries	50,000	1,00,000	
6.	Grape /malt Distilleries	50,000	1,00,000	
7.	Wineries	10,000	50,000	
8.	Breweries	1,00,000	3,00,000	
9.	Production of Draught Beer in Breweries	10,000	50,000	
10.	Ware house licence for storing spirits	—	10 000	
11.	Bottling Licence	5,000	25,000	
12.	Label Approval			
	(i) with in State	375	2,000	
	(ii) Outside State	375	5,000	
13.	**Alcohol Based Industries**			In case of release of more than 50,000 litres of spirit in a year additional licence fee of Rs. 1/— per litre will be collected at the time of release.
	(i) Rs-II	25,000	50,000	
	(ii) DL III	50	10,000	
	Additional Licence fee on RS/DL	—	1,34,00,000	
14.	**DS Licences**			
	(i) DL-2 (Whole sale)	100	1,000	
	(ii) DL-5 (Retail sale)	100	5,000	
	(iii) DL-6 (Polish manufacturing)	200	5,000	
	(iv) DL-9 (sale of polish)	50	2,000	

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ೧೯೯೨ - ೯೩

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ

ಭಾಷಣ

ಮಾರ್ಚ್ ೩, ೧೯೯೨

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

ನಾನು ಈಗ 1992–93ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದೇನೆ.

ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ಬದಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

2. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ, ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ, ಕೈಗಾರಿಕಾ, ರಾಜ್ಯಾದಾಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಪಕಾಲೀನ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಾವತಿ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿನ ಏರುಪೇರನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅಲ್ಪಕಾಲೀನ ಕ್ರಮಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುಕ್ತ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿರುವ ದೃಢವಾದ ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕ್ರಮಗಳ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷದ

ಸಂಗತಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಂದಿನಿಂದ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸುಭದ್ರ ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮದು. ಇದು, ಮಿಶ್ರ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳೆರಡೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ವಲಯಗಳಾದ ನೀರಾವರಿ, ಉಕ್ಕು, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಮುಂತಾದ ವಲಯಗಳು ಕಳೆದ 45 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಜವಳಿ, ಭಾರೀ ಮತ್ತು ಲಘು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಆಟೋಮೋಬೈಲ್ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ಅನುಭವ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಇದಿರಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು.

3. ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಒತ್ತಡಗಳು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತಿತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವಂಥ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಋಣಾತ್ಮಕ

ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ದೇಶವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಇದಿರಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಇಂಥ ಒಲವಿರುವ ಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತಕ್ಕಿದೆ.

4. ಆದುದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಏಳಿಗೆ–ಇವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ "ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಮಾಜವಾದ" ದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆಯೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯ.

5. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೂಡ ತನಗಿರುವ ಸಹನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟಾಗಿ ಮನೆಗಳು, ಬೆಳೆಗಳು, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದವು ನಾಶವಾಗಿ ಸುಮಾರು 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತರದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಲವಾರು ತಾಲೂಕುಗಳು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದವು. ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಈ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು

ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ 53.21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ವಿವರಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ :—

(ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

1)	ಆಹಾರ ಪರಿಹಾರ ಧನ	25.00
2)	ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ	8.55
3)	ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿ	4.00
4)	ಮೇವು ಪೂರೈಕೆ	0.08
5)	ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತ ಪರಿಹಾರ	0.58
6)	ಮನೆಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ	15.00
		53.21

6. ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ, ಹಿಂದೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 15,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಶೇಷತೆ. ಇದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 40,000 ಮನೆಗಳನ್ನು 'ಆಶ್ರಯ' ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

7. ಒಂಬತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ತೀರ್ಪಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜ್ಯದ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ 27.00

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರವಾಹ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವೆಚ್ಚವು ಬಹುತೇಕ ಈ ನಿಧಿಯ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ತಲೆದೋರುವ ನಮ್ಮಂತಹ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ನಿಧಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಆದುದರಿಂದ, ನಾವು ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಕೋರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 104 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರವನ್ನೂ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಹಾಗೂ ಅನುಕಂಪ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಕಳಕಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

8. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಡಚಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದ ಭಾರೀ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ವಿಶ್ವ, ಆಶ್ರಯ, ಅಕ್ಷಯ, ಶುಶ್ರೂಷಾ ಮತ್ತು ಆರಾಧನಾ—ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಶ್ವ :

9. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ 'ವಿಶ್ವ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ ಎಂದೂ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ನಾನು ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಅವರು 1991ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ರಂದು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ.

10. ವಿಶ್ವ ಯೋಜನೆಯು, ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅಥವಾ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿರುವ ಕಳಕಳಿಯ ಫಲ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶವೂ ಹೌದು.

11. ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಉಂಟು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವು ಆತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳು, ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಂಥ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗ ಜೀವನೋಪಾಯದ ನಿಶ್ಚಿತ ಸಾಧನಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ

ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ "ವಿಶ್ವ'' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಕಂಪದ ತತ್ವ ಆಧಾರವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಕೇವಲ ಕೆಲವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವುದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ (ವರ್ಕ್‌ಶೆಡ್) ಒದಗಿಸಿ, ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸಿ, ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲತತ್ವ. "ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದೇ ಲೇಸು'' ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

12. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವುದು ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಜಕಣಾಚಾರಿಯಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಲ್ಪಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಾಡು ನಮ್ಮದು. ಶತ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬೇಲೂರು, ಹಳೇಬೀಡು ದೇವಾಲಯಗಳಂಥ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆ ಹುದುಗಿದೆ. ಅದು ಹೊರಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ "ವಿಶ್ವ'' ಯೋಜನೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಈ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ.

13. "ವಿಶ್ವ'' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಸವಿವರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ನಾವು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ 1991ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ 650 ಗ್ರಾಮಗಳ 15,000ಕ್ಕೂ

ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ಜನರಿಗೆ ನವೀನ ಕುಶಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಈಗಾಗಲೇ ಜವಳಿ, ಕರಕುಶಲ ಉದ್ಯೋಗ, ತೆಂಗಿನ ನಾರು, ಚರ್ಮಗಾರಿಕೆ, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣ, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಖಾದ್ಯತೈಲ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತಿತರ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "ವಿಶ್ವ" ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ಇಂದಿನವರೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಮಾರಾಟ ವಹಿವಾಟು ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಗಣನೀಯ ಬೇಡಿಕೆ ಗಳಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

14. ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳಗಾಗಿ, ಈ ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕುಶಲತೆಗಳ ಸುಮಾರು 30,000 ಜನರು ಬರುವರೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1992–93ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1,50,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ 3,500 ಉತ್ಪಾದಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೇ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ 1000 ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ (ಕಾಮನ್ ವರ್ಕ್‌ಶೆಡ್‌ಗಳ) ನಿರ್ಮಾಣ; 175 ಸಾಮೂಹಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 1992–93ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 475 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. 320 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಭಾರತದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು.

ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, "ವಿಶ್ವ" ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿರುವ ಐಆರ್‌ಡಿಪಿ, ಟ್ರೈಸಂ, ಎಸ್‌ಇಪಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

15. ಸರ್ಕಾರವು ಈಗ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಪೈಕಿ, ವಿಧವೆಯರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರು ಕೂಡ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 750 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಆಯ್ದ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಹ "ವಿಶ್ವ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾ ವೇತನದಾರರನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಜನರನ್ನು ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು.

16. ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದಕ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಇಂಥ ನಿರಂತರ ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು 'ವಿಶ್ವ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

17. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗಣನೀಯ ಮೊತ್ತದ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ "ವಿಶ್ವ" ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ನೆರವಾಗುವ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಯುಕ್ತ, 'ವಿಶ್ವ' ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ,, ಗ್ರಾಮದ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ, ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಂಥವೇ ಇತರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ತನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ನಿಧಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿಧಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನೊಂದನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ.

18. ದೇಶದ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು; ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, 'ವಿಶ್ವ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :

19. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಸಹಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಲವಾರು ವ್ಯಾಪಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ

ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜಂಟೀ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕು ಸ್ಥಾವರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾವು ಈ ವರ್ಷ 'ಎಸ್ಸಾರ್ ಗುಜರಾತ್' ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಗತಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಈ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ 'ಜಾಪನೀಸ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ನಗರ' ವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಜಪಾನೀಯರು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಗಣಿತವಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.

20. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ, ಶ್ರೀಗಂಧ ಹಾಗೂ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಹೆವಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಸಕ್ಕರೆ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಉಡುಪುಗಳು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಸಮಾವೇಶಗೊಳಿಸುವುದೂ ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡಲಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ, 1992-93ರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆಶ್ರಯ:

21. ನಿವೇಶನರಹಿತ ಜನರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳಿಲ್ಲದ 9 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು, ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ, ಅದರಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಬಡವರ್ಗಗಳ ಜನರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸೂರು ಇರಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ, ಈ ಮೂಲಭೂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಉಚಿತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 1991ರ ನವೆಂಬರ್ 19ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಅಳೆದು ನೋಡಿದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ "ಆಶ್ರಯ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಮಿತ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯವು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ನಿವೇಶನ ರಹಿತ ಜನರಿಗೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೇ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ತಳೆದಿದೆ.

22. ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರವು 515.32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 2,60,000 ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ 163.32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 352.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಹುಡ್ಕೊ, ಭಾರತದ ಜೀವವಿಮಾ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮುಂತಾದ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು. "ಆಶ್ರಯ'' ದಂಥ ಭಾರೀ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲ ಸಲ.

23. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಮುಂದಿನ 2 ಅಥವಾ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದ ಗತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, 1992–93ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು 2,24,000 ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು 84.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು, ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಆಶ್ರಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕೆಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವೆಂದರೆ, (ಎ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳು, ಒಂದು ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಶೌಚಗೃಹ ಇದ್ದು ಅದು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ; (ಬಿ) ಶೀಘ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಾಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಾತರಿ–

ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಮಿತ (ಪ್ರಿಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಟಡ್) ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಆಧುನಿಕ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು; (ಸಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಇಲಾಖೆಗಳ, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ; (ಡಿ) ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವೀ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥರಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ–ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಅಕ್ಷಯ :

24. ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾರಕ. ಆದುದರಿಂದ, ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದುಡಿಮೆಗೆ ಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪೌಷ್ಠಿಕ ಭೋಜನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದವು. ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಮತ್ತು ವಿಫಲವಾಗುವ ಸಂಭವ ಇರುವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಯೋಜನೆಗೆ ಬದಲು, ಈ ಬಡ ಮಕ್ಕಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಗದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ನಾವು 'ಅಕ್ಷಯ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು

ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಜರಾದ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿರ್ಧರಿತ ಆದಾಯಮಿತಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗುವುದು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಮಗುವಿನ ಮತ್ತು ಅದರ ತಾಯಿ ಈ ಇಬ್ಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಬಿಡುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನ ಆಗಿದೆ. 1991ರ ನವೆಂಬರ್ 1ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 30ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ 47.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಹಣದ ಪಾವತಿಗಾಗಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. 1991ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿಯು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಂತೋಷ ತರುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಯೋಜನೆಯು 1992-93ರಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರೆಯಲಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

25. 'ಅಕ್ಷಯ' ದ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ ಆಂದೋಲನ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 7918 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 4597 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೇಮಕ, 6761 ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸರಬರಾಜು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ ಆಂದೋಲನ IVನೇ ಹಂತವು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. IV ನೇ ಹಂತವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, 2 ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 1991ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಅಂಶವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ, ಮಂಡ್ಯ, ರಾಯಚೂರು, ತುಮಕೂರು, ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಆಂದೋಲನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಆಂದೋಲನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಂದೋಲನವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಕಲಿಕೆ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಹಾ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ, 'ಅಕ್ಷಯ' ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ

ಮಾರ್ಚ್ 1995ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವು, "ವಿದ್ಯಾ ವಿಕಾಸ" ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 1992 93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 352.50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ, 1991–92ರಲ್ಲಿ 164 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಶುಶ್ರೂಷಾ:

26. "ಕ್ರಿ. ಶ. 2000ದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ"ದ ಗುರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಹೃದ್ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಮಾರಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಹೀನ ಜನರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 2107 ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು 4.09 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 55,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ 12,300 ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ತಜ್ಞ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

27. ಶುಶ್ರೂಷಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ನಾನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1991--92ರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಟು

ಮಾಡಿದ್ದಂತೆಯೇ 1992–93ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣದ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆರಾಧನಾ :

28. ಈಗಾಗಲೇ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದ್ದಂತೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಶುಭ್ರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸುವ, ನವೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ನನ್ನ ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1.0 ಕೋಟಿ (ಒಂದು ಕೋಟಿ) ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ತರುವಾಯ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೆರವಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವು 5.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳು ದೊರಕುವ ತನಕ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 1992–93ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

29. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಕ್ಫ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಸೂತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. 60.00 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಂದಿರುವ ಸೂಕ್ತ ನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಕ್ಫ್ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿದೆ. ಇದು,

ನೆರವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ವಕ್ಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ವಕ್ಫ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ರಚಿಸಿರುವಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ನವೀನ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನೆರವು ಪಡೆಯುವ ವಕ್ಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೃಹ, ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತ ವಕ್ಫ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 1992–93ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮತಿಗೆಯಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ 1990–91ರಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಇದನ್ನು 1992–93ರಲ್ಲಿ 200 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.

30. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಮಾಜದ ಬಡವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮೇಲೆತ್ತಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಂತಹ ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಐದು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಬಜೆಟ್ – ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ :

31. ರಾಜ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಬಜೆಟ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಕೆಳವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ

ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ವಸತಿ, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಗತಿಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಭೂತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

32. ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ

ಯೋಜನೆ	ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನುಮೋದಿತ ವೆಚ್ಚ (ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಎಲ್ಲಾ 22 ರಾಜ್ಯಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡವಾರು ಪಾಲು
ಐದನೇ ಯೋಜನೆ (1974–79)	998	5.5
ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟ್ (1979–80)	299	5.2
ಆರನೇ ಯೋಜನೆ (1980–85)	2265	4.8
ಏಳನೇ ಯೋಜನೆ (1985–90)	3575	4.4

33. ಇದು ಹೀಗೇಕಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವುದೇ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇದು ಜನರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

34. ಏಳನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೆಚ್ಚಳವು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 5.25 ಆಗಿದ್ದು ಇದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸರಾಸರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾದ ಶೇಕಡಾ 5.6 ಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯು, ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 13.8 ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಅಖಿಲಭಾರತ ಸರಾಸರಿಯಾದ ಶೇಕಡಾ 32.5 ಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗದೇ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣವು ಏರಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನರ ಸರಾಸರಿಯು, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 29 ಇದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಾಸರಿಯು ಶೇಕಡಾ 32ರಷ್ಟಿದೆ.

35. ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಈ ಒಂದು ವಿವೇಚನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಏಳನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿ 1991–92 ಹಾಗೂ 1992–93ನೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ

ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ನಾನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ವಿವರಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ. :

ವರ್ಷ	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾವಾರು ಹೆಚ್ಚಳ
1985–86	651	–
1986–87	765	17.51
1987–88	870	13.72
1988–89	900	0.03
1989–90	1040	15.55
1990–91	1145	10.09
1991–92	1558	36.06

36. 1991–92ನೇ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ 1558 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಏರ್ಪಾಟು, 1990–91ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ 1145 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಏರ್ಪಾಡಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ 36ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

37. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ–ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯು, ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದೆ.

38. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು 1915 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ

ನೀಡಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯತೆ ಕುರಿತ ನಮ್ಮ ವಿವರವಾದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ 1992–93ನೇ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು, **2158.84** ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾ 38.6 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ, 1992–93ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿರುವ ದೇಶದ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. 22 ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾಲು ಏಳನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇಕಡಾ 4.4ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 7.1ಕ್ಕೇರಿದೆ.

39. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಯೋಜನಾ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನು ರಾಜ್ಯವು ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಹಂತಗಳನ್ನು ಏರಿಸದೇ ಕೇವಲ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪಡೆಯದೆ ಇರುವುದು 1991–92ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹರ್ಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸುಭದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾನು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತೇನೆ.

40. 1992–93ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಾಗ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ತಿಳಿಸಿತು:–

"ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಾದಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತದೆ. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಹ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿವೆ."

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

"ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ (ಎಆರ್‌ಎಂ) ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನೆರವು ಪಡೆದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನೀವು ನೀಡಿದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಕಸನ ಶಕ್ತಿ, ನಮ್ಮ ಜನರ ನವನಿರ್ಮಾಣ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ನೇತೃತ್ವ – ಇವು ಮೂರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಎಂಟನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ನೀವು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲಿರಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ".

41. ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಬಲಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂಡಲಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಆದಾಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ, ಅಬ್ಕಾರಿ, ಸಾರಿಗೆ, ಖನಿಜಗಳು ಮತ್ತು ಭೂ–ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯಗಳಂಥ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂಡಲಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ

ಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆಯಿಂದ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

42. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಗೊಳಿಸುವಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಂಥ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ ಇತರ ವಲಯಗಳು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:

43. ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬಹುಮುಖವಾದ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈಗ ಅಗತ್ಯ.

(ಎ) ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ದರ:

ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ 5 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿವರೆಗಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದರವನ್ನು

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ ಇದ್ದ 90.00 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬದಲು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ 50.00 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, 5 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಆದರೆ, 10 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗಳವರೆಗಿನ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ದರವನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ 130.00 ರೂ.ಗಳಿಂದ 60.00 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ 16.00 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವುದು ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ರೈತರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದುಬ್ಬರದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ದೊರೆಯದೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯು 1–4–1992ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ 10 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯದವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20.4 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

(ಬಿ). **"ಭೂಗುಣ ಯೋಜನೆ"**

ಯಾವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೇಸಾಯ ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಭೂ ಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನ. ಭೂಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು

ಈಗಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 19 ಭೂಸಾರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಚಾರಿ ಭೂಸಾರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಘಟಕವಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 5,80,000 ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂ ಸಾರವನ್ನು ಕಡೇಪಕ್ಷ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಲದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಫಲತಾಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಗಳ ಭೂ ಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂಥ ಸಂಚಾರಿ ತಂಡಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಂದೋಲನದಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿಡುವಳಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ವಿವರಗಳಿರುವ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಈಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಭೂ ಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಗತ್ಯ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತಿತರ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು, 1992–93ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಹಣದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 15 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಕ್ರೊ ನ್ಯೂಟ್ರಿಯಂಟ್ ಭೂ ಸಾರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸಿ) ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು :

ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸೌಲಭ್ಯವೆಂದರೆ ಆಧುನಿಕವಾದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಸರಬರಾಜು. ನಾನು ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಗಣತಿ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಗಣತಿ ಈಗ ಮುಗಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಗಣತಿಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಕಿಮ್ಕೊ ಘಟಕವನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಜಂಟಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು, ಹೀಗೆ ಉಪಕರಣಗಳ ಎರಡು ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

(ಡಿ) ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಘಟಕಗಳು :

ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳಂಥ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹನುಮನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಇ) ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜು :

ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಜನೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. 1991–92 ರಲ್ಲಿ ಪೆಬ್ರಿನ್ ರೋಗದಿಂದ ಬೆಳೆಗೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಿರಂತರ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಕುಶಲರಾದ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಗತ್ಯ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜೊಂದನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಕಾಲೇಜು, ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1992–93 ರಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

(ಎಫ್) "ಹನಿತನೆ'' ಯೋಜನೆ :

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನೀರು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ವಿರಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲ. ನೀರನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹನಿ ನೀರಾವರಿ, ಬೈವಾಲ್ವ್ ಮತ್ತು ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿಯಂಥ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾವು ರೈತರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 1992-93ರಲ್ಲಿ 100 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಜಿ) "ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ''

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ ಅವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಆಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಿಪರ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಂಥ ರೈತರನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಹುರುಪನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ, ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ

ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದ ರೈತರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ :–

ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ :

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 25,000
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 10,000
ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 5,000

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ :

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 50,000
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 25,000
ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 10,000

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ :

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 1,00,000
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 50,000
ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ	–	ರೂ. 25,000

ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 100 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಹಣದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಹೆಚ್) "ಶ್ರಮ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ" :

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು, ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಘಟಿತ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ "ಶ್ರಮ ಕಲ್ಯಾಣ" ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು 1992–93ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆರಂಭಿಕ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ನಿಧಿಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :

44. ಜನರು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ತರಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಬಹುದಾದ ಕಾರಣ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ

ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯ. 12.72 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 20 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೇರಳ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು 3 ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, ಐರೋಪ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 43.26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಣ ನೀಡಿಕೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆತ ಕೂಡಲೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

45. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಸಂಘದ (HOPCOMS) ಜಾಲವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಬಲಪಡಿಸಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಬೇಗ ನಶಿಸುವ ಸ್ವರೂಪದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಗತ್ಯ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶೈತ್ಯಾಗಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದ 5.17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಲಯಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹಣದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯು 1991-92ರಲ್ಲಿ ಮಾವು, ಸಪೋಟ, ಲಿಂಬೆ, ಪಪಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಸಿಗಳು

ಸೇರಿದಂತೆ 104.52 ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. 1992-93ರಲ್ಲಿ 125 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಸಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ನೀರಾವರಿ :

46. ಒಟ್ಟು 55 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೂ ಈವರೆಗೆ 24.4 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 13.3 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ 9.06 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 383.13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೆ. 1992-93ರಲ್ಲಿ 549.85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 43.51ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಲಿದೆ.

47. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಭಾಗಿ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದ 136 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೇತರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ವಿವಾದವಿರದಂತಹ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಯೋಜನಾ ಬಾಬಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ.

48. ಹೆಚ್ಚು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳೆರಡರ ತೀರಾ ಕೊನೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹಲವಾರು ರೈತರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಾಲುವೆಯ ತೀರಾ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಾಲುವೆ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈಗಿರುವ ಏತ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮಗಳ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಏತ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮವನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಏತ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮವನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

"ಕೆರೆ ಕಲ್ಯಾಣ"

49. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 36,605 ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ 6.60 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿಗೆ ನೀರೊದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವುದು, ಏರಿಗಳು ಒಡೆದಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ

ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ, ಮರಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೂಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಹೂಳೆತ್ತುವ ಯಂತ್ರಗಳಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಯೋಜಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಹ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1992–93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ 5.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ :

50. ಹೊಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ಕಳಕಳಿ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಶೇಕಡಾ 3ರಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ 89 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಅಸಾಧಾರಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಸಹಾಯಧನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಲಿಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕಗಳ ಆದಾಯದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಯೆಂದರೆ 1991ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ

ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರದ 3ನೇ ಘಟಕದಿಂದ ನಿಯತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರದ ಈ 3ನೇ ಘಟಕದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 2970 ಮೆಗಾವಾಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

51. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ತಂಡ 1991ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಚೀನಾ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮವು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿದ. 25.25 ಮೆ.ವಾಟ್ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 17 ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದರ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 18.5 ಮೆ. ವಾಟ್ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಎರಡು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

52. 1991–92ರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ ಆದದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ, ಹೋದ ವರ್ಷ 15,243 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸಕ್ತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು 16,450

ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 20,440 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯವಾದರೂ ಸಹ, ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 20ರಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಬೀಳುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ದಕ್ಷವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಈ ಕೀರ್ತಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಗಣೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣಾ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಗಣೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣಾ ಜಾಲದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಜಾಲದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಿತ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು, ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗಳ ಪೈಕಿ ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ನಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಇಳಿತಾಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

53. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ಕೃಷಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. 1991–92ರಲ್ಲಿ 60,000 ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಂಡಲಿಯು 1992ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ 54,480ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ

ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮಂಡಲಿಯ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದಂತಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಪಾಲು 1985–86ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 23.9 ರಷ್ಟಿದ್ದದು, 1990–91ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 36ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

54. ಈ ಗುರಿಗಳು ಈಡೇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 1992–93ರಲ್ಲಿ 495 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣಕಾಸು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ, 1990–91ರಲ್ಲಿ 270 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 1991–92ರಲ್ಲಿ 373 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು :

55. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ದೂರ – ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುರುತರವಾದ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ನಿಧಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹೂಡಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತರ ಉಳಿದೇ ಇದೆ. ಪ್ರಮುಖ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ತದನುಸಾರವಾಗಿ, 1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 110 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಜೆಟ್

ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ 76.57 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 44ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಬಜೆಟ್ ಹಂಚಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ 18.55 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದೆ.

56. ಸರ್ಕಾರವು ಜನವಸತಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದನ್ನು ಸಹ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಜನವಸತಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ನೈಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು 1992ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ವೇಳೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

57. ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ 1991ರ ಡಿಸೆಂಬರಿನವರೆಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದಾದರೂ ಮೂಲ ಹೊಂದಿರದ 175 ಜನವಸತಿ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. 1993ರ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಜನವಸತಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

58. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, ಡಾನಿಡಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂಥ ವಿದೇಶಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ 179.82 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯ 2120 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

59. VIII ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದ ಒಳಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ತಲಾ ಕನಿಷ್ಠ 40 ಲೀಟರುಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಸರಬರಾಜಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :

60. ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಂನ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ 84 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನಾ ಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1992ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ನಂತರ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಕಾಲೇಜು :

61. ವನನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ವನ್ಯಮೃಗಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯುವಜನರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕಾಲೇಜಿಗಾಗಿ 1992–93ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

62. ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅರಿತಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು, ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

63. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಸಸಿಗಳ ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ 945 ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, 1992–93ರಲ್ಲಿ 1300 ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

"ಅನಿಲ" ಯೋಜನೆ

64. ಅಡಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೌದೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅರಣ್ಯಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅರಣ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸೌದೆಯ ಬದಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಇರುವ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತಹ, ಮೂರು ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರಗಳ ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ, ಸೌದೆಗಾಗಿ ಜನರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 1991–92ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದ 4.65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಈಗ 1992--93ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ :

65. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೋಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ, ಭ್ರೂಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಕೆ.ಎಂ.ಎಫ್., 70 ಭ್ರೂಣ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಶುವೈದ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. 1991–92ರಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಏರ್ಪಾಟಾದ 14.28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1992–93ರಲ್ಲಿ 26.79 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ :

66. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಆಮದು

ರಷ್ಟು ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಇತರೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಸರಿಸಮಾನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಚೌಳು ಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮದಾರರು ಅಲ್ಲದೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಇತರೆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಜನತೆಗೆ ನೀಡುವ ಗೇಣಿ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಚೌಳು ಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೀಗಡಿ ಮೀನಿನ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರಾವರಿ ಅಧಿನಿಯಮ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುವುದು.

67. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳು/ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಈ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಿಪರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

68. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರರಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ 1991–92ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ 864.55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದುದನ್ನು 1992–93ರಲ್ಲಿ 1946.63ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

"ಸಮಗ್ರ ವಿಕಾಸ"

69. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಗಳು ಹರಿಜನಕೇರಿಗಳು ಒಡ್ಡರ ಓಣಿಗಳು, ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿಗಳ ನೆಲೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇವೆ. ಅಂಥ ವಸತಿ ತಾಣಗಳು , ಈವರೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಧೋರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಈ ವಸತಿ ತಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಬದ್ಧ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಆ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯು, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಒದಗಿಸುವ "ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ", ಉದ್ಯೋಗ ಕುರಿತ "ವಿಶ್ವ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ "ಶುಶ್ರೂಷಾ", ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತ "ಅಕ್ಷಯ" ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ ಆಂದೋಲನ, ಪೂಜಾಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ "ಆರಾಧನಾ" ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಸತಿ ತಾಣಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಕಾಲಬದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

"ರುದ್ರಭೂಮಿ"

70. ರಾಜ್ಯದ ಬಹಳಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸ್ಮಶಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಜಮೀನುಗಳ

ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕಾಲಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1992–93ರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ:

71. ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಇತರ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರವು 4.3 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 750 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು 92–93ಕ್ಕೆ 245.79 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದು 1991–92 ಕ್ಕೆ 107.07 ಕೋಟಿ ಇತ್ತು.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸಮುದಾಯ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ:

72. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ನೀರಾವರಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಗಮವು ಪ್ರತಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ 26,250 ರೂ. ಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಶೇಕಡಾ 75ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಹಾಯಧನ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತದ ಮಿತಿಯನ್ನು 30,000 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 1992–93ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2,000

ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವೆಚ್ಚ 6.00 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳು. ಈ ಪೈಕಿ 2.00 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಉಳಿದ 4.00 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

73. ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1990--91ನೇ ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡು ನಿಧಿಯಿಂದ 30.16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. 1991--92ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ 15.97 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಎ)	ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	12.65 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು
(ಬಿ)	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು	1.47 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು
(ಸಿ)	ದೇವದಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	0.30 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು
(ಡಿ)	ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	1.55 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು
	ಒಟ್ಟು	15.97 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು

74. ಸಾಪು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕಂಕಣಬದ್ಧವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

75. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು, 130 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 44,800 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಕೂಡ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. 1992–93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ 50,000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸುವ ಗುರಿ ಇದೆ.

76. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3,600 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. 1992–93 ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವುದೆಂದೂ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ 4000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

77. 1991–92 ನೇ ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು, 2300 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 2.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 1992–93ರ ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 4000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

78. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಗಮಕ್ಕೆ 1991–92ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದ 5.74 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ 25, 000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 7.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು

79. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು 1991--92 ರಲ್ಲಿ 403 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ 1992–93ರಲ್ಲಿ 570 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನೂ ಸಹ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1992–93ರಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

80. ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಊಟದ ಮತ್ತು ವಸತಿಯ ದರಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿರುವುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಏರಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

81. ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಗರ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮನವಿ

ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಂತೂ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮನಗಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನಿರ್ಮಾಣ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನೇತ್ರ ಯೋಜನೆ

82. ಅಂಗವಿಕಲ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ, ಕುರುಡರ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಜನರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಉಚಿತ ನೇತ್ರ ಶಿಬಿರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕನ್ನಡಕಗಳ ವಿತರಣೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

"ಬೀದಿ ಭಾಗ್ಯ"

83. ಹಲವಾರು ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಗಳಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇವರು ಸಂಘಟಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಮಾಲಿಗಳು, ಆಟೋರಿಕ್ಷಾ ಚಾಲಕರು, ತಳ್ಳುಗಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ದೋಬಿಗಳು, ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ ಮಾರುವವರು

ಕ್ಷೌರಿಕರು ಮುಂತಾದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಈ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸಿದೆ; ಅದರಂತೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸಮೂಹ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1.0 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧಗಳು :

84. ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಂತೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಸಾಧನಗಳ ಕಂಪನಿ ಲಿ., ಮೈಸೂರು ಕ್ರೋಮ್ ಟ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ ಮತ್ತು ಮಹಾದೇವ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ, ಬಂಡವಾಳ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲಿನ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

85. ಕರ್ನಾಟಕವು ಶಾಂತಿಯುತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವೇಚನೆ ಹಾಗೂ ಕಠಿಣ ಶ್ರಮ ತೋರಿದ್ದು, ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಈ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತ ವರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

86. ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಸಮರ್ಥ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ತರಬೇತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಾನು ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ಘಟಕಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ದೊರಕುವ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸಹಕಾರ :

87. ಈ ಮೊದಲೇ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದ ರಾಯಚೂರು, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿನ 3 ಸಹಕಾರಿ ನೂಲುವ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 1991–92ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಪುನಃ ಸಜ್ಜೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ. 1986–87ರಿಂದಲೂ ನಡೆಸದೆ ಇರುವ, ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು 1992ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 10ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶೇಕಡ 85ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವ

ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

88. ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಋಣ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ಸೇರಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಋಣ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಹಣ 136 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು 68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಾವು, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಬಾರ್ಡ್ ನೀಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ 1991–92ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತಾಗಿ 12.39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಬಾರ್ಡ್‌ಗೆ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುದಾನದಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪಾಲನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಬಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಾಲ ದೊರಕಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ರೈತರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ರೈತರು 31–10–1991ರ ನಂತರ ನಬಾರ್ಡ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು

ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 5ರ ಬಡ್ಡಿ ದರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಮೊಬಲಗಿನಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು 31–3–92ರವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ರೈತರು ಈ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೇಕಾರರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು :

89. ಜವಳಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಸಮನ್ವಯ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಇವುಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ಜವಳಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವೊಂದನ್ನು ನಾವು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ನೇಕಾರರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅವು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ :

(ಎ) 52.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮಗಳು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುತ್ತವೆ.

(ಬಿ) 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಒದಗಿಸುವ ನೇಕಾರರ ಆಶಾಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ.

(ಸಿ) ಉದಾರಗೊಳಿಸಿದ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ನೇಕಾರರನ್ನು ಒಳಪಡಿಸುವುದು.

(ಡಿ) ನೇಕಾರರಿಗೆ ಪ್ರಸೂತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(ಇ) ನೇಕಾರರಿಗೆ ಹಸಿರುಕಾರ್ಡು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(ಎಫ್) ಉದಾರಗೊಳಿಸಿದ ಉಳಿತಾಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

(ಜಿ) 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ.

(ಹೆಚ್) ಎಲ್ಲಾ ನೇಕಾರರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಖಾದಿ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಮಜೂರಿ ವಿಧಾನ.

೯೦. ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಶೀಲರಾದ ಈ ಕುಶಲ ನೇಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ಕಳಕಳಿ ಮತ್ತು ಅನುಕಂಪ ಕುರಿತಂತೆ ಕೈಮಗ್ಗ ನೇಕಾರರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ :

91. ಹೈದರಾಬಾದ್–ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹೈದರಾಬಾದ್–ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮಂಡಳಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್–ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ 1991–92ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು 1992–93ರಲ್ಲಿ 65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ

ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ನನಗೆ ಹರ್ಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 1991–92ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು 1992–93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ–ಭದ್ರಾವತಿ ನಗರ ಸಭೆ :

92. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ಯೋಜಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ನಗರಗಳ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ–ಭದ್ರಾವತಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಾಗಿ (ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್) ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

"ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ" ಸಂಸ್ಥೆ

93. ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಳಿ 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು 92–93ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಲಿತಕಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ :

94. ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ನೃತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ, ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ, 1992–93ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕಿತ್ತೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ :

95. ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಅಪ್ರತಿಮ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ವೀರ ರಮಣಿ. ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತಂದಿತ್ತ ಧೀರ ರಾಣಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೂ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮನ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮನ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ಸರ್ಕಾರ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೀ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ 1992–93ರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ.

96. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ನವರಸಪುರ, ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ

ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

97. ಡಾ। ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಡಾ। ಪು.ತಿ.ನ. ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಈ ದಿಗ್ಗಜಗಳ ಕೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ 1992–93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳು :

98. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚಿತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, 1992–93ನೇ ವರ್ಷದ ನಂತರ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಮಗ್ರ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ, ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಗದು ಬಹುಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಕಣಗಾಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.

99. ಇವಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವಿಳಂಬಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಸಿಂಗಲ್ ವಿಂಡೋ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

100. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯೇ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ರಂಗ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಜನ ನಾಟಕ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಾದ ರಂಗಪರಿಕರಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಯೋಜನೆ :

101. ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಆಟಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶಿತ ಯೋಜನೆಯು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದು 8ರಿಂದ 20 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಯುವ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ 175 ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಚಿತ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರಗಳು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ

ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 1992–93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 31.50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

102. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಗ್ರವಾದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಒಳಾಂಗಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹಾ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್, ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್, ವಾಲಿಬಾಲ್, ಟೇಬಲ್‌ಟೆನಿಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು; ಈ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 1992--93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ 1.00 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

103. ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ರೀಡಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ 1991--92ರಲ್ಲಿ 29.33 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ, 1992--93ರಲ್ಲಿ 100 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

104. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ 1992–93ರಲ್ಲಿ 156 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

"ಏಕಲವ್ಯ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ :

105. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯುವಜನರು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ

ಸಹ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಾರ್ಷಿಕ "ಏಕಲವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು 1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ :

106. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮನಮೋಹಕವಾದ ಕರಾವಳಿ ತೀರ, ಸುಂದರವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಕಣ್ಮನ ತಣಿಸುವ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ವೈಭವದ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ನಾವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲಿರುವ, ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೋಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ವ್ಯಾಪಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. 1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

107. ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ–ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಬೇಡಿಕೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗನೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ 1992–93ರಲ್ಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ

ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಎಲ್ಲ ನೆರವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು :

108. ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೌಕರರು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೊರತೆಯಿರುವ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ನೀಡಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. 1991-92ರಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ನೀಡಿದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 435.01 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. 1992-93ರಲ್ಲಿ ಇದು ಇನ್ನೂ 103.79 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಘವು 3 ತಿಂಗಳ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆಯ ಮೊಬಲಗನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೌಕರರ ಸಂಘವು ತೋರಿದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

109. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಾಲ್ಕನೇ ವೇತನ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಮಿತವ್ಯಯ ಕ್ರಮಗಳು :

110. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

(ಎ) ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಉಪಯುಕ್ತ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸದ ಹಲವಾರು, ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು, ನಿಗಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.

(ಬಿ) ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು.

(ಸಿ) ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ, ಪೋಲೀಸ್, ಅರಣ್ಯ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು.

(ಡಿ) ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಅನುಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ಧನ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು.

(ಇ) ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5ರಷ್ಟು ಕಚೇರಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 20ರಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದು.

(ಎಫ್) ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವುದು.

(ಜಿ) ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು.

(ಹೆಚ್) ನಿವಾಸಿ ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು.

(ಐ) ಎಲ್ಲಾ ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನೇಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈಗ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ದರ್ಜೆ–I ಇವರಿಗೆ ನೀಡುವುದು. ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

111. ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ 1992–93ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ :–

1992-93 ನೇ ವರ್ಷದ ವಲಯವಾರು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆ

ವಲಯ	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
ಎ. ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು :		
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೇವೆಗಳು	180.42	8.36
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	91.81	4.25
ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ)	115.00	5.33
ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	349.85	16.21
ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	495.57	22.95
ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	176.82	8.19
ಸಾರಿಗೆ	92.60	4.29
ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	2.25	0.10
ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	16.29	0.75
ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು :		
ಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	205.46	9.52
ಆರೋಗ್ಯ	68.46	3.17
ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	243.04	11.26
ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ	2.65	0.12
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	46.35	2.15
ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ	32.80	1.52
ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ	9.43	0.44
ಸಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು :	30.04	1.39
ಒಟ್ಟು	**2158.84**	**100.00**

ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು – 1992-93

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ :

112. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ತೆರಿಗೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ 1991ರ ಸೆಪ್ಟಂಬರಿನಲ್ಲಿ 3 ಮುಖ್ಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಬದ್ಧ ವಹಿವಾಟಿನ ಮಿತಿಗಳನ್ನು 1.00 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 2.0 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದ ಕ್ಷಿಪ್ರ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಣಾ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಮಿತಿಯನ್ನು 1.0 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 2.5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, 5.0 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟುವುಳ್ಳ ಸಣ್ಣ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಬದಲಾಗಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಸಣ್ಣ ತೆರಿಗೆದಾರರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಣ್ಣ ತೆರಿಗೆದಾರರ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ನಾನು ಈ ಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

113. ಆದಾಗ್ಯೂ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು, ಮೂಲತಃ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದ್ದ 1805 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ

ಸರಿಸುಮಾರು 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆಯೆಂದು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ದೊರಕಿಸುವ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

114 ತೆರಿಗೆ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ದರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರೈತರು, ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಹಾಮಂಡಳಿ, ವೃತ್ತಿ ಸಂಘಗಳು ಮುಂತಾದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳು ನನಗೆ ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮುಂದಿನ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ:

(ಎ) ಬತ್ತ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ;

(ಬಿ) ಮೀನು ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸೇರಿದಂತೆ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ;

(ಸಿ) ಧಾನ್ಯಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳು

(ಡಿ) ಸ್ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಸ್ಟರ್‌ಗಳ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು

ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಅನುಬಂಧ Iರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಸಹ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

115. ಕಬ್ಬಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಿಲೆ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು

ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿಂದ ನನಗೆ ಹಲವಾರು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ರಫ್ತು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಮೇಲಣ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

116. ಹಾಗೆಯೇ, ಮೂಲತಃ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಬಡವರ್ಗದ ಜನತೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಿತ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ IIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ 23.69 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಗಣನೀಯ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

117. ಇಳಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ದರವು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತ್ರಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳಿಗೆ ಶೇ. 5 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

118. ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಮೂದುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

119. ವ್ಯಾಪಾರವು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಅನುಬಂಧ IIIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಎ) ತೈಲ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 3 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ಇಳಿಸಿದ ದರಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ತೈಲವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿಲ್ಲದ ಖಾದ್ಯ ತೈಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮದೇ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವನಸ್ಪತಿ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 5 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 4 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 1 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಬಿ) ವಜಾವಟ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯದ ಸಹಿತ, ಮಾರಾಟದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಬೀರ್ ಹೊರತು ಮದ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅಂಥ ಮದ್ಯದ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 45 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಸಿ) ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ಗೋಡಂಬಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾದ ಗೋಡಂಬಿತಿರುಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಗೋಡಂಬಿ ಉದ್ಯಮದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ವಜಾವಟ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಡಿ) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೂರುಪಾರುಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯತಿಯನ್ನು, ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಇ) ಸ್ಥಳೀಯ ತಯಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಎಫ್) ಅನುಬಂಧ IVರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿಧಿಸಿರುವ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ರಾಜಿ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಆ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂಥ ದರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಜಿ) ಅನುಬಂಧ Vರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ತೆರಿಗೆದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಎಚ್) ಕೆಲವೊಂದು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಥರ್ಮೋವೇರ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ವಾಚ್ ಸ್ಟ್ರಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಏಕ–ಹಂತದ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

120. ನೋಂದಣಿಯ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ವರ್ಷದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೆ. ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್

ಮಾಲೀಕರು, ತಯಾರಿಕದಾರರು ಆಮದುದಾರರು ಮತ್ತು ಮದ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಂಥ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಡೀಲರುಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಂತೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

121. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ಮಂಡಲಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಡೀಲರುಗಳಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅವಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ :-

122. ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಎ) ಅನುಬಂಧ VIರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲವಾರು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

(ಬಿ) ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಈಗಿರುವ ಶೇಕಡಾ 1.75ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 2.50 ಕ್ಕೇರಿಸುವುದು.

(ಸಿ) ಅನುಬಂಧ VIIರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಈಗ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು.

(ಡಿ) ಅನುಬಂಧ VIIIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು.

(ಇ) ಅನಿಲದ ಸಿಲಿಂಡರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 5ರ ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು.

(ಎಫ್) ಚರ್ಮದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವಾದವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್, ಬ್ರೀಫ್‌ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಅಟ್ಯಾಚ್‌ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾಚ್ ಕೇಸ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂತಿಮ ಮಾರಾಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು.

ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ

123. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪುರಸಭೆಗಳು, ತಮ್ಮ ಬದ್ಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿನಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಸಮಯದಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿವೆ. ಈ ಪುರಸಭಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರವು ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ರಾಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಸರ್ಕಾರವು ಪುರಸಭಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಿ ಹಣಕಾಸು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಮೂಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯ ಈಗಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಸಹ ಪುರಸಭೆಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ,

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಎಲ್ಲ 104 ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಬಳಕೆ, ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ಮೇಲ ತೆರಿಗೆ (ಎರಡನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 1987ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅನುಮೊದನೆ ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ 104 ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 5ರ ವರೆಗೂ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಸಮಾಜದ ಬಡಜನತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಳಸುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ

124. ಅನುಬಂಧ Xರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಬಂಧ XIರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಏರಿದ ದರದ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ

125. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ XIIರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

126. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಸೇವೆಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಭಾಗೀಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ 50 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಫೀಡರ್ ಸರ್ವೀಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸಲು ಪರ್ಮಿಟ್ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರು ನಗರಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಂತೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸೇವಾ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

127. ಖಾಸಗಿ ಸ್ಟೇಜ್ ಕ್ಯಾರೇಜುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಹತ್ತು ಕಿ.ಮೀ. ಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ದೂರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಲು ಸಹ ಪರ್ಮಿಟ್ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

128. ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸಿನ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

129. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ, 1957 ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾರು ವಾಹನ (ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1976 ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ 22.74 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ

130. ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಿಂದ 1991-92ರಲ್ಲಿ 555 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 573 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅನುಬಂಧ XIIIರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಈಗಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ 24.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ

131. 1991-92ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 210 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 1992-93ರ ಅಂದಾಜನ್ನು 275 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಾಮೂಲಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ನೋಂದಣಿ ಮುಂತಾದಂತಹ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

132. ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಭಾಗಶಃ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1992-93ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

ಪುಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 1991–92

133. ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯು ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪಾಲು ಆಗಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 1805 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 2000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಿತವ್ಯಯದ ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟು ಕಡಿತ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಾಗಿ, ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾದ ಸ್ವೀಕೃತಿಯು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 1991–92ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನ ಆದಾಯ ಲೆಕ್ಕದ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯು 1991–92ರ 2.45 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 21.16 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ನೀಡಿರುವ 200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಈಕ್ವಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಸಾಲಗಳ ಹಾಗೂ ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಂಡವಾಲ ಲೆಕ್ಕದ ನಿವ್ವಳ ಕೊರತೆ, ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದ 54.53 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, 83.32 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ 1991–92ನೇ ವರ್ಷದ ಸಮಗ್ರ ಕೊರತೆಯು, ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದ 53.06 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 58.85 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು ಅದು ಕಿಂಚಿತ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

134. 1992-93ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಾಲು 1991-92ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿ 117.56 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 1991-92ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ 56.26 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಗಾಡ್ಗಿಲ್ ಸೂತ್ರದ ಮೇರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ಯೋಜನಾ ನೆರವಿನ ಮಟ್ಟಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಹೆಚ್ಚಳವು ಭಾಗಶಃ ಪಜಾ ಆಗುತ್ತದೆ. 1992-93ನೇ ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ಜಮ 5672.91 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವು 5677.97 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 5.06 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಆರಂಭದ ಶಿಲ್ಕಿನ ಕೊರತೆ ಇವುಗಳೂ ಸೇರಿ ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕು (-)326.59 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು (ಅನುಬಂಧ XIV) ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮೂಲಕ ಬಹುಪಾಲು ತುಂಬಿಸಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ 81.75 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಿ ತುಂಬಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

135. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಮಾನವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಇರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಾಡಿನ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಸಮಾಜದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಜಾತಿ, ಮತ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡದ್ದಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪುತ್ರರಾಗಿ ದೇಶದ ಇತರ ಜನರಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥರಾದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ವಿಭಿನ್ನ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇಂಥ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಜನರು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢನಂಬಿಕೆ. ಈ ಅರಿವು ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

136. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

137. ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವಾಗಿದ್ದು, ಅವಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತೆಯೇ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಈವರೆಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ವರ್ಗದ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಂಥ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅರಿವು ಕೂಡ ನನಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸದಿರಲು ನಾನು ವಿಶೇಷ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಿನ ತೆರಿಗೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲುದು ಎಂಬ

ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಬಡವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಬೇಕೆಂದೇ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

138. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಗ್ರ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಚಿಂತನ ಮೂಸೆಯಿಂದ ಒಡಮಾಡಿ ಬಂದದ್ದು. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯು ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ಸದುದ್ದೇಶ ಈಡೇರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಸದವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡೋಣ.

139. ನಾನು ಈಗ 1992-93ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಜೆಟ್ ವಿಹಂಗಮ

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬಾಬ್ತು		ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1991–92	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 1991–92	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1992–93
	ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು	...	(–) 11.14	3.31	(–) 58.85
	ಎ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ				
I.	ಜಮೆ :				
	ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ	...	2870.07	3055.36	3478.11
	ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು	...	721.78	782.08	839.34
	ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು	...	584.51	413.99	637.96
	ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	...	641.55	623.47	717.50
	ಒಟ್ಟು–ಎ.I	...	**4817.91**	**4874.90**	**5672.91**
II.	ವೆಚ್ಚ :				
	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ	...	1863.68	1924.03	2218.95
	ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ	...	1384.52	1436.07	1698.16
	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ	...	1455.66	1379.47	1635.39
	ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಅಂಶದಾನ	...	111.06	114.17	125.47
	ಒಟ್ಟು–ಎ.II	...	**4815.46**	**4853.74**	**5677.97**
ಎ.	ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+) ಕೊರತೆ (–)	...	2.45	21.16	(–) 5.06

ನೋಟ

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬಾಬ್ತು		ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1991–92	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 1991–92	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1992–93
	ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ				
I.	**ಜಮೆ :**				
	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ	...	670.71	518.97	817.77
	ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ	...	150.23	156.83	156.12
	ಎಲ್ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ	...	27.54	24.19	29.45
	ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳಿಂದ ವಸೂಲಿ	...	130.56	118.90	91.12
	ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕ (ನಿವ್ವಳ) ಇತ್ಯಾದಿ	...	71.71	239.96	185.22
	ಒಟ್ಟು–ಬಿ. I	...	**1050.75**	**1058.85**	**1279.78**
II.	**ಬಟವಾಡೆ :**				
	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ (ನಿವ್ವಳ)	...	533.20	516.66	766.43
	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	...	172.10	164.81	197.26
	ಎಲ್ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	...	10.39	13.88	11.22
	ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಬಟವಾಡೆ		389.59	446.82	567.55
	ಒಟ್ಟು–ಬಿ. II	...	**1105.28**	**1142.17**	**1542.46**
	ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಳ (+)/ಕೊರತೆ (–)	...	(–) 54.53	(–) 83.32	(–) 262.68
	ಸಿ. ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	...	(–) 52.08	(–) 62.16	(–) 267.74
	ಡಿ. ಮುಕ್ತಾಯದ ಶಿಲ್ಕು	...	(–) 63.22	(–) 58.85	(–) 326.59
	ಎಆರ್‌ಎಮ್.	...	10.16	0.00	244.84
	ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ/ಕೊರತೆ	...	**(–) 53.06**	**(–) 58.85**	**(–) 81.75**

ಅನುಬಂಧ I

(ಪ್ಯಾರಾ 114)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕುಗಳ ಹೆಸರು
1.	ಎಳನೀರು
2.	ಮೋಂಬತ್ತಿಗಳು
3.	ಬ್ರೈಲ್ ವಾಚ್‌ಗಳು
4.	100 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಕೈಮಗ್ಗದ ಕಾರ್ಪೆಟ್‌ಗಳು
5.	150 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಕನ್ನಡಕಗಳು
6.	ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ರೀಫಿಲ್‌ಗಳು
7.	ಮೂಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಂಬುಗಳು (1.4.89 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ)
8.	ಕೋಳಿ ಮಾಂಸ (ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ)
9.	700, ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗಿನ ಬೆಲೆಯ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವಿರುವ ಹೆಚ್. ಎಮ್. ಟಿ. ಕೈಗಡಿಯಾರಗಳು – ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗಾಗಿ

ಅನುಬಂಧ II

(ಪ್ಯಾರಾ 116)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆದರ ಇಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕುಗಳ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆದರ (ಶೇಕಡ)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆದರ (ಶೇಕಡ)
1	2	3	4
1.	ಸಂಸ್ಕರಿತ ಸರಕುಗಳಾದ ಕೋಳಿಮೇವು, ಪಶು ಆಹಾರಗಳಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವ ಪಶು ಆಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಆಹಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಪಶು ಆಹಾರ ಪೂರಕಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಮೇವು ಪೂರಕಗಳಾಗಿ ಪೂರೈಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಪೂರಕ ಆಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣ ಸಾಂದ್ರಗಳು.	3	2
2.	ಕಾಪರ್ ಸಲ್ಫೇಟನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳು, ಕಳೆ ನಾಶಕಗಳು, ಸಸ್ಯನಾಶಕಗಳು, ಶಿಲೀಂದ್ರ ನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಾರೋಗ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು.	3	2
3.	10 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟಾರುಗಳು ಹಾಗೂ ಆಯಿಲ್ ಇಂಜಿನ್ನುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು.	10	5
4.	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೈಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಜೋಡಣೆಗಳು.	6	3
5.	ರಬ್ಬರ್ ಬೆರೆಸಿದ ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	4	2

1	2	3	4
6.	ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ಪಾಲಿಷ್	15	10
7.	ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ಬೆತ್ತದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು	13	10
8.	ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹಾಗೂ ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರುಗಳ ಭಾಗಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಭಾಗಗಳು	10	4
9.	ಸೀಗೇಕಾಯಿ	6	4
10.	ಕೊಡೆಗಳು	6	3
11.	ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು	13	6
12.	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಣಗಳು	3	2
13.	ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಜರಿ	5	4
14.	ಧಾರಕಗಳು (ಕಂಟೇನರುಗಳು)	8	4
15.	10 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಪೆನ್ನುಗಳು	8	4
16.	ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಕುಗಳ ಭಾಗಗಳು	6	4

ಅನುಬಂಧ III

(ಪ್ಯಾರಾ 119)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕುಗಳ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆದರ (ಶೇಕಡ)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆದರ (ಶೇಕಡ)
1	2	3	4
1.	ಹೆಲ್ಮೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಶೀಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳು	13	10
2.	ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರ ವರ್ಣಕಾಗದ	10	4
3.	ಸಿನಿಮಾಟೋಗ್ರಫಿ ಫಿಲಂಗಳು	8	4
4.	ಫೋಂ ರಬ್ಬರ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಫೋಂ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಸಿಂಥಟಿಕ್ ಫೋಂ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಅಂದರೆ ಶೀಟ್‌ಗಳು ಕುಷನ್‌ಗಳು, ದಿಂಬುಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಇದೇ ತರಹದ ವಸ್ತುಗಳು	15	13
5.	ಹಿಂಡಿಗಳು	5	3
6.	ಟ್ರಕ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಚಾಸ್ಸಿಗಳು ಸೈಡ್ ಬಾಡಿ ಸಹಿತ	6	3
7.	ಖಾದ್ಯತೈಲ (ರಿಫೈನ್ ಮಾಡಿರದ)	4	3
8.	ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು ಅಂದರೆ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳು, ಸೂರ್ಯ ಕಾಂತಿ ಬೀಜಗಳು, ಕುಸುಬೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ	4	3
9.	ವನಸ್ಪತಿ	5	4
10.	ಗಣಿ ಮತ್ತು ಗ್ರ್ಯಾನೆಟ್ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ರಾಕ್ ಡ್ರಿಲ್‌ಗಳು, ವ್ಯಾಗನ್‌ಡ್ರಿಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಉಪಕರಣಗಳು	13	6

ಅನುಬಂಧ IV

(ಪ್ಯಾರಾ 119 (ಎಫ್))

ರಾಜಿ ದರದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಭರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಾಬುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿ ಬಾಬು	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ದರ (ಶೇಕಡಾ)
1.	ಯಂತ್ರಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	10
2.	ಎಲಿವೇಟರುಗಳು (ಲಿಫ್ಟ್) ಮತ್ತು ಎಸ್ಕಲೇಟರ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	12
3.	ಕ್ರೇನುಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಯಿಸ್ಟ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	10
4.	ರೋಲಿಂಗ್ ಷಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಲಾಪ್ಸಿಬಲ್ ಗೇಟುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	10
5.	ಮೊಸಾಯಿಕ್ ಚದರ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಜೋಡಿಸುವುದು	10
6.	ಅಮೃತಶಿಲೆ, ಪಾಲೀಷ್ ಮಾಡಿದ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚದರ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು (ಮೊಸೈಕ್ ಚದರ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)	10
7.	ಕಡುಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳು, ತೇವಾಂಶ ಸ್ಥಾವರಗಳು, ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳು	10

1	2	3
8.	ಹವಾನಿಯಂತ್ರಕಗಳು, ಹವಾತಂಪುಕಾರಕಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	13
9.	ರೈಲ್ವೆಯವರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ಅಂಡರ್ ಕ್ಯಾರೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ರೈಲ್ವೆ ಕೋಚುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ.	10
10.	ಆಂತರಿಕ ಅಲಂಕರಣ ಕರಾರುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಪೀಠೋಪಕರಣ ಜೋಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಟಿಷನ್ನುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆ	10
11.	ಏರ್‌ಕಾಫ್ಟ್ ಮತ್ತು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ರಚನೆ, ರಿಪೇರಿ, ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಒವರ್‌ಹಾಲಿಂಗ್	10

ಅನುಬಂಧ V

(ಪ್ಯಾರಾ 119(ಜಿ))

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿ ಬಾಬುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿ ಬಾಬು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾ)	ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾ)
1	2	3	4
1.	ಕಬ್ಬಿಣದ ಟ್ರಸ್ಸುಗಳು, ಪ್ಯೆರ್ಲಿನ್‌ಗಳು ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಶನ್, ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ (ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರಲ್ ವರ್ಕ್) ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ	5	7
2.	ಒಳಾಂಗಣ ಅಲಂಕರಣದ ಕರಾರುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಜೋಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಟಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಮತ್ತು ಜೋಡಿಸುವುದು	8	13
3.	ಬಾರ್ಜುಗಳು, ಫೆರ್ರಿಗಳು, ಟಗ್‌ಗಳು, ಟ್ರಾಲರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡ್ರೆಜರ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಡಗು ಮತ್ತು ದೋಣಿ ನಿರ್ಮಾಣ.	5	7

ಅನುಬಂಧ VI

(ಪ್ಯಾರಾ 122 (ಎ))

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾ)
1	2	3	4
1.	ಆಗರ್‌ಬತ್ತಿ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಂಡಿನ)	8	10
2.	ಅಡಿಕೆ	6	8
3.	ಗೋಡಂಬಿ	5	6
4.	ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	2	3
5.	ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೀಜಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಫಿ (ಕಚ್ಚಾ ಅಥವಾ ಹುರಿದದ್ದು) ಆದರೆ ಕಾಫಿ ಪುಡಿ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಾಫಿ, ಇನ್‌ಸ್ಟಂಟ್ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಪೇಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು	7.8	8
6.	ಮರ ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಆಕಾರದ ಅಥವಾ ಗಾತ್ರದ ನೀಲಗಿರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ವೆಮರ	8	15
7.	ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು	15	18

1	2	3	4
8.	ಬ್ಲಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಗನ್ ಪೌಡರ್ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಸ್ಫೋಟಕಗಳು	8	10
9.	ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಕಂಚು ಹಾಗೂ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಗಳು (ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳು)	8	10
10.	ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿ ಗಟ್ಟಿ (ಬುಲಿಯನ್) ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯ	1	2
11.	ಕಾರ್ಪೆಟ್‌ಗಳು	8	15
12.	ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಗಿಣ್ಣು	6	13
13.	ಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹಾಗೂ ಪೇಯಗಳು	10	15
14.	ತುಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಚರ್ಮ (ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಆದರೆ ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಯಾವುದೇ ಇತರ ನಮೂದಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು	15	20
15.	ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಂಡಿನ)	8	10
16.	ದಂತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಗಂಧದ ವಸ್ತುಗಳು	8	10
17.	ಮೋಲ್ಡ್‌ಜೇಯ ಸೀಮೆಂಟ್	5	10
18.	ಲಿಫ್ಟ್‌ಗಳು	15	18

1	2	3	4
19.	ವೈನ್	10	25
20.	ಫೆನ್ನಿ	13	20
21.	ಟ್ವಿಸ್ಟ್ ಡ್ರಿಲ್‌ಗಳು, ಟ್ಯಾಪ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದ ಮೆಷಿನ್ ಟೂಲ್‌ಗಳು	4	5
22.	ರೇಯಾನ್ ದರ್ಜೆಯ ಪಲ್ಪ್ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಪಲ್ಪ್	8	10
23.	ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಟೈರುಗಳು, ಟ್ಯೂಬುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಲ್ಯಾಪ್‌ಗಳು	9	10
24.	ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕಗಳು (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನೋಟ್‌ಬುಕ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ), ಎನ್‌ವಲಪ್‌ಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ)	6	8
25.	ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕಲ್ಲುಗಳು (ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡದ) ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ ಕಡಪಾ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚದರಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ಶಹಬಾದ್ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚದರ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು	8	10
26.	ಬಿದಿರು	6	8
27.	ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು, ಟ್ಯಾಂಡಮ್ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು ಸೈಕಲ್ ಕಾಂಬಿನೇಷನ್‌ಗಳು, ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ಷಾಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ತಳ್ಳು ಗಾಡಿಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಟೈರುಗಳು, ಟ್ಯೂಬುಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಲ್ಯಾಪ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು	3	5

1	2	3	4
28.	ಹತ್ತಿ ಒಳ ಉಡುಪುಗಳು	2	3
29.	ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮ್ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಂಡಿನ)	5	8
30.	ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು	6	8
31.	ಸೀಲು ಮಾಡಿದ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಖನಿಜಯುಕ್ತ ಜಲ	10	13
32.	ಸಾಲ್‌ವೆಂಟ್ ಆಯಿಲ್ಸ್ (ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನ)	4	10
33.	ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಜೀರಿಗೆ, ಮೆಂತ್ಯ ಗಸಗಸೆ, ಅರಿಸಿನ, ಲವಂಗ, ಚೆಕ್ಕೆ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮತ್ತು ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು	5	6
34.	ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್	13	15
35.	ಈಥೈಲ್ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್	10	15
36.	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಗಡಿಯಾರಗಳು ಮತ್ತು ಟೈಂಪೀಸ್‌ಗಳು	4	6

ಅನುಬಂಧ – VII

(ಪ್ಯಾರಾ (ಸಿ))

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
1	2	3
1.	ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಗಳು	3
2.	ಬ್ರೆಡ್ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಂಡಿನ)	2
3.	ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಚುಗಳು	3
4.	ಎಲಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಂಗೀತ ಉಪಕರಣಗಳು	6
5.	ಖಂಡಸಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ	4
6.	IVನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	4
7.	IVನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳು	4
8.	IVನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	4

ಅನುಬಂಧ – VIII

(ಪ್ಯಾರಾ (ಡಿ))

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಾಬುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಾಬು	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
1	2	3
1.	ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸಿ ಸತುಲೇಪನ ಮತ್ತು ಅಂಥಹವೇ ಸಂಸ್ಕರಣಗಳು	5
2.	ಲ್ಯಾಮಿನೇಶನ್, ರಬ್ಬರೈಸೇಶನ್, ಕೋಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಥಹವೇ ಸಂಸ್ಕರಣ	10
3.	ಮುದ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್ ತಯಾರಿಸುವುದು	8
4.	ತೂಕಮಾಡುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವೈಬ್ರಿಜ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಿತಿ	13
5.	ಸಬ್‌ಮರ್ಸಿಬಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಿ ಫ್ಯೂಗಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	5
6.	ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿಸುವುದು	5
7.	ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಂಕರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು	6
8.	ವೆನಿಶಿಯನ್ ಬ್ಲೈಂಡ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ನೆಟ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಕಿಟಕಿಗಳ ತೆರೆಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಜೋಡಿಸುವುದು	10
9.	(i) ಅಮೂಲ್ಯ ಅಥವಾ ಅರೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಹುದುಗಿಸಿಲ್ಲದ ಚಿನ್ನದ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯ ವಸ್ತುಗಳು	4
	(ii) ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಅರೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಹುದುಗಿಸಿದ ಚಿನ್ನದ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯ ವಸ್ತುಗಳು	8

ಅನುಬಂಧ – IX

(ಪ್ಯಾರಾ – 123)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು
1	2
1.	ಏರ್ ಕಂಡಿಷನಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳು ಏರ್ ಕೂಲರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಏರ್ ಕಂಡಿಷನರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು.
2.	ಗನ್‌ಗಳು, ರೈಫಲ್‌ಗಳು, ರಿವಾಲ್ವಾರ್‌ಗಳು, ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳೂ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಆಯುಧಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳು.
3.	ಡ್ರೈಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈಸೆಲ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು.
4.	ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಕಂಚು ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದಿಂದ ಮಾಡಲಾದ, ಆದರೆ ಬೇರೆಡೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಷೀಟ್‌ಗಳು, ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳು, ರಾಡ್‌ಗಳು, ರೌಂಡ್‌ಗಳು ಸ್ಕೇರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಲಾಟ್‌ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಕಂಚು ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದ ವಸ್ತುಗಳು.
5.	ಬೇರೆಡೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಂಚುಗಳು.
6.	ಬೇರೆಡೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಗಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳು.
7.	ಚಿಕ್ಕೆ, ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಗಿಣ್ಣು.
8.	ಆಡಿಯೋ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಟೇಪ್ ರೆಕಾರ್ಡರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಲೇಯರ್‌ಗಳು (ಆಡಿಯೊ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೊ)
9.	ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಜಲ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ನಿರೋಧಕ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ಗಳು.
10.	ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು.
11.	ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳ ಹೊರತು ಚೈನಾವೇರ್, ಪೋರ್ಸಿಲಿನ್ ವೇರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋನ್‌ವೇರ್ (ವಸ್ತುಗಳು)

1	2
12.	ಚಿಕೋರಿ ಪುಡಿ.
13.	ಸಿಗಾರ್ ಮತ್ತು ಸಿಗರೇಟ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಹೋಲ್ಡರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಲೈಟರ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ಟೊಬ್ಯಾಕೊ ಪೈಪ್‌ಗಳು.
14.	ಸಿನೆಮ್ಯಾಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳು, ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರುಗಳು, ಎನ್‌ಲಾರ್ಜರ್‌ಗಳು, ಲೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಸಾಧನಗಳು.
15.	ಗಡಿಯಾರದ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಮತ್ತು ಚೈನ್‌ಗಳೂ (ಮೂಲ ಲೋಹಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾದವು) ಸೇರಿದಂತೆ ಕ್ಲಾಕ್‌ಗಳು, ಟೈಂ ಪೀಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾರಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ತರಹದೆಯ) ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು.
16.	ರಬ್ಬರ್‌ಮಿಶ್ರಿತ ತೆಂಗುನಾರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು.
17.	ಮಿಠಾಯಿಗಳು, ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಕ್‌ಗಳು.
18.	ಮೈಲುತುತ್ತ.
19.	ಕಾಟನ್‌ಯಾರ್ನ್ ವೇಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಟನ್ ವೇಸ್ಟ್
20.	ಕ್ರಾಕರಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಲರಿ.
21.	ಇತರ ಯಾವುದೇ ನಮೂದುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬರುವವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ದುರ್ವಾಸನೆ ನಾಶಕಗಳು, ಸೋಂಕು ನಾಶಕಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು.
22.	ಮೈಕ್ರೊಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಂಡ್ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಇತರ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪಸಾಧನಗಳು.
23.	ಡೀಸೆಲ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು.
24.	ಬಾದಾಮಿ, ವಾಲ್ನಟ್ ಮತ್ತು ಪಿಸ್ತಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಣ ಹಣ್ಣುಗಳು.
25.	ಹೈಡ್ರೋಜನೇಟೆಡ್ ಆಯಿಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಡಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳು.

1	2
26.	ಡ್ರಗೆಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡರ್ರೀಗಳು.
27.	ಡೈಗಳು.
28.	ಬೇರೆಡೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು.
29.	ಫೈಬರ್‌ಗ್ಲಾಸ್ ಶೀಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು.
30.	ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಫಿಲ್ಮ್‌ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಫಿಲಂಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯವು).
31.	ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳು.
32.	ಪಟಾಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಮತಾಪುಗಳು.
33.	ಫೋಮ್ಡ್ ರಬ್ಬರ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಫೋಮ್ ಅಥವಾ ಶೀಟ್ಸ್, ಕುಷನ್‌ಗಳು, ದಿಂಬುಗಳು, ಮ್ಯಾಟ್ರೆಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇಂತರ ಯಾವುದೇ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಫೋಮ್ ವಸ್ತುಗಳು.
34.	ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಸಾರ ರಹಿತ ಪಾನೀಯಗಳು ಅಂದರೆ :—
	(i) ಸಿದ್ಧ ಆಹಾರಗಳು, ಸಂಸ್ಕರಿತ ಆಹಾರಗಳು, ಅರೆ ಬೇಯಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು (ಬಾದಾಮಿ, ವಾಲ್ನಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಸ್ತಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಣ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಒಣಗಿದ ತರಕಾರಿಗಳು (ಬೇಯಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬೇಯಿಸಿರದ) ಟಿನ್‌ಗಳು, ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು, ಬಾಟಲ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು.
	(ii) ಜಾಮೂನ್ ಮಿಕ್ಸ್, ಇಡ್ಲಿ ಮಿಕ್ಸ್, ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮ್ ಮಿಕ್ಸ್, ಜೆಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಥವೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಂಟ್ ಮಿಕ್ಸ್, ಸಾಂಬಾರ್ ಮತ್ತು ರಸಂ ಪುಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೇಸ್ಟ್‌ಗಳು, ಕರ್ರಿ ಪೌಡರ್ ಮತ್ತು ಪೇಸ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಥವುಗಳು, ದ್ರವ ಅಥವಾ ಪುಡಿ, ಅಥವಾ ಹರಳಿನ

1	2
	ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಫ್ಟ್ ಡ್ರಿಂಕ್ ಕಾನ್ಸೆಂಟ್ರೇಟ್‌ಗಳು (ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಕಾನ್ಸೆಂಟ್ರೇಟ್‌ಗಳ ಹೊರತಾಗಿ).
	(iii) ವಾಸನೆಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಸಿಹಿಯಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಸಿಹಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಅಥವಾ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಒಳಗೊಂಡಿರದ ಅಥವಾ ಬಾಟಲ್‌ಗಳು, ಟಿನ್‌ಗಳು, ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಫ್ರೂಟ್ ಪಲ್ಪ್‌ಗಳು ಸೇರಿರುವ ಏರೇಟೆಡ್ ವಾಟರ್.
35.	ಫುಡ್ ಪ್ರಿಸರ್ವೇಟೀವ್‌ಗಳು, ಫುಡ್ ಕಲರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫುಡ್ ಫ್ಲೇವರ್‌ಗಳು.
36.	ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಷ್‌ಗಳು.
37.	ಟ್ರೆಸರ್ ಚೆಸ್ಟ್ಸ್, ಸೇಫ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಲಾಕರ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು.
38.	ತೊಗಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತುಪ್ಪಟಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು.
39.	ಗ್ಲಾಸ್ ಷೀಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು.
40.	ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಮಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಗಗಳು.
41.	ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ನೀಡಲ್‌ಗಳು.
42.	ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಅಂದರೆ :–
	(i) ಬಾಗಿಲುಗಳು, ಕಿಟಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣದ ಜೋಡಣೆಗಳು (ಮೂಲ ಲೋಹ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಿಶ್ರಲೋಹದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ)
	(ii) ಬೋಲ್ಟ್ ಎಂಡ್‌ಗಳು, ಸ್ಕ್ರೂ ಸ್ಟಡಿಂಗ್‌ಗಳು, ಸೆಲ್ಫ್ ಟ್ಯಾಪ್ಡ್ ಸ್ಕ್ರೂಗಳು, ಸ್ಕ್ರೂ ಹುಕ್‌ಗಳು, ಸ್ಕ್ರೂ ರಿಂಗ್‌ಗಳು, ವೈರ್ ನೈಲ್‌ಗಳು, ಮೆಜರಿಂಗ್ ಟೇಪ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕೇಲುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೂಲಲೋಹ ಅಥವಾ ಅದರ ಮಿಶ್ರಧಾತುವಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳು, ನಟ್‌ಗಳು, ರಿವೆಟ್‌ಗಳು, ಸ್ಕ್ರೂಗಳು.

1	2
	(iii) ಮೆಟಾಲಿಕ್ ಬಾರ್ಬಡ್ ವೈರ್, ಮೆಟಾಲಿಕ್ ವೈರ್, ಮೆಷ್ ಮತ್ತು ಮೆಟಾಲಿಕ್ ವೈರ್ ನೆಟ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳು.
43.	ಆಮ್ಲಜನಕ, ಅಸಿಟಲಿನ್, ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ಅಂಥವೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅನಿಲಗಳು.
44.	ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ಕಳೆನಾಶಕಗಳು, ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಾರೋಗ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು.
45.	ಶ್ರೀಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ದಂತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಗಂಧತ ವಸ್ತುಗಳು.
46.	ಬೆಲ್ಲ.
47.	ಅಡಿಗೆಗೆ ಹಾಗೂ ಬಡಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುವ ಅಡಿಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯವು).
48.	ನೆಲಹೊದಿಕೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವ (ನೆಲ ಚದರಚಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿ) ಲಿನೋಲಿಯಾನಂಥ ಲ್ಯಾಮಿನೇಟೆಡ್, ಇಂಪ್ರೆಗ್ನೇಟೇಡ್ ಅಥವಾ ಕೋಟೆಡ್ ಹಾಸು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.
49.	ಚಪ್ಪಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಚರ್ಮದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.
50.	ವಿದ್ಯುತ್‌ನಿಂದ ಅಥವಾ ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್‌ನಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಲಿಫ್ಟ್‌ಗಳು, ಎಲಿವೇಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್ಕಲೇಟರ್‌ಗಳು.
51.	ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೆಂಡ ಸೇರಿದಂತೆ ಮದ್ಯ.
52.	ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯವು) ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು.
53.	ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಅಥವಾ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಸ್ಟಾಪಲ್ ಫೈಬರ್‌ಗಳು, ಫೈಬರ್ ಯಾರ್ನ್, ಅಥವಾ ಫಿಲಮೆಂಟ್ ಯಾರ್ನ್ (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯವು)
54.	ಅಮೃತಶಿಲೆ ಚಪ್ಪಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು.
55.	ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಯ ತಯಾರಿಕೆಗಳು.

1	2
56.	ಕಾಟನ್‌ಯಾರ್ನ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆಡೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಿಲ್ ಯಾರ್ನ್ (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯವು)
57.	ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಖನಿಜಜಲ.
58.	ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಚಾಸಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆ) ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗಗಳು.
59.	ಖಾದ್ಯೇತರ ತೈಲಗಳು (ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಹೊರತಾಗಿ) ಮತ್ತು ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದವುಗಳು.
60.	ನಾನ್ ಫೆರಸ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಗಾಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ರಾಪ್ ಬೇಸ್ ಮೆಟಲ್‌ಗಳು (ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಚೂರುಗಳ ಹೊರತು) ಅವುಗಳ ಮಿಶ್ರಲೋಹಗಳು.
61.	ಹಿಂಡಿ.
62.	ಅಫೀಮು, ಗಾಂಜಾ ಮತ್ತು ಭಂಗಿ.
63.	ಕನ್ನಡಕಗಳು, (ಎಲ್ಲಾ ತರಹ) ಸನ್‌ಗ್ಲಾಸ್‌ಗಳು, ಗಾಗಲ್ಸ್‌ಗಳು, ಲೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ರೇಮ್‌ಗಳು ಅದರ ಜೋಡಣೆ, ಭಾಗ ಉಪಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿ.
64.	ಪೈಯಿಂಟ್‌ಗಳು, ಕಲರ್‌ಗಳು, ವಾರ್ನಿಷ್‌ಗಳು, ಪಿಗ್ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಪಾಲಿಷ್‌ಗಳು, ಇಂಡಿಗೋ, ಎನಾಮಲ್, ಬೇಲ್ ಆಯಿಲ್, ವೈಟ್ ಆಯಿಲ್, ಟರ್ಪೆಂಟೈನ್ (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಗಳು) ಥಿನ್ನರ್‌ಗಳು, ಪ್ರೈಮರ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪೈಯಿಂಟ್‌ಗಳು.
65.	ಕಾರ್ಬನ್ ಪೇಪರ್, ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್, ವಾಟರ್ ಪ್ರೂಫ್ ಪೇಪರ್, ಪಿಪಿಸಿ ಲೇಪಿತ ಪೇಪರ್, ಫೆರ್ರೋ ಪೇಪರ್, ಅಮೋನಿಯಾ ಪೇಪರ್, ಸ್ಟೆನ್ಸಿಲ್ ಪೇಪರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಆದರೆ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಪೇಪರ್, ಪಲ್ಪ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಆರ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಡೂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಟ್ರಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಕೊರಗೇಟೆಡ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಕಾಗದ (ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯವು), ಸೆಲ್ಲೋಫೇನ್.

1	2
66.	ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಅಂದರೆ :– (i) ಫೈಬರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಪೇಪರ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳು, ಫೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಟನ್‌ಗಳು, ಪೇಪರ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು, ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು, ಕೊರೆಗೇಟೆಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯವು. (ii) ಟಿನ್ ಪ್ಲೇಟ್ ಕಂಟೈನರ್‌ಗಳು (ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು, ಟಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳು) ಟಿನ್ ಷೀಟುಗಳು, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫಾಯಿಲ್, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು, ರೋಲಾಪ್ಸಿಬಲ್ ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಅಥವಾ ಸ್ಟೀಲ್ ಡ್ರಮ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೇಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯವು. (iii) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಪಾಲಿವಿನಿಲ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಥಿನ್ ಫಿಲಂಗಳು, ಬಾಟಲ್‌ಗಳು, ಪಾಟ್‌ಗಳು, ಜಾರ್‌ಗಳು, ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳು, ಕ್ರೇಟ್‌ಗಳು, ಕಾನ್‌ಗಳು, ಕಾರ್ಬಾಯ್ಸ್, ಡ್ರಂಗಳು, ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕುಷನ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯವು ; (iv) ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಕ್ರೇಟ್‌ಗಳು, ಕಾಸ್ಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರಕಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯವು. (v) ಗೋಣಿ ಚೀಲಗಳು, ಗೋಣಿ ತಾಟುಗಳು (ಬಟಾರಗಳೂ ಸೇರಿ), ಹೆಸಿನ್ ಕ್ಲಾತ್ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯವು. (vi) ಗ್ಲಾಸ್ ಬಾಟಲುಗಳು, ಜಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬಾಯ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯವು. (vii) ಬಿಟುಮಿನೈಸ್ಡ್ ಪೇಪರ್ ಮತ್ತು ಹಸೇನ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯ ಲ್ಯಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು
67.	ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಎಂದರೆ, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್, ಕ್ರೂಡ್ ಆಯಿಲ್, ಲೂಬ್ರಿಕೇಟಿಂಗ್ ಆಯಿಲ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಆಯಿಲ್, ಬ್ರೇಕ್ ಅಥವಾ ಕ್ಲಚ್ ಫ್ಲೂಯಿಡ್, ಬಿಟುಮೆನ್ (ಅಸ್ಫಾಲ್ಟ್) ಟಾರು ಮತ್ತು ಇತರೆ,

1	2
	ಆದರೆ ವಿಮಾನದ ಇಂಧನ, ದ್ರವ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ (ಎಲ್‌ಪಿಜಿ), ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನ್ಯಾಫ್ತಾ-ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.
68.	ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಫೋಟೋ ಆಲ್ಬಂ.
69.	ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಪೈಪುಗಳು, ಟ್ಯೂಬುಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು (ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಸಿಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಕಲ್ನಾರು.
70.	ಪಾಲಿ ಪ್ರೊಪಿಲೀನ್, ಪಾಲಿಯೆಸ್ಟೈರೀನ್ ಮತ್ತು ಇಂಥವೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಗಳ ಪ್ಲ್ಯಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ಲ್ಯಾಸ್ಟಿಕ್ ಶೀಟುಗಳು, ಹರಳುಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳು.
71.	ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳು ಎಂದರೆ ವಜ್ರಗಳು, ಪಚ್ಚೆ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಪದ್ಮರಾಗಗಳು, ಸಾಚಾ ಮುತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ನೀಲಮಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಹುದುಗಿಸಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ಅರೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅರೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಹುದುಗಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು.
72.	ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಇಸ್ಪೀಟು ಕಾರ್ಡುಗಳು.
73.	ಪ್ರೆಶರ್ ಕುಕರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಸಾಧನಗಳು.
74.	ಕಚ್ಚಾ ಉಣ್ಣೆ, ಉಣ್ಣೆ ನೂಲು ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಮಿಶ್ರಿತ ನೂಲು.
75.	ಟೊಪ್ಪಿಗೆಗಳು, ಕೊರಳಿನ ಟೈಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಉಡುಪುಗಳು.
76.	ಡೀಪ್ ಫ್ರೀಜರ್‌ಗಳು, ಬಾಟಲ್ ಕೂಲರ್‌ಗಳು, ವಾಟರ್ ಕೂಲರ್‌ಗಳು, ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು.
78.	ಕೈಗಳಿಂದ, ಯಂತ್ರದಿಂದ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರೋಲಿಂಗ್ ಷಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಮಡಿಚುವ ಗೇಟುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು.

1	2
78.	ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅಸ್ಬೆಸ್ಟಾಸ್ ಷೀಟುಗಳು, ಅಸ್ಫಾಲ್ಟ್ ಷೀಟುಗಳು, ಸ್ಟ್ರಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಗಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮೆದು ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಪ್ಲೈವುಡ್, ನಯ ಲೇಪನ ಮಾಡಿದ ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಷೀಟುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರೂಫಿಂಗ್, ಲೈಟ್‌ರೂಫಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಫಾಲ್ಸ್ ರೂಫಿಂಗ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.
79.	ರಬ್ಬರ್, ಎಂದರೆ :– (i) ವಲ್ಕನೈಸ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸೇರಿಲ್ಲಸಿದ ಗಡಸುಗೊಳಿಸಿಲ್ಲದ ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲೇಟುಗಳು, ಷೀಟುಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಗಳು. (ii) ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಿದ ವಲ್ಕನೈಜ್ ಮಾಡಿದ ರಬ್ಬರಿನ ಪೈಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯೂಬಿಂಗ್ (iii) ರವಾನೆ ಬೆಲ್ಟ್, ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಬೆಲ್ಟ್ ಅಥವಾ ಮೇಲೆತ್ತುವ ಬೆಲ್ಟುಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿದ ಅಥವಾ ಬೆರೆಸಿಲ್ಲದ ವಲ್ಕನೈಜ್ ಮಾಡಿದ ರಬ್ಬರಿನ ಬೆಲ್ಟು ತಯಾರಿ. (iv) ಬೂಟಾಡೈನ್ ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಬೂಟಿಲ್ ರಬ್ಬರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಯೋಜಿತ ರಬ್ಬರ್, ಮೊದಲೆ ವಲ್ಕನೈಜ್ ಮಾಡಿದ ಸಂಯೋಜಿತ ಕಚ್ಚಾ ರಬ್ಬರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಯೋಜಿತ ಕಚ್ಚಾ ರಬ್ಬರ್. (v) ರಬ್ಬರ್ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಬ್ಬರ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ (ಇತರೆಡೆ ಹೆಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ವಸ್ತುಗಳು.
80.	ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ವಸ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು, ಘಟಕ ಭಾಗಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು.
81.	1956ರ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಟೈರ್‌ಗಳು, ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಫ್ಲಾಪ್‌ಗಳು.

1	2
82.	ಸ್ಟೋನ್‌ವೇರ್, ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಪೈಪು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರಣೆಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೋಡಣೆಗಳು.
83.	ಸ್ಲಾಟೆಡ್ ಆ್ಯಂಗಲ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಟೀಲ್ ರ್‍ಯಾಕುಗಳಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು.
84.	ಸೋಪುಗಳು, ಸೋಪಿನ ಚೂರುಗಳು, ಸೋಪಿನ ಪುಡಿಗಳು, ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್ ಪುಡಿಗಳು ಮತ್ತು ದ್ರವಗಳು ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪುಕಾರಕಗಳು.
85.	ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಧ್ವನಿ–ಪ್ರಸರಣಾ ಸಲಕರಣೆಗಳು.
86.	ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಕೋಹಾಲ್‌ಗಳು, ಎಂದರೆ
	(i) ಡಿನೇಚರ್ಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್
	(ii) ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್
	(iii) ಈಥೈಲ್ ಅಲ್ಕೋಹಾಲ್.
87.	ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಎಂದರೆ :–
	(i) ಅಕಾಂಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಕಾಗದದ ಲಕೋಟೆಗಳು, ಡೈರಿಗಳು, ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ಗಳು, ರೇಸ್‌ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು, ಪುಸ್ತಕ ಪಟ್ಟಿ, ಶುಭಾಶಯ ಪತ್ರಗಳು (ಗ್ರೀಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು), ಆಮಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಡುಗಳು, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಂಟಹ್ ಅಲ್ಬಮ್‌ಗಳು.
	(vi) ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.
88.	ಕಲ್ಲುಗಳು, ಎಂದರೆ :–
	(i) ಗ್ರೆನೈಟ್ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಚೂರುಗಳು.
	(ii) ಕಡಪಾ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು.
	(iii) ಶಹಬಾದ್ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು.

1	2
89.	ಸ್ಟೋವ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಭಾಗಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪಭಾಗಗಳು.
90.	ಸಕ್ಕರೆ ಮಿಠಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.
91.	ಚರ್ಮದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಆದರೆ, ಉಕ್ಕಿನ ಟ್ರಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಬ್ರೀಫ್‌ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಅಟ್ಯಾಚ್‌ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾಚ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು.
92.	ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು ಎಂದರೆ, ಹುರಿಮಾಡಿದ ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು, ಸ್ಪನ್ ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು ಮತ್ತು ನಾಯಿಲ್ ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು.
93.	ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಗೆಯ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು.
94.	ಬಟ್ಟೆ ಎಂದರೆ :- ರೇಯಾನ್ ಅಥವಾ ನೈಲಾನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತಿ, ಉಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ರೇಷ್ಮೆ ಅಥವಾ ಕೃತಕ ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಫೆಬ್ರಿಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಥಾನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೊಸೈರಿ ಬಟ್ಟೆಗಳು; ಅಥವಾ ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್ ಡೆರಿವೆಟಿವ್‌ಗಳಿಂದ ಲೇಪಿತವಾದ ಅಥವಾ ಕೂಡಿದ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕ್‌ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ (ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸಿರದ)
95.	ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ನೆಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ (ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಗಳ) ಚದುರು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು (ಟೈಲ್ಸ್)
96.	ಬೀಡಿಗಳು, ಸಿಗರೇಟುಗಳು, ಸಿಗಾರ್‌ಗಳು, ಚುರೂಟಗಳು, ನಶ್ಯ, ಜರ್ದಾ, ಖೀಮಾ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪಾದನೆಗಳು.
97.	ಸ್ನಾನದ ಸಾಬೂನುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಆದರೆ ರೇಜರುಗಳು ಮತ್ತು ರೇಜರ್ ಬ್ಲೇಡುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಟ್ರಿಜ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ (ಔಷಧಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಅಥವಾ ಮಿಶ್ರಿತವಲ್ಲದ) ಪ್ರಸಾಧನ ವಸ್ತುಗಳು.
98.	ಬೆರಳಚ್ಚು ಯಂತ್ರಗಳು, ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಬೆರಳಚ್ಚು ಯಂತ್ರದ ರಿಬ್ಬನ್.

1	2
99.	ವ್ಯಾಕ್ಯೂಂ ಫ್ಲಾಸ್ಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರೀಫಿಲ್‌ಗಳು.
100.	ತೂಕಗಳು ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳು.
101.	ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಿಸ್ತಂತು ಗ್ರಾಹಕ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆ; ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳು (ಆ್ಯಂಪ್ಲಿಫೈಯರ್) ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ಸಂಯೋಜಕಗಳು (ಸಿಂಥೆಸೈಸರ್).
102.	ಕ್ಷ–ಕಿರಣ ಸಲಕರಣೆ.
103.	ಈ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ನಮೂದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಸರಕುಗಳು.

ಅನುಬಂಧ – X

(ಪ್ಯಾರಾ – 124)

ವೃತ್ತಿತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗಗಳು.

ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗಗಳು
1.	ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.
2.	ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪರಿಶಿಷ್ಠ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.
3.	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ರೋಗಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದಷ್ಟು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾದ /ಲೋಕೋಪಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು/ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.
4.	ನೃತ್ಯ ಅಥವಾ ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ರೇಡಿಯೋ ಮತ್ತು ಟೆಲಿವಿಜನ್ ರಿಪೇರಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೊಲಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.

ಅನುಬಂಧ – XI

(ಪ್ಯಾರಾ – 124 ನೋಡಿ)

ಏಕರೀತಿ ದರದ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ಗಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗಗಳು	ಈಗಿರುವ ದರ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ದರ
1	2	3	4
1.	ವೇತನ ಪಡೆಯುವ ವರ್ಗ		
	ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ವೇತನ ಅಥವಾ ಮಜೂರಿ ಅಥವಾ ಅವೆರಡನ್ನು ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ		
ಎ)	3000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಆದರೆ 4000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಪಡೆಯುವವರು	ತಿಂಗಳಿಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿ	ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ
ಬಿ)	4000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ		
2.	ಇತರ ವರ್ಗಗಳು		
	ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಡೆಯರಾಗಿರುವ/	ಏನೂ ಇಲ್ಲ	ವಾರ್ಷಿಕ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳು

1	2	3	4
	ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ./ಐಎಸ್‌ಡಿ ಬೂತ್‌ಗಳಲ್ಲದ ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ/ಐ.ಎಸ್.ಡಿ. ಬೂತ್ ಒಡೆಯರಾದ/ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು		
ಬಿ)	ಡಿಶ್ ಆಂಟೇನ್ನಾ ಮತ್ತು ಕೇಬಲ್ ಟಿ.ವಿ. ಬಳಸಿ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	ಏನು ಇಲ್ಲ	ವಾರ್ಷಿಕ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಸಿ)	ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ/ಫ್ಲ್ಯಾಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ವತ್ತುಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು	ಏನು ಇಲ್ಲ	ವಾರ್ಷಿಕ 2500 ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಡಿ)	ಸೇವಾಮೇಳ ಮಾರುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ಏನು ಇಲ್ಲ	ವಾರ್ಷಿಕ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಇ)	ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ಏನು ಇಲ್ಲ	ವಾರ್ಷಿಕ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು

1	2	3	4
ಎಫ್[5])	ವಿವಾಹ ಸಭಾಂಗಣ/ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳ ಮಾಲೀಕರು	ಏನೂ ಇಲ್ಲ	ವಾರ್ಷಿಕ 2500 ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಜಿ)	ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲಹೆಗಾರರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವೈದ್ಯವೃತ್ತಿಗರು (ಆಯುರ್ವೇದ ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಮತ್ತು ಯುನಾನಿ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ವೃತ್ತಿಗರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ದಂತ ವೈದ್ಯರು, ರೇಡಿಯೋಲಾಜಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಥಾಲೋಜಿಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾರಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ವರೂಪದ ಇದೇ ಬಗೆ ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಸಬನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು;		
i)	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಮುಚ್ಛಯ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪುರಸಭಾ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಒರುವ ಮತ್ತು ಯಾರ ವೃತ್ತಿ ಅವಧಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ :–		
ಎ)	ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 300 ರೂಪಾಯಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1000 ರೂಪಾಯಿ
ಬಿ)	ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 500 ರೂಪಾಯಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1500 ರೂಪಾಯಿ

1	2	3	4
ii)	ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ		
ಎ)	ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳು ಆದರೆ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 100 ರೂಪಾಯಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 500 ರೂಪಾಯಿ
ಬಿ)	ಐದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳು ಆದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 200 ರೂಪಾಯಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1000 ರೂಪಾಯಿ
ಸಿ)	ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 300 ರೂಪಾಯಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1500 ರೂಪಾಯಿ
3.	ಎನ್‌ರೋಲ್ ಆದ ಆದರೆ ಮೇಲಿನ 2ನೇ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದವರಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ವಾರ್ಷಿಕ 2500 ರೂ. ಸಂದಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಸುಬು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ 1976ರ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ	ಈಗಿರುವ ದರಗಳಿಗಿಂತ ಆದರ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುದರ

ಅನುಬಂಧ – XII

(ಪ್ಯಾರಾ 125)

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	1957ರ ಕ.ಮೋ.ವಾ. ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಭಾಗ 'ಎ'ಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಾಬುಗಳು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ
1	2	3	4
1.	3. ಸರಕು ವಾಹನಗಳು		
	1. ವಾಹನಗಳ ಸರಕು ಸಹಿತ ತೂಕ		
	ಸಿ. 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 465.00	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 600.00
	ಡಿ. 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 7000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	–"– 845.00	–"– 1000.00
	ಇ. 7000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 9500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	–"– 1120.00	–"– 1200.00
	ಎಫ್. 9500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 10500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	–"– 1220.00	–"– 1300.00
	ಜಿ. 10500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 12000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	–"– 1430.00	–"– 1500.00

1	2	3	4
	ಎಚ್. 12000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 13500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	—“— 1560.00	—“— 1600.00
	ಐ. 13500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	—“— 1785.00	—“— 1800.00
	ಜೆ. 15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ವಾಹನಗಳು	—“— 1875.00	—“— 1900.00
		15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ 250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಆದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ರೂ. + 65.00	15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ 250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ರೂ. 65.00
2.	ಅಧಿಸೂಚನೆ ನಂ.ಎಫ್.ಟಿ.ಡಿ. 234 ಟಿಎಂಟಿ 80 ದಿನಾಂಕ 8.8.86ರಲ್ಲಿ 15,000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸರಕು ಸಹಿತ ತೂಕದ ಸರಕು ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅದರ ಹೊಸ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ (ಹೊಸ ವಾಹನಗಳ) ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಪ್ರತಿಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 100.00 ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.	15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಆರ್.ಎಲ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಮೀರಿದ ಹೊಸ ಸರಕು ವಾಹನಗಳ ಹೊಸ ನೋಂದಣಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 100.00 ಕಡಿತ ಮಾಡುವ ಅಧಿ ಸೂಚನೆ ನಂ. ಎಫ್.ಟಿ.ಡಿ. 234 ಟಿ.ಎಂ.ಟಿ. 80 ದಿನಾಂಕ 8.8.86ನ್ನು 1.4.92ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1	2	3	4
3.	4(1)(ಡಿ) :–6 ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಆದರೆ (ಡ್ರೈವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) 12 ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ಸಂ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 200.00	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 225.00
	4(2) :– 12 ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಮಿತಿಗಳೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮಿತಿಗಳೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ವಾಹನಗಳು – ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ – ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 225.00	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 250.00
	4(3) –12 ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೈಲುದರವು ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಮೀರದಂಥ ವಾಹನಗಳು – (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ	–"– 300.00	–"– 375.00
	4(4) :– ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಿಗೂ	–"– 325.00	–"– 400.00

1	2	3	4
	ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೈಲೇಜಿನ ವಾಹನದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸೀಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕನ ಹೊರತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)		
4.5	1988ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಚಾಲಕ/ಕಂಡಕ್ಟರ್/ ಅಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಓಡಿಸುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 300	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 500.00
5.6	(i) ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ, 1988ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ 88(8) ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು (ಬಿ) ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರ್/ ಕಂಡಕ್ಟರ್/ಅಟೆಂಡರ್ ಹೊರತಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಸಲಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು. ಆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 300.00	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 500.00

1	2	3	4
6.	ಅಧಿ ಸೂಚನೆ ನಂ. ಎಫ್.ಟಿ.ಡಿ. 114 ಟಿಎಂ.ಟಿ 89 ದಿನಾಂಕ 8.6.90ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು ಗಳಿಸುವ ಆದಾಯದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಗಳ ಹೊರಗೆ ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಈ ಮೂಲಕ ಹಾಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಿದೆ. ಇದು 1–4–89ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.		ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. ಎಫ್‌ಡಿಡಿ 114 ಟಿಎಂಟಿ 89 ದಿನಾಂಕ 8–6–90 ಅನ್ನು 1–4–92ರಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಗಳ ಹೊರಗಡೆ ಗಳಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಸಾಗಾಟದ ಆದಾಯದ ಶೇ. 17ರಂತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.
7.	(8) ಆಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು ಇ. (iii) ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ,	–	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 400–00
8–10	ಯಾವುದೇ ಹೇರನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಲ್ಲದ (ನೀರು, ಇಂಧನ, ಅಕ್ಯುಮಿಲೇಟರ್ಸ್) ಪ್ರೊಪಲ್ಷನ್ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಇತರ ಸಲಕರಣೆ, ಬಿಡಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಜೊತೆಗೆ) ಎಳೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಸರಕುಸಹಿತ		

1	2	3	4
	ತೂಕದೊಂದಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆ ಟ್ರೈಲರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ತೂಕ ಮಾಡಲಾಗುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು.		
(ಜಿ)	ಸರಕುಸಹಿತ ವಾಹನದ ತೂಕ 15,000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದಲ್ಲಿ	ರೂ. 1785—00 15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ 250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳು.	ರೂ. 1785—00 15000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ 250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳು.
9. 15.1	ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವ 1980ರ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ಮಾದರಿಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರುಗಳು ತೂಕ ಹೇರಿರದಾಗ :—		
	(ಎ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 100	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 125
	(ಬಿ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 130	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 150
	(ಸಿ) 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 210	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 250

1	2	3	4
	(ಡಿ) 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 310	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 350
	(ಇ) 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 410	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 450
	(ಎಫ್) 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರುವ ಭಾರದ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 510	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 550
	(ಜಿ) ಟ್ರೈಲರುಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಬಳಸುವಂಥ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 50	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 75
10	16.(1) ಈ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತೆರಿಗೆಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಹೊರತಾದ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳು, ಕ್ಯಾಂಪರ್ಸ್‌ಗಳು, ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು—ತೂಕ ಹೇರಿರದಾಗ :—		
	(ಎ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 100	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 125
	(ಬಿ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 130	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 150
	(ಸಿ) 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 210	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 250
	(ಡಿ) 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 310	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 350
	(ಇ) 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 510	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 550

1	2	3	4
	(ಎಫ್) 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 6000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 800	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 850
	(ಜಿ) 6000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 7000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 900	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 950
	(ಎಚ್) 7000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿರುವ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 1000	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 1050
	ಭಾಗ ಎ ಎ		
11	ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು	ರೂ. 500 ಜೀವಾವಧಿ ತೆರಿಗೆ	ರೂ. 750 ಜೀವಾವಧಿ ತೆರಿಗೆ
	(ಎ) 50 ಸಿಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರದವು)	ರೂ. 1200 ಜೀವಾವಧಿ ತೆರಿಗೆ	ರೂ. 1400 ಜೀವಾವಧಿ ತೆರಿಗೆ
	(ಬಿ) 50 ಸಿಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 300 ಸಿಸಿ ಮೀರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್‌ಗಳು		

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	1957ರ ಕ.ಮೋ.ವಾ. ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಭಾಗ 'ಬಿ'ಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಾಬುಗಳು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)		ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ	
		ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ	7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 31 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ	ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ	7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 31 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ
12.	6(ಎ) ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ 1988ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ 88(8)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು (ಬಿ) ಉಪಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರ್/ಕಂಡಕ್ಟರ್/ಅಟೆಂಡರ್ ಹೊರತಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು—ಆಸನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	25.00	50.00	50.00	100.00
	6(ಬಿ) ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ 1988ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ 88(8)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರ್/ಕಂಡಕ್ಟರ್/ಅಟೆಂಡರ್ ಬಿಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ				

	ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು (ಲಕ್ಸುರಿ ಬಸ್‌ಗಳು) ಆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	50.00	75.00	100.00	150.00
13.	(8) ಆಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು				
	(ಡಿ) 12 ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದಂಥ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಇರುವ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿ ಚದುರ ಮೀಟರಿಗೆ	–	–	100.00	300.00
	(ಇ) (iii) ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರು ಚಾಲನೆಯ ತರಬೇತಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ.	–	–	25.00	100.00
14.	(13) ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದ ಸರಕು ವಾಹನಗಳು	1160.00	3180.00	250.00	500.00
15.	(7) ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1988ರ 88(9) ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಚಾಲಕನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು—ಸಾಗಿಸಲು ವಾಹನಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ.	540.00	1000.00	300.00	600.00

ಅನುಬಂಧ - XIII

(ಪ್ಯಾರಾ 130)

1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳು

(ರಾಜ್ಯ ಅಬ್ಕಾರಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಈಗಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ	ಉದ್ದೇಶಿತ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ	ಷರಾ
1.	ಪ್ರೈಮರಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ (ಕಾಕಂಬಿ ಆಧಾರಿತ)	2,00,000	3,00,000	
2.	ಪ್ರೈಮರಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳು		1,00,000	
3.	ಐಎಮ್‌ಎಲ್ ಬ್ಲೆಂಡಿಂಗ್ ಘಟಕಗಳು	2,00,000	3,00,000	
4.	ಪ್ರೈಮರಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳು (ಕಾಕಂಬಿ ಅಲ್ಲದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ	2,00,000	3,00,000	
5.	ಫನ್ನಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳು	50,000	1,00,000	
6.	ದ್ರಾಕ್ಷಿ/ಮಾಲ್ಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳು	50,000	1,00,000	
7.	ವೈನರಿಗಳು	10,000	50,000	
8.	ಬ್ರಿವರಿಗಳಲ್ಲಿ	1,00,000	3,00,000	
9.	ಬ್ರಿವರಿಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ ಬೀರ್‌ಗಳು ತಯಾರಿಕೆ	10,000	50,000	
10.	ಸ್ಪಿರಿಟ್ ದಾಸ್ತಾನಿಗಾಗಿ ಉಗ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್	–	10,000	
11.	ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್	5,000	25,000	

1	2	3	4	5
12.	ಲೇಬಲ್ ಅನುಮೋದನೆ :			
	(i) ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ	375	2,000	
	(ii) ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ	375	5,000	
13.	ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು:			
	(i) ಆರ್‌ಎಸ್ II	25,000	50,000	
	(ii) ಡಿಎಲ್ III	50	10,000	
	ಆರ್ ಎಸ್/ಡಿಎಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ	–	1,34,00,000	ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 50,000 ಲೀಟರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರಿಗೆ 1 ರೂ.ನಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ ಶುಲ್ಕ ವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸ ಲಾಗುವುದು.
14.	ಡಿ.ಎಸ್. ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳು			
	i) ಡಿಎಲ್ 2 (ಸಗಟು ಮಾರಾಟ)	100	1000	
	ii) ಡಿಎಲ್ 5 (ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ)	100	5000	
	iii) ಡಿಎಲ್ 6 (ಪಾಲಿಷ್ ತಯಾರಿಕೆ)	200	5000	
	iv) ಡಿಎಲ್ 9 (ಪಾಲಿಷ್ ಮಾರಾಟ)	50	2000	
15.	ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ನೊಂದಣಿ	1000	25000	
16.	ಮದ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಶುಲ್ಕ			
	i) ಸಾರಾಯಿ	6	8	
	ii) ಎಎಮ್‌ಎಲ್ (ದೇಶೀಯ ಮದ್ಯ)	30	35	
	iii) ಫೆನ್ನಿ	20	35	
	iv) ಬೀರ್	1.75	2.50	
	v) ಸಗಟು ಬೀರ್	0.80	1.00	

1	2	3	4	5
17.	ಲೀಟರ್ ಶುಲ್ಕ			
	i) ಐಎಮ್ಎಲ್	6	7	
	ii) ಬೀರ್	6	7	
18.	ರಫ್ತು ಶುಲ್ಕ			
	i) ಐಎಮ್ ಎಲ್	2.00	2.50	
	ii) ಬೀರ್	0.20	1.00	
19.	ಆಮದು ಶುಲ್ಕ			
	i) ಐಎಮ್ ಎಲ್ (ದೇಶೀಯ ಮದ್ಯ)	2.00	5.00	
	ii) ಬೀರ್	0.50	1.00	
20.	ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್	2,00,000	3,00,,000	

ಅನುಬಂಧ - XIV

(ಪ್ಯಾರಾ 130)

1992–93ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

(ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

		ಎಆರ್‌ಎಂ	ಪರಿಹಾರ
1.	ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	7880	2500
2.	ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ	11300	–
3.	ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ	90	10
4.	ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ	2274	–
5.	ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ	2450	
6.	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ವಿಲೆ ಮಾಡುವುದು	3000	
	ಒಟ್ಟು	26994	2510
	ನಿವ್ವಳ ಎಆರ್‌ಎಂ	= 24489	